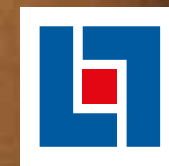

LF Sörmland

Års- och hållbarhetsrapport

2023

Innehåll

3

Inledning

Om LF Sörmland	4
Vd-ord	5
Ordförandeord	7
Medarbetarna	8
Rundabordssamtal	11
Återbäring 2023	14
Almedalsveckan	15
Samhällsengagemang	16
Utveckling & digitalisering	18
LF Sörmland ser dagens ljus	19
Kundevent under året	20
I media 2023	21
Ägarstyrning	22

LF Sörmlands årsredovisning för 2023 är framtagen i samarbete med företagets medarbetare. I hållbarhetsrapporten finns information om hur Länsförsäkringar arbetar med hållbarhet i kunderbudandet, i verksamheten och med samhällsengagemang.

23 Hållbarhetsrapport

Styrning av hållbarhetsfrågor	24
Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling	24
Hälsa och välbefinnande	25
Anständiga anställningsvillkor och ekonomisk tillväxt	25
Mångfald och inkludering	25
Hållbar konsumtion och produktion samt bekämpa klimatförändringarna	26
Fredliga och inkluderande samhällen	29
Genomförande och globalt partnerskap	29

31

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	32
Femårsöversikt	37
Rapport över koncernens resultat och övrigt totalresultat	38
Rapport över finansiell ställning för koncernen	39
Resultaträkning moderbolaget	40
Balansräkning moderbolaget	41
Rapport över förändringar i eget kapital	42
Resultatanalys	44
Noter till finansiella rapporter	46

93 Övrig information

Årsredovisningens undertecknande	94
Revisionsberättelse	95
Ord och uttryck	98
Styrelse och revisorer	99
Företagsledning	100

Inledning

Om LF Sörmland	3
Vd-ord	5
Ordförandeord	7
Medarbetarna	8
Rundabordssamtal	11
Återbäring 2023	14
Almedalsveckan	15
Samhällsengagemang	16
Utveckling & digitalisering	18
LF Sörmland ser dagens ljus	19
Kundevent under året	20
I media 2023	21
Ägarstyrning	22

Om LF Sörmland

Vi skapar trygghet och möjligheter för sörmlänningarna

LF Sörmland är ett kundägt, lokalt och självständigt bolag. Vi arbetar för att öka sörmlänningars säkerhet och trygghet samt att medverka till ett hållbart liv. Ambitionen är alltid ha de mest nöjda kunderna.

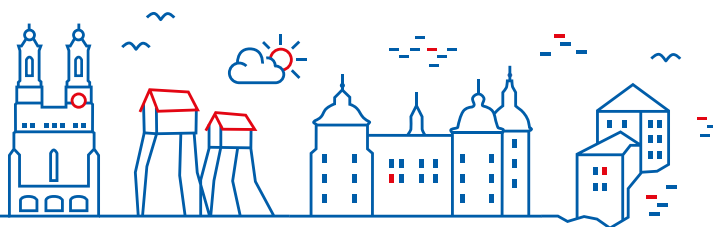
Vi hjälper våra kunder med produkter och tjänster inom områdena bank, pension, försäkring och fastighetsförmedling. Vi är kända för att vara bra att ha att göra med i vår skadehantering och vi har hela vår skadeorganisation på plats i länet. Du som samlar dina försäkringar och ditt bankengagemang hos oss får extra förmåner. Vi finns i Nyköping, Eskilstuna, Katrineholm, Strängnäs, Gnesta, Mariefred och Trosa.

Vår vision: **Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter för alla sörmlänningar för all tid.**

LF Sörmland

Vd: Lena Högfeldt

Styrelseordförande:
Peter Reuterström

NYCKELTAL	2023	2022
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	203	-130
Balansomslutning, Mkr	6 014	6 011
Kapitalkvot, %	184	205
Antal anställda	201	187
Antal kontor	7	5
Bank		
Inlåning, Mkr	4 093	4 111
Utlåning, Mkr	1 070	1 075
Bostadsutlåning, Mkr	9 584	8 805
Förvaltat fondvolym, Mkr	1 804	1 558
Antal Kunder	26 700	26 400

Livförsäkring	2023	2022
Premieinkomst, Mkr	222	227
Totalt försäkringskapital, Mkr	6 307	5 710
Antal kunder	28 200	28 400
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	687	669
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	-15	-23
Återbäring och rabatter till kunderna, Mkr	77	-4
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	109	106
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	-1
Antal kunder	89 000	89 300

Ser tillbaka på 2023 – med stolthet!

VD HAR ORDET

Det är med stor stolthet jag ser tillbaka på 2023! Ett år som präglades av både fysisk och ekonomisk otrygghet runt om oss i vår omvärld och närvärld. Mitt i denna oro har LF Sörmland visat ett engagemang och en stabilitet som skapat både trygghet och möjligheter för sörmlänningarna.

Det vi inom bolaget långsiktigt kommer att komma ihåg från 2023 var att vi bytte namn, från Länsförsäkringar Södermanland till LF Sörmland. Det känns helt rätt för oss på så många sätt. Många av våra kunder säger redan LF, så det är vi också vana vid. Att ersätta Södermanland med Sörmland känns ännu mer nära och tillgängligt, precis som vi vill vara. LF istället för Länsförsäkringar är mer inkluderande för all verksamhet vi bedriver med helhetserbudanden inom bank, pension, försäkring och fastighetsförmedling. Att erbjuda både fysisk och ekonomisk trygghet och möjlighet som en helhetslösning för våra

”

Att vara en stabil aktör när det blåser gör att vi fått förtroende från ännu fler kunder under året och vi har haft en fin tillväxt i affärerna.

privatkunder och företagare, är centralt i vårt erbjudande. Att LF Sörmland dessutom syns tydligare i våra digitala kanaler är också en fördel. Vi vill finnas tillgängliga digitalt för att möta våra kunder i fler kanaler och tidpunkter. Det betyder dock inte att vi minskar vår fysiska närvaro, tvärtom. Under året har vår nya logga LF Sörmland kommit upp på fyra nya kontor och på två nya orter. I början av året flyttade vi in i nya lokaler i Katrineholm och under hösten flyttade vi till ett nytt kontor centralt i Strängnäs. Under hösten har vi också etablerat verksamhet i Mariefred och i Trosa genom fastighetsförmedlingen, allt för att vara tillgängliga på ännu fler platser. Kontoret i Nyköping är kvar på samma plats, men har renoverats och anpassats till aktivitetsbaserat arbetssätt som är infört i hela bolaget.

Nu ett år senare har man nästan glömt vilka ruskiga elpriser vi hade i början av 2023. Tillsammans med höga räntor och en hög inflation ledde detta till en tuff ekonomisk start på året, både för privatpersoner och företagare. Vi har mött många oroliga kunder och det är med stolthet jag hört hur våra duktiga rådgivare med lugn och trygghet svarat på kundernas frågor och hjälpt till i svåra situationer. Att vara en stabil aktör när

det blåser gör att vi fått förtroende från ännu fler kunder under året och vi har haft en fin tillväxt i affärerna. Särskilt bra var det sista kvartalet, den utvecklingen tar vi med oss in i 2024.

På helåret har vi ett positivt resultat, mycket drivet av ett stabilt positivt resultat från kapitalförvaltningen under året. Vår gemensamma bank har gått mycket bra under året, vilket varit positivt även i den lokala affären i Sörmland. Vi har en relativ tillväxt i marknadsandel på bolånemarknaden, även om marknaden drastiskt minskat sedan föregående år. Vi ser också en tillväxt inom spara-området. I livaffären har vi blivit valbara inom ITP och det har kraftigt ökat antalet avtalspensionskunder. Ändringar i regelverken har ökat andelen flyttbart kapital, vilket är utmanande, men vi gör ett mycket fint arbete med våra kunder och har positivt flyttnetto i egen distribution. Sakaffären har också haft en fin tillväxt, främst inom villahem och inom företagsförsäkring där vi ökar marknadsandelarna.

Som alltid drabbas våra kunder av skador, även om vi arbetar intensivt med att sprida både teknik och kunskap för att minska antalet skador och minska omfattningen av de skador som

Vårt nya namn LF Sörmland firades med frukostmingel 23 augusti på alla våra kontor. Från vänster: Maria Liljeblad, Christina Israelsson, Lena Högfeldt, Annika Berglund.

inträffar. Våra kunder är så klart olyckliga när de drabbas av skador, men ändå nöjda med det fina bemötandet som våra medarbetare ger i svåra

”

Vårt samhällsengagemang fortsätter att vara en viktig del i vårt arbete, ett mer välmående Sörmland skapar bättre möjligheter för oss att vara starka på marknaden.

stunder, vilket jag är stolt över. Vi har fortsatt med vårt vattenprojekt där långt över hälften av villakunderna har installerat vattenvarnare för att förhindra vattenskador i sina hem. Under 2023 har vi jobbat med ett ännu bredare erbjudande kring skadeförebyggande teknik och digitala tjänster kopplat till hemmet, vilket kommer att lanseras under 2024 - håll ögonen öppna efter det!

Internt kommer vi att minnas vårt arbete med kulturen, där vi har samarbetat i hela organisationen och jobbat med beteenden som ska stärka oss i att vara mer aktiva, ansvarstagande och anpassningsbara, AAA, trippel A, som i högsta betyg. Allt för att nå våra affärs mål och skapa ännu fler nöjda kunder framöver.

Vårt samhällsengagemang fortsätter att vara en viktig del i vårt arbete, ett mer välmående Sörmland skapar bättre möjligheter för oss att vara starka på marknaden. Under Almedalsveckan höll vi ett seminarium tillsammans med Region Sörmland kring temat att använda ny teknik för ökat lärande. Vi har varit med och startat och byggt upp Sveriges första digifysiska science center, Modda Sörmland. Under Almedalsveckan var det många som pratade om behovet av ökad kunskap i skolan. Jag är mycket stolt över att vi kunde visa ett konkret exempel på verktyg för att stimulera barn och unga till ökad kunskap och nyfikenhet kring teknik, matematik och naturvetenskap.

”

Vi fortsätter att samarbeta för ökad gemensam utveckling inom hållbarhet, digitalisering och våra erbjudanden.

Med ökad ekonomisk oro har fler personer ur olika samhällsklasser hamnat i ekonomiska svårigheter. Vi är stolta över att vara vänföretag till Sörmlands Stadsmission, som med sin verksamhet och sin omtanke kunnat stötta fler personer som lider av ekonomisk utsatthet. Medarbetare från LF Sörmland har också varit med och hjälpt till i Stadsmissionens verksamhet, vilket verkligen stärker vår interna stolthet!

Jag vill passa på att tacka alla medarbetare för det här året. Tillsammans har vi gjort ett fantastiskt arbete som verkligen gör skillnad – stort och varmt tack! Tack till styrelsen för ett fint och givande samarbete. Tack också till kunder och samarbetspartners för ett tuft, inspirerande och framgångsrikt år. Vi ser fram emot fler samarbeten, fler affärer och fler möten tillsammans.

Allt detta har vi gjort enbart här i Sörmland, samtidigt finns det otroligt mycket som våra kollegor runt om inom Länsförsäkringar skapar på sina lokala marknader. Vi fortsätter att samarbeta för ökad gemensam utveckling inom hållbarhet, digitalisering och våra erbjudanden.

Sammanfattningsvis finns det mycket att vara stolt över från 2023 och då har jag inte ens nämnt att vi lämnat återbäring till våra kunder under året. Att kunna ge tillbaka till våra kunder, i synnerhet under tuffa ekonomiska tider, är något vi verkligen är stolta över. Att få dela på 100 miljoner i Sörmland var välkommet för att skapa ännu mer trygghet och möjligheter för sörmlänningarna, för all tid.

Lena Högfeldt

Lena Högfeldt
Vd, LF Sörmland

Ordförandeord

ORDFÖRANDE HAR ORDET

LF Sörmland är mitt i en stor utvecklingsresa där det egentligen bara finns ett mål och det är att kunna leverera värde till oss som kunder och delägare. Det har vi gjort historiskt, det gör vi idag och det ska vi göra på ett mycket bra sätt också i framtiden.

Förändringar i kundernas behov såväl som de sätt vi kan nyttja tjänster digitalt, och framåt även med hjälp av ännu smartare digitala lösningar, gör att vi är inne i en nödvändig fas med kraftig utveckling. Allt för att anpassa vårt sätt att arbeta till att på bästa sätt kunna möta våra kunder med attraktiva erbjudanden.

Vi är mitt i en utvecklingsresa som inkluderar alla delar av organisationen. Både lokalt hos oss i Sörmland och gemensamt med de övriga 22 Länsförsäkringsbolagen och i våra gemensamma bolag. Vi känner en stolthet över det vi åstadkommit hittills och en ödmjukhet inför det som återstår. Det är viktigt att ha tid att stanna upp och se det vi redan åstadkommit likväl som vi måste fortsätta resan framåt med kraft och engagemang. Utvecklingen sker i hög takt med insikten att detta initialt påverkar våra löpande nyckeltal.

Ett stort arbete har gjorts i LF-federationen kring vår strategiska plattform som beskriver vårt sätt att agera tillsammans och hur vi styr och förhåller oss

till varandra. Mycket resurser läggs för att utveckla de tjänster som kommer efterfrågas i morgon och givetvis också de system och den infrastruktur vi behöver för att kunna leverera dessa.

Hållbarhet är ett begrepp som har blivit ett modeord och något alla fokuserar på. Man kan på ett bra sätt definiera hållbarhet som "en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina behov". För oss är det inte ett modeord eller något nytt. Det finns i vår själ och är en viktig aspekt i alla våra beslut. Vår vision att skapa trygghet och möjligheter för alla sörmlänningar för all tid inkluderar med självklarhet hållbarhetsaspekterna. Det tar sig i uttryck till exempel genom vårt lokala samhällsengagemang, vårt sätt att bedriva vår verksamhet och hur vi placerar det kapital som vi förvaltar.

Vd Lena Högfeldt har tillsammans med sina medarbetare tagit LF Sörmland, med stort engagemang och arbetsinsats, ytterligare ett stort steg på resan.

I LF-federationen har Lena också gjort stort avtryck under året och i många frågor åstadkommit avgörande insatser för vår och gruppens framgång. Stort intresse har också ägnats åt hållbarhetsfrågor. Lena har, tillsammans med sin ledning, skött sin uppgift på ett mycket kompetent och omdömesgillt sätt. Från styrelsens sida vill jag framföra ett stort tack till henne och övriga medarbetare. Jag vill också tacka mina övriga kollegor i styrelsen för ett gott samarbete under det gångna året.

Peter Reuterström

Styrelseordförande i LF Sörmland

Medarbetarna - tillsammans skapar vi möjligheter och framgång!

Det är bolagets 201 medarbetare och deras engagemang som gör LF Sörmland till en attraktiv arbetsgivare och ett företag med hög trovärdighet bland våra kunder.

Vi vill vara länets bästa arbetsplats. Bolaget har kompetenta, engagerade och hälsomedvetna medarbetare. Medarbetarna trivs på arbetsplatsen, får möjlighet att växa och utvecklas i olika yrkesroller samt tar aktivt ansvar till förändring och förbättring både för sig själva och för företaget. En god och hälsosam arbetsmiljö, en sund personalpolitik, ett gott ledarskap och medarbetarskap bidrar till ett hållbart arbetsliv som gör att våra medarbetare mår bra och är stolta över företaget.

Lena Högfeldt, Annica Blomquist och Josefin Annebäck utanför nya kontoret i Strängnäs på invigningsdagen.

Aktivt arbetsmiljöarbete

Under året har vi kraftsamlat kring arbetet med arbetsmiljön. Vi har utvecklat och uppgraderat den fysiska arbetsmiljön, arbetat aktivt med den psykosociala arbetsmiljön och med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Varannan vecka får alla medarbetare 5-10 frågor kopplat till arbetet, som de ombeds svara på. Som komplement till detta har vi under året genomfört en större och mer omfattande medarbetarundersökning. Syftet med mätningarna är att både medarbetare och ledare ska få en aktuell insikt om arbetsmiljön där dessa insikter bidrar till att vi tillsammans tidigt kan identifiera och hantera utmaningar.

Under året har vi även implementerat ett nytt digitalt verktyg för systematiskt arbetsmiljöarbete som ska hjälpa oss att arbeta mer strukturerat och enhetligt med vår arbetsmiljö. Ni kan läsa mer om Hälsa och arbetsmiljö i Hållbarhetsrapporten.

Hållbart arbetsliv

Hållbart arbetsliv är ett av våra större förändringsprogram som handlar om att förbättra våra fysiska kontor, stärka vår kultur samt förbättra våra arbetssätt och processer. Programmets uppdrag är att skapa förutsättningar för ett

Nya kontoret i Katrineholm

hållbart arbetsliv inom LF Sörmland där både medarbetare och kunder trivs och mår bra.

Hållbart arbetsliv består av tre områden Våra kontor

Under 2023 har vi fortsatt att förbättra våra fysiska miljöer i Nyköping och i Strängnäs för att skapa bättre förutsättningar att möta våra kunder både fysiskt och digitalt, införa aktivitetsbaserat arbetssätt och förbättra våra kontor utifrån universellt utformade arbetsplatser.

De fysiska miljöerna är en viktig förutsättning för en inspirerande arbetsplats som erbjuder flexibilitet och skapar trivsel. En viktig faktor är att kontor och lokaler ska passa alla. En miljö eller metod som fungerar väl för en person, kan fungera sämre för andra kollegor. Därför behöver vi olika alternativ att välja mellan. Det gäller såväl arbetsmiljö, arbetssätt och kompetensförsörjning. Därför är våra kontor en viktig nyckel inom Hållbart arbetsliv.

Fönsterdekoration under renoveringen av nya kontoret i Strängnäs

Våra arbetssätt och processer

Inom programmet hållbart arbetsliv har vi även arbetat med utveckling av våra processer och arbetssätt. Detta är ett steg i att jobba effektivare, smartare och för att bli mer snabbfotade i att göra förändringar i våra arbetssätt. Detta är ett naturligt steg i vår strävan att alltid leverera högsta kvalitet och service till våra kunder samt att hålla oss relevanta och uppdaterade.

Processkartläggningen är en del av helheten för ökad trivsel och effektivare vardag på arbetsplatsen samt hjälper oss stärka vårt kundfokus. Detta projekt går därmed hand i hand med övrig utveckling av vår företagskultur och arbetsmiljö.

Vår kultur

Det stora förbättringsarbetet som pågår inom vårt bolag ställer nya krav på alla oss som jobbar här och på vår företagskultur. Företagskulturen är inte det vi säger att den ska vara. Det är en kombination av attityder, vanor och handlingar som alla baseras på en gemensam nämnare - val. I och med implementeringen av våra värderingar AAA - Aktiv, Ansvarstagande & Anpassningsbar - har vi alla fått bidra till att fylla dessa värderingar med beteenden som skapar ett värde för vår verksamhet, samt att träna på dessa goda beteenden. Att uttala vad som skapar ett värde för våra kunder, vår produktivitet och vår trivsel - och vad som motverkar det - gör det också lättare för oss alla att göra aktiva val som ligger i linje med det.

Tvårfunktionell samverkan: Vi har under året fortsatt att skapa strukturer för tvårfunktionellt arbete i syfte att öka samverkan och dra nytta av den breda kompetens som bor inom bolaget. Alla medarbetare har deltagit i workshops kopplade till vår kultur och vår utveckling. De har faciliterats av vår engagerade och modiga ambassadörsgrupp bestående av medarbetare från alla grupper inom bolaget.

Prestationsmodellen: I och med att vi ändrar hur vi jobbar och hur vi beter oss behöver vi också justera hur vi värderar det vi gör. Därför har en ny prestationsmodell implementerats som mäter vad vi gör, samt hur vi gör det. Modellen används som underlag i dialogerna mellan chefer och medarbetare, vilket i sin tur ökar självkännedomen och förutsättningarna för att höja prestationen. Vår prestationskultur innebär inte att jobba mer utan att jobba smartare genom att fokusera på rätt saker.

Kompetensutveckling

LF Sörmland investerar löpande i medarbetarnas kompetens genom intern utbildning, fortbildning och andra kompetenshöjande insatser. Vi strävar efter att samtliga medarbetare ska ha en hög kompetens och leva upp till de krav och förväntningar som finns hos våra kunder, myndigheter och internt hos oss.

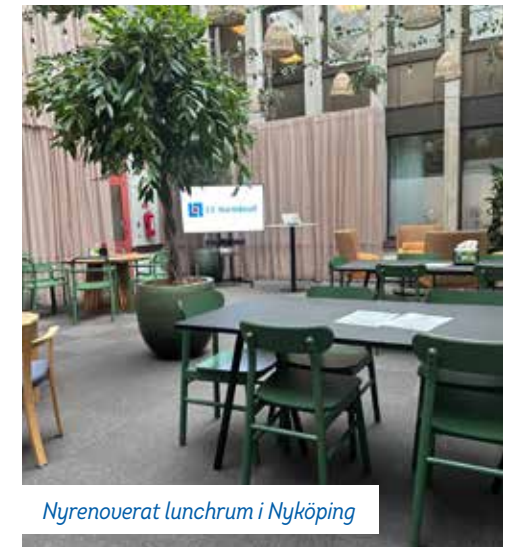
Under 2023 har vi implementerat ett nytt system för att producera egna utbildningar. Samtliga medarbetare på LF Sörmland har under året genomfört 12 obligatoriska utbildningar enligt ett bolagsövergripande årshjul. Efter varje genomförd utbildning har diskussioner genomförts på gruppnivå för att förankra och diskutera det vi lärt oss och kopplat det till våra vardagliga arbetsuppgifter.

Åldersstruktur och könsfördelning

Åldersfördelning	Antal	Andel
20-29	11	5,5%
30-39	56	27,9%
40-49	48	23,9%
50-59	62	30,8%
60-69	24	11,9%
Totalt antal medarbetare	201	100%

Medelålder	År
Kvinnor	45,9
Män	46,2
Totalt	46

Könsfördelning	Antal
Kvinnor	125
Män	76
Kvinnliga chefer	11
Manliga chefer	8

Nyrenoverat lunchrum i Nyköping

Nyanställda 2023

Första raden: Anders Alvenius, Anders Rosenholm, Anna-Karin Widén, Camilla Johansson, Cihan Demirkapu, Emelie Schulze, Emma Malm, Erik Heljedal, Hasret Arslanhan

Andra raden: Ida Dahlin, Isabelle Klingenberg, Jan Thor, Jasin Abbas, Jennie Isaksen, Jennifer Andersson, Johan Ekholm, Johanna Hellström, Kim Myrén

Tredje raden: Kristijan Vidov, Linnea Hélène, Malin Jarl, Nadia Wallmon, Oskar Carlborg, Robert Tchini, Sandra Potrus, Sara Renström, Simen Annerud

Fjärde raden: Sofia Magnusson, Sophie Blomqvist, Therese Danthén, Thim Pettersson, Tomas Arehäll, William Hellqvist

Med kunden i centrum: Ett samtal om våra erbjudanden, våra kunders behov och möjligheter framåt

I en värld av förändring är det avgörande att förstå och anpassa våra erbjudanden för att möta våra kunders behov. Årets rundabordsamtal i mitten av januari reflekterar över våra erbjudanden, våra kunders behov och framtidens möjligheter.

Vad har varit i fokus till kunderna under året som gått?

– Spara och pension är två områden som varit viktiga. Kunderna har känt av den tuffare marknaden och en kall vinter med höga elräkningar. Det har fått effekten att sparbuffertarna har minskat. Företagskunderna har också påverkats och även där har spara varit i fokus, säger Erik.

– Ja, det är verkligen något som våra kunder har märkt. Vi pratar och kommunicerar mer sparande och pension överhuvudtaget. Och i våra kundmöten är ofta det höga ränteläget i centrum, säger Gustav.

– När det gäller efterfrågan på bolån har den varit lägre från våra kunder. Trots det ser vi en signifikant ökning där LF-gruppen har tagit 60 procent av bolånetillväxten på marknaden, säger Erik.

– Inom livaffären har vi tagit ett större helhetsgrepp till våra företagskunder. Vi pratar inte enbart om pension utan också om kassa och placeringar samt risker och skydd som behövs som företagare. Många gånger samverkar vi med banken där vi tar hand om vissa typer av placeringar i kapitalförsäkringar och tjänstepension och banken tar andra typer av investeringar och lån till företagarna, säger Magnus.

– Vi som bolag blev under årets andra hälft valbara inom ITP och samtidigt lättade flyttreglerna för att flytta sitt pensionskapital på marknaden. Det har gjort att vi har haft mycket fokus på den privata pensionsdelen och flytt av pension både för våra privat- och företagskunder, fortsätter Magnus.

– Inom försäkringsdelen har vi våra försäkringsprodukter och skadereglering i fokus. Vårt fokus har varit våra erbjudanden, och kommunikationen runt dem, och visa hur de skapar trygghet i livet för våra kunder. Vi har proaktivt och aktivt gett rådgivning till våra kunder i kommunikationen och i försäljningen. Det har gett en positiv effekt och vi ser en ökad tillväxt både inom privat- och företagsidan, säger Annika.

– Kundnöjdheten har ökat och det säger något om att kunderna tycker att de får den information de behöver och att de känner sig trygga, fortsätter Annika.

– Ja, för oss är det viktigt att lyssna, lära och agera på våra kunders feedback och åsikter, säger Liselott.

– Vi har under året fokuserat på att bredda våra erbjudanden till kunderna och här har vi kundens behov och livsresa i centrum, säger Erik.

”

Vi har under året fokuserat på att bredda våra erbjudanden till kunderna och här har vi kundens behov och livsresa i centrum, säger Erik.

Deltagare:

Erik Blomberg (Erik) - Affärsområdeschef på Bank

Gustav Mörner (Gustav) - Segmentsansvarig på Bank

Magnus Julin (Magnus) - Affärsområdeschef på Liv & Hälsa

Johan Dahlin (Johan) - Segmentsansvarig på Liv & Hälsa

Annika Berglund (Annika) - Affärsområdeschef på Sakförsäkring

Liselott Edström (Liselott) - Segmentsansvarig på Sakförsäkring

Har omvärlden haft inverkan på våra kunders liv under 2023 och i så fall hur?

– På försäljningssidan inom försäkringar ser vi ingen påverkan förutom i vissa fall inom företagsidan, där man är mån om att komma ner i kostnadsläge i sin företagsförsäkring. På skadesidan däremot ser vi en tydlig tendens att kunderna har en tuffare ekonomi och de är mer noga med att följa upp skador, kostnader och förstå ersättningsnivåer, säger Annika.

– Det är pressat för kunderna. På ett bolån på tre miljoner kronor med en ränta som förut låg kring drygt en procent har räntan nu stigit till 4 - 5 procent, vilket gör ekonomin pressad för många. Kunderna är måna om varje krona, vilket vi förstår. Höga energipriser, hög inflation och sparandet har minskat. De som har buffertsparande tar av det i dessa tider. Bostadsmarknaden har varit utmanande under året, säger Erik.

– Det har varit ett år mellan hopp och förtvivlan för våra kunder. Några har legat placerade på börsen och haft fin värdeutveckling där medan andra har svårt att bara få ekonomin att gå ihop. Det råder stora skillnader och det är svårt att ha rådgivning inte minst när förutsättningarna förändras från dag till dag, säger Gustav.

”

– Ytterligare ett viktigt område som vi jobbar med för våra kunder och i samhället i Sörmland är vår sponsring som gör skillnad för barn och ungdomar, säger Johan.

– På företagssidan inom Liv & Hälsa ser vi vissa sektorer som påverkats negativt såsom Bygg och Fastighet, i övrigt har företag klarat sig relativt bra. Vi ser nu en tendens till räntesänkningar under 2024 och om de kommer inom en snar framtid kommer vi kunna se en positiv vändning i marknaden, säger Magnus.

– Vi jobbar med förberedelser, systematisk omvärldsspaning och ser på hur megatrenderna påverkar oss och våra kunder. Hållbarhetsdatabasen som finns publik att ta del av på vår webbplats lfs.se är ett viktigt verktyg för oss. Den ger oss insikter för att vi ska vara förberedda och kunna hjälpa kunderna på bästa sätt, säger Liselott

Vi har generellt mycket nöjda kunder inom LF Sörmland. Hur jobbar vi med att ytterligare förbättra kundupplevelsen och kundnöjdheten?

– En stor del inom Liv & Hälsa är att vi får mera systemstöd i kundmötet, så att vi underlättar rådgivningsmötet med kunden. Detta minimerar antalet papper, när kundmötet blir mer digitalt med digitala signeringar, där får kunden dokumenten direkt på "Mina sidor", säger Magnus.

– Även på banksidan kommer vi göra förbättringar med digitala skuldebrev, vilket gör det enklare för kunden, säger Erik.

– Förberedelsearbetet under 2023 kommer bära frukt 2024. Systemutveckling pågår för att förbättra kundupplevelsen och modernisera vårt arbetssätt. Vi kommer att få enklare och snabbare produktutveckling och fler och flexibla automatiska flöden. Det gäller privatkunder såväl som företagskunder. Vårt mål är att vi ska upplevas som moderna och få fler attraktiva erbjudanden till kund, säger Annika.

– Vår hälsoapp är ett annat exempel hur vi förbättrat för våra kunder att få hjälp och stöd snabbt och på en tid som passar kunden, säger Magnus.

– Vår satsning på våra olika kundsegment är viktig för att förbättra upplevelsen och leveransen hos våra kunder. Målet med vår segmentering är att vi ska hamna rätt från start hos våra kunder, så att vi är relevanta i kundernas livsfaser och livshändelser, säger Liselott.

Från höger: Gustav Mörner, Annika Berglund, Erik Blomberg och Magnus Julin.

– Ytterligare ett viktigt område som vi jobbar med för våra kunder och i samhället i Sörmland är vår sponsring som gör skillnad för barn och ungdomar, säger Johan.

Vilka behov och möjligheter hjälper vi våra kunder med framåt?

– Det som är bolagsgemensamt är vår kommande nya tjänst, Alf, som fokuserar på skadeförebyggande i hemmet. Alf kommer att erbjuda flera tjänster för ökad trygghet i hemmet. Vi hjälper redan idag till med skadeförebyggande delar både inom hälsa och egendom, samt att vara stöd och erbjuda rådgivning innan något inträffar, med omtanke om kunden. Alf kommer att förbättra den upplevelsen, säger Annika.

– Utifrån banks perspektiv är det viktigt att lyfta hur viktigt det är att ha en buffert, det kommer vi fortsätta att hjälpa våra kunder med, säger Gustav.

– Vi hjälper våra kunder även med bostäder via våra fastighetsmäklare som utökat sin närvaro i Sörmland till Mariefred och Trosa under 2023. Vårt starka varumärke är viktigt för våra kunder och skapar trygghet, säger Erik.

Vilka utmaningar ser ni inom ert område?

– Det är utmaningar i att hänga med i den tekniska utvecklingen. Och vi har en tuff konkurrenssituation och det gäller att fortsätta vara aktiva och på tårna, säger Annika.

– Konkurrenterna med de två stora sparbankerna i Sörmland ger oss en utmanande men sund konkurrens, vilket hjälper oss att vara aktiva, säger Erik.

– Inflationen är en annan del som är utmanande för oss inom skadedelen, med stigande kostnader. Om vi inte kan hitta en balans i det riskerar det att bli stigande premier, vilket vi inte önskar våra kunder, säger Annika.

Vilka är de viktigaste trenderna som påverkar verksamheten?

– En trend som vi ser, som även bekräftas genom SKI-mätningarna 2023, visar att kunderna vill samla sina affärer på ett och samma ställe. Det är en av våra förmåner, enkelheten att samla allt på ett ställe inom bank, pension och försäkring samt fastighetsförmedling, säger Gustav.

– Open finance* kommer att påverka oss, hur vi sätter upp våra processer och hur vi hjälper kunderna med bra erbjudanden. Det blir transparent

”

– Lokalt och nära är en fördel för våra kunder, men det är viktigt att hitta den optimala mixen av digitalt och fysiskt framåt. Att kunderna känner tryggheten med att vi har fysiska kontor kombinerat med bra digitala lösningar, säger Liselott.

för kunden och helt öppet för oss, om kunderna ger oss tillåtelse till det. Det ställer krav på oss att möta med bra argument, vårt helhetserbjudande blir en stark del, säger Annika.

– Den digitala trenden spetsad med AI är en utmaning för oss som är ganska tunga på det fysiska mötet. Vi kommer behöva utveckla kompletterande tjänster för kunderna i den riktningen, säger Magnus.

– En sak vi har på agendan är ett nära, digitalt kundmöte där man ser varandra. Med dagens tidsbrist och vardagspussel blir det viktigt att möta kunderna ansikte mot ansikte, men digitalt, säger Annika.

– Det som är utmanande är bedrägerier som påverkar både kunder och oss, säger Erik.

– Manipulerade foton och kvitton kommer att vara utmanande på grund av AI, säger Annika.

Lokalt och nära är det viktigt för våra kunder?

– Ja, det tror jag men även bra prissättning är viktigt, säger Magnus.

– Lokalt och nära är en fördel för våra kunder, men det är viktigt att hitta den optimala mixen av digitalt och fysiskt framåt. Att kunderna känner tryggheten med att vi har fysiska kontor kombinerat med bra digitala lösningar, säger Liselott.

– Lokalt, nära och personlig kommunikation förväntar sig kunderna framåt från oss. Lyckas vi med det kommer vi att träffa rätt, säger Annika

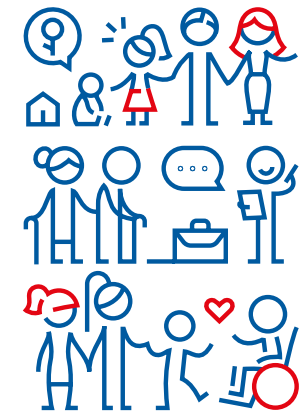
– Det är viktigt att generera ett annat värde också, att vi ger tillbaka något gott där du bor. Om man har samma prisbild och vi dessutom ger tillbaka, då kan man välja oss, säger Liselott.

Kommer våra kunder att möta några nyheter från oss under 2024?

- Alf är en viktig nyhet för våra kunder – navet för trygghet i hemmet.
- Vi fortsätter erbjuda våra kunder flera attraktiva produkter.
- Vårt starka samhällsengagemang med skadeförebyggande aktiviteter och hälsofrågor får ännu mer muskler under det kommande året.
- Vår digitala utveckling kommer göra det enklare för våra kunder med färre papper och en enklare digital process.
- Vår organisation strävar ständigt efter att erbjuda en positiv kundupplevelse och förbättra våra tjänster. Vi ser fram emot att möta våra kunders behov och överraska dem med innovativa lösningar under det kommande året.

Tack för samtalet!

Moderator: Ylva Klingvall

*Open Finance:

Open Finance innebär att finansiella tjänster och data blir mer tillgängliga genom öppna gränssnitt, vilket öppnar upp för en ökad delning av kunddata inom finanssektorn. Det främjar samarbete mellan olika finansiella plattformar, ger användare enklare översikt över sin ekonomi och öppnar dörren för nya innovativa tjänster.

Vi ger pengar tillbaka till våra kunder

Under hösten 2023 hade vi det stora nöjet att ge tillbaka pengar till våra kunder i form av återbäring. Alla kunder som hade en sakförsäkring hos oss under 2022 fick tillsammans dela på 100 miljoner kronor. Det är vi stolta över!

Då LF Sörmland är ett kundägt bolag får alla våra ägare ta del av pengarna när vi går med vinst, det kallas återbäring. Efter beslut på bolagsstämman i maj 2023 stod det klart att vi hade den stora glädjen att kunna ge tillbaka totalt 100 miljoner kronor till våra kunder som haft en sakförsäkring hos oss under 2022. Ett besked som kändes extra roligt att ge i kärva ekonomiska tider, att vi som kundägda fick ge ett litet tillskott i plånboken hos våra kunder.

Under ledning av projektledare Teresia Devell tog arbetet med återbäringen fart. Vi behövde samla in kontonummer, ta fram interna instruktioner och extern kommunikation.

I linje med vår digitalt först-strategi, moderniserade vi vårt tillvägagångssätt för att informera kunder om återbäringen. Till skillnad från tidigare år där vi förlitat oss på postalt utskick, valde vi detta år att prioritera digitala kanaler som Kivra och e-post, och använde postalt utskick endast som en sista utväg. Detta tillvägagångssätt säkerställde att vi nådde ut till så många kunder som möjligt på det mest direkta och effektiva sättet. I breven vi skickade ut stod det att kunden skulle få återbäring samt vilken summa och på vilket konto som pengarna skulle sättas in på. Återbäring betalades ut under vecka 46.

Summan som var och en av ägarna fick tillbaka baserades på inbetald försäkringspremie och den tidsperiod som försäkringen varit gällande under 2022.

Vår marknadsföringsinsats för återbäringen omfattade två huvudkampanjer; en initial kampanj som annonserade den kommande återbäringen, följt av en specifik kampanj under utbetalningsperioden, anpassad per kommun inom Sörmland. Dessa kampanjer, som inkluderade radioreklam, digitala annonser, trycksaker och utomhusreklam, genererade betydande uppmärksamhet och gav positiva statistiska resultat, vilket ytterligare förstärkte vår synlighet och närvaro i regionen.

Att dela med oss av vinsten är vårt sätt att visa att vi finns här för varandra. Vi ser fram emot att fortsätta på den här vägen, tillsammans med våra kunder.

Grattis!
Du får pengar tillbaka.

I år delar vi ut sammanlagt 100 miljoner kronor till våra försäkringskunder. Vi är glada att du är en av dem som får pengar tillbaka. Vi kallar det återbäring.

Återbäringen baseras på din försäkringspremie och den tidsperiod som din försäkring varit gällande under 2022. Vi betalar ut återbäringen i november 2023 och kommer att sätta in dina pengar på ditt registrerade kontonummer.

Du får tillbaka:
Ditt registrerade kontonummer:
Du ser hela kontonumret när du loggar in på [Mina Sidor](#) på [lfs.se](#) eller i appen.

Om du önskar ta emot din återbäring på ett annat konto än ovan, ber vi dig registrera det på [Mina Sidor](#) eller i vår app senast den 22 oktober. Läs mer om hur du gör på nästa sida.

LF Sörmland är ett kundägt bolag. Det innebär att du och andra försäkringskunder äger oss. När det går bra för oss ger vi pengar tillbaka.

Tack för att du är kund hos oss!

Lena Höglund, vd

Almedalsveckan – en hållbar arena

Tillsammans med flera länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringars Forskningsfond var LF Sörmland på plats i Almedalen i slutet av juni 2023. På den gemensamma mötesplatsen En hållbar arena med hänförande utsikt över ett glittrande hav och Almedalen alldeles invid Kruttornet, fördes samtal och idéer tog fart när företag, forskning, politik och civilsamhälle möttes.

Seminarieriet "Så ökar Sörmland långsiktig tech-kompetens i hela länet" lyfte hur viktigt det är att bidra till ungas intresse för matematik, teknik och naturvetenskap i Sörmland. Allt för att stärka tech-kompetensen av vår framtida arbetskraft som företagen så väl behöver. Maria Liljeblad, verksamhetsutvecklingschef på LF Sörmland och Emelie Fågelstedt, digital strateg på Region Sörmland, berättade engagerat om virtual reality, VR, och vår samverkan kring Modda Sörmland.

Modda Sörmland är ett unikt science center som kombinerar fysisk och digital verksamhet för att öka barn och ungas intresse för teknik, matematik och naturvetenskap.

Läs mer på Modda Sörmland (moddasormland.se).

"Vad är hemligheten bakom samverkanssuccéer?" diskuterades i efterföljande panelsamtal där vd Lena Högfeldt deltog tillsammans med Pia

Andersson, ordförande i Uppsala 2030, Gissur Ó Erlingsson, Professor i statsvetenskap, Linköpings Universitet och Andreas Bergh, docent i national-ekonomi vid Institutet för Näringslivsforskning och vid Ekonomihögskolan i Lund.

"Ett konkret exempel på en samverkanssuccé hände under pandemin. När vi gick samman med våra bankkollegor i Sörmland för att göra en gemensam insats för att samla in vaccinationer

till fattigare länder. Allt i syfte att kunna bidra globalt, men också att samverka lokalt för att fortare få komma tillbaka till det vi kallade det nya normala. Insikten är att finns det ett gemensamt problem, en förståelse och drivkraft samt viljan att hitta en lösning; ja då kommer samarbetet nästan per automatik", sa Lena Högfeldt.

Maria Liljeblad och Emelie Fågelstedt.

På området En hållbar Arena fanns LF:s scen.

Lena Högfeldt på LF-scenen.

Vårt samhällsengagemang i Sörmland

LF Sörmland har ett starkt engagemang i det lokala samhällets utveckling och tillväxt. Vi ger människor och företag i Sörmland förutsättningar att leva i ekonomisk trygghet genom att erbjuda allt från sakförsäkringar till pensionssparande och banktjänster – vilket är vår kärnverksamhet. Men vi arbetar också med samhällsinsatser för att skapa trygghet och möjligheter där människor bor, arbetar och är aktiva – insatser som inte bara gynnar våra egna kunder utan hela lokalsamhället.

Omtanke Sörmland

Vår önskan är att alla sörmländska barn och ungdomar ska ha en aktiv och trygg fritid. Därför ger vi ekonomiskt stöd till idrott, kultur och andra initiativ. Ett arbete vi kallar för Omtanke Sörmland. Under 2023 kunde ideella och politiskt obundna föreningar söka sponsring vid tre tillfällen.

Korta fakta om året 2023:

Genom Omtanke Sörmland och Jubileumsfonden fick totalt 24 föreningar sponsring under 2023.

Några av de föreningar som mottagit bidrag under året:

- Junis Nyköping Oxelösund
- Katrineholms Äventyrsklubb
- Trosa Racketklubb
- Eskilstuna FC
- Teater Sörmland
- Flen Sport & Hälsa IF
- DFK Värmbol
- Nyköping Basket
- Eskilstuna Guif

Jubileumsfonden

LF Sörmland startade Jubileumsfonden 2016. Varje år sedan starten har vi delat ut ett projektstöd om 200 000 kronor. Pengarna går till föreningar som erbjuder trygga och säkra fritidsaktiviteter för barn och ungdomar eller arbetar med integration. 2023 fick tio föreningar ta emot bidrag från Jubileumsfonden.

Julgåvan

Varje år delar vi ut en julgåva. Det är en summa pengar som går till en organisation som bidrar till ett hållbart samhälle. Vi väljer ut tre organisationer och låter våra besökare på Facebook och Instagram rösta fram vem som ska få årets julgåva. 2023 blev Sörmlands Kvinno- & Tjejjourer framröstade och fick ett ekonomiskt stöd om 20 000 kronor.

Länsförsäkringars Forskningsfond. Kunskapsbaserad trygghetsutveckling till alla

Länsförsäkringars Forskningsfond är en forskningsstiftelse som ägs av länsförsäkringsgruppen. Stiftelsen är en del av vårt samhällsengagemang. Genom forskningsfonden stödjer vi forskning som kan förebygga skador i samhället, skapa trygghet för människor i vardagen och möjliggöra morgondagens trygghetslösningar. Forskningsfonden finansierar behovsmotiverad och tvärvetenskaplig forskning av högsta internationella standard relevant för Länsförsäkringar och våra kunder. Alla resultat görs allmänt tillgängliga och på så vis bidrar Länsförsäkringar till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling av hela samhället.

Läs gärna mer om Länsförsäkringars Forskningsfond här: [Forskning som förebygger skador - Länsförsäkringar \(lansforsakringar.se\)](https://www.forskning.somforebygger.skador-lansforsakringar.se)

Reflexvästar och reflexutdelning

Vi har under året delat ut reflexer på olika event runt om i länet. Vi hade även reflexutdelning en tidig morgon i oktober runt om i länet, där vi var över 70 medarbetare som var med och bidrog till att sörm-länningar syns bra när de är ute och rör på sig.

Sörmlandsfonden. Så bidrar riskvilligt kapital i länet.

Sörmlandsfonden bildades 2011 och ägs gemensamt av LF Sörmland, Sörmlands Sparbank samt Sparbanken Rekarne. Syftet med fonden är att skapa en möjlighet för riskfyllda entreprenöriella satsningar att utvecklas i Sörmland.

Ur Sörmlandsfondens årsrapport för 2023 går bland annat att läsa att det svenska investeringsklimatet har varit fortsatt tufft under 2023. Intresset för att investera i sörmländska bolag har dock varit relativt gott under 2023. De totala investeringarna i portföljbolagen blev i nivå med de senaste åren, dock klart lägre än rekordåret 2022. Dessa investeringar genomfördes i ett nytt bolag samt i befintliga portföljbolag.

En annan glädjande nyhet var att det långsiktiga arbetet med att involvera fler kvinnor har resulterat i goda resultat. Samarbetet med framförallt Women Executive Invest har stärkts under året. Den största utmaningen under året var inflödet av nya potentiella bolag/propåer. Antalet aktuella portföljbolag i Sörmlandsfonden är nu 12 stycken. Sedan starten har Sörmlandsfondens investeringar växlats upp till omkring 300 Mkr genom att affärsängelnätverket och övriga investerare också investerat i samma sörmländska bolag.

Stadsmissionen

2022 tecknade vi ett avtal om att vara vänföretag till Sörmlands Stadsmission, ett samarbete som har fortsatt även under 2023. Samarbetet har bland annat inneburit några olika event under året, däribland en sopplunch i Nyköping och Eskilstuna i samband med fattigdomsveckan, en kaffekampanj som hölls på våra kontor runt om i länet med syfte att samla in kaffepaket till Stadsmissionen och deras initiativ Matcentralen som skänker matkassar till behövande samt en sommaraktivitet för barnfamiljer i Stadsmissionens verksamhet. Vi som anställda på LF Sörmland har även haft möjligheten att på arbetstid volontärarbeta i Stadsmissionens verksamhet, ett arbete som bidrar till ett samhälle med bättre förståelse för varandras utmaningar. Vi ser att vårt bidrag gör skillnad och ser fram emot ett gott samarbete även under 2024.

Hållbarhetsansvarig Karin Slättborn, till höger, levererar medarbetarnas insamlade kaffepaket till Stadsmissionen.

Modda Sörmland – digifysiskt science center i Sörmland!

Syftet med Modda Sörmland är att göra teknik, naturvetenskap och matematik oemotståndligt för barn och unga. Modda Sörmland är ett unikt science center som kombinerar fysisk- och digital verksamhet. Genom att använda sig av Extended reality (XR) med utforskande miljöer så flyttas mentala gränser och gör lärandet roligare.

XR

Genom att använda Extended reality (XR) tillsammans med utforskande miljöer skapas ett mer lustfyllt lärande. I Sörmland finns 25 stycken fysiska miljöer (noder) där barn och unga med hjälp av en digital plattform (som samlar, tillgängliggör och kvalitetssäkrar upplevelser från hela världen) kan lära sig mer om teknik, naturvetenskap och matematik. Alla upplevelser i plattformen är kopplade till den nya läroplanen LGR 22 och är en kombination av fysiskt, digitalt och XR relaterat innehåll.

Samverkan

Modda förvaltas av Region Sörmland och vi på LF Sörmland samverkar tillsammans med Regionen, kommuner, MDU och ATEA i styrgruppsarbetet. Under 2023 bjöd LF Sörmland in Modda till Almedalen för att sprida kunskap om Digifysiska science center och dess möjlighet.

Almedalen gav Modda en naturlig ingång till Utbildningsminister Mats Persson som närvarade på plats, vilket skapade en bra dialog om teknikens möjlighet kopplat till lärande, säger Maria Liljeblad, verksamhetsutvecklingschef.

LF-Ante gör succé i skolan

Vår maskot LF-Ante har haft fullt upp i år. Han har varit ute i skolan och gett ut reflexer samtidigt som han berättat om hur man använder dem på bästa sätt. Fem härliga klasser i Strängnäs, Mariefred, Nyköping och Oxelösund besökte han och gjorde verkligen succé bland både elever och lärare. LF-Ante har också varit med på Bolagsstämman, Bomässan i Nyköping, Sörmlandsledens jubileumsfirande, vid lilla LF-loppet i Katrineholm och mycket mer. Det har blivit så många high fives, selfies och kramar – ett mysigt år för LF-Ante.

Utveckling och digitalisering

Året som gått har präglats av en snabb framfart inom digitaliseringen, vilket har haft en avgörande betydelse för vår utveckling. Under 2023 har vi vidtagit flera strategiska åtgärder för att anpassa oss till den digitala eran. Vi har investerat i ny teknik, implementerat förbättrade digitala plattformar och förbättrat våra interna processer för att möta de ökande digitala kraven från våra kunder.

Processutveckling

Vi har under 2023 kartlagt och visualiserat våra processer för att kunna arbeta klokt med effektivisering och automatisering av våra arbetsätt. Det ska vara lätt att göra rätt och processerna ska alltid vara kvalitetssäkrade, kundfokuserade och effektiva. Vi har även infört ETT Framsteg som syftar till att synliggöra och identifiera ständiga förbättringar inom hela vår verksamhet.

Digital Kompetens

För att vi ska kunna vara attraktiva för våra kunder och som arbetsgivare så arbetar vi löpande med att stärka upp vår kompetens inom det digitala området. Microsoft 365, AI och VR är några exempel på tekniker som vi ständigt arbetar med för att säkerställa vår digitala kompetens och vårt ständiga lärande.

Digital förflyttning för våra kunder

Under året har vi lyssnat på våra kunders behov av att kunna utföra fler tjänster digitalt, via vår app och via vår hemsida. Vi har öppnat upp fler digitala kanaler och anpassat vår tillgänglighetsstrategi så att vi finns där när våra kunder behöver oss. Ett exempel på vår digitala förflyttning är att under 2023 så har 33% av våra kunders skadeanmälningar anmälts digitalt.

Säkerhet i en digital förflyttning

Vi är fast beslutna att fortsätta vara proaktiva när det gäller säkerhet och riskhantering i vår verksamhet. Vi genomför regelbundna säkerhetsrevisioner och tester för att utvärdera vår säkerhetsnivå och identifiera eventuella brister. Vi följer också noga med utvecklingen inom cybersäkerhet och uppdaterar löpande vår säkerhetsstrategi utifrån nya hot och utmaningar.

Sammanfattningsvis har digitaliseringen varit en viktig del av utvecklingen av LF Sörmland det gångna året. Vi kommer att fortsätta lära oss nya tekniker och ser fram emot att fortsätta dra nytta av de möjligheter som den digitala eran erbjuder, säger Maria Liljebblad, verksamhetsutvecklingschef.

Verksamhetsutvecklingsavdelningen testar VR med hjälp av Petter Danielsson från Modda Sörmland.

LF Sörmland ser dagens ljus

Det senaste året hade vi en betydelsefull milstolpe i vår organisations historia – vi bytte vårt varumärke från Länsförsäkringar Södermanland till LF Sörmland. Denna förändring, som genomfördes med största omsorg för att säkerställa en smidig övergång, speglar vår ambition att inte bara modernisera vår identitet utan också bredda vår verksamhet bortom försäkringar till ett mer omfattande affärserbjudande.

Denna strategiska ompositionering påbörjades redan under hösten 2021 efter en noggrann inventering av alla våra system och fysiska miljöer där vårt tidigare varumärke var synligt. I samarbete med en projektgrupp från LFAB, under ledning av Caroline Widstrand Sandahl, lyckades vi lägga en solid grund för ett namnbyte som beslutades av vårt konsortium i december 2022. Vårt val att förkorta namnet till LF Sörmland är ett steg mot en modernare och mer tillgänglig identitet, som både är enklare att uttala och mer i linje med vår vision för framtiden.

I maj avslöjades namnbytet internt och den 23 augusti blev det en officiell nyhet. Samma dag välkomnades våra medarbetare med röda mattan, alkoholfritt bubbel och macarons i bolagets färger, dekorerade med vår nya logotyp. För att ytterligare befästa vår nya identitet, fick alla en snygg marinblå dunväst med den nya loggan broderad på bröstet, ett tecken på vår gemenskap och stolthet.

Vår nya kommunikativa benämning, LF, är inte bara en förkortning av vårt arv utan även en symbol för innovation, tillgänglighet och framtida tillväxt.

Genom att använda LF som kommunikativt namn får vi ett varumärke som:

- Är bättre anpassat för en konkurrenskraftig digital upplevelse
- Är enklare att koppla till hela vårt breda erbjudande idag och i framtiden
- Redan idag kopplas vi till LF då förkortningen används av både kunder, media, branschen och medarbetare.
- Genom att använda LF och Länsförsäkringar skyddar vi båda namnen/varumärkena från andra aktörers användning.

Vi var bland de första av 23 bolag inom LF-gruppen att genomföra denna förändring, vilket väckt stor uppmärksamhet och positiv respons, speciellt inom lokalmedia.

Vårt tvärfunktionella implementeringsteam, under ledning av kommunikationsavdelningen, har spelat en avgörande roll i denna process, att säkerställa att varje aspekt av vår verksamhet reflekterar vår nya identitet. Även om vi formellt fortfarande är registrerade som Länsförsäkringar Södermanland, representerar LF Sörmland en ny epok av innovation, samhörighet och stolthet inom vår organisation.

Denna förändring är mer än bara ett namnbyte; det är en förnyelse av vårt löfte till våra kunder och medarbetare om att alltid sträva efter kvalitet och innovation i allt vi gör.

Ny fasadskylt på kontoret i Eskilstuna.

Ny fasadskylt på nya kontoret i Strängnäs.

Macarons med nya loggan.

Kundevent under året

Årets kundevent i Sörmland har gett oss möjlighet att träffa både befintliga och nya kunder. Här nedan är ett axplock av vad vi har varit med på.

Näringslivsdagen i Nyköping

Ånhammardagen

Öppet hus på nya kontoret i Strängnäs

ESEKON-dagen i Eskilstuna

Kundevent på Safiren i Katrineholm

LF-Ante besöker Baby Journeys eventdag på Junibacken

LF Sörmland i media under 2023

Riksdagen har nu beslutat att från den 23 december i år krävas en trafikförsäkring för elsparkcyklar. Detta innebär att alla som kör elsparkcyklar måste ha en trafikförsäkring som täcker både trafikskador och personskador. Detta beslut innebär att elsparkcyklar kommer att behandlas på samma sätt som motorfordon när det gäller trafikförsäkring.

LF Sörmland har fått utdelning på 24 miljoner kronor från Svenska Länssparbanken. Pengarna kommer att delas ut till de kommuner som är medlemmar i Eskilstuna Kommunföretag. Detta innebär att varje kommun kommer att få en del av dessa pengar som kan användas till olika typer av investeringar och utvecklingsprojekt.

KÄTTINGEÅS. En smart vattensensor som kan upptäcka vattensläckor och vattenskador i tidigt skede. Detta system kan hjälpa till att minska vattensläckor och vattenskador i bostäder och företag. Detta system kan också hjälpa till att minska vattensläckor och vattenskador i bostäder och företag.

Ökade besök ska locka effektivare kunder. Detta innebär att banken satsar på kundbesök på nya orter. Detta innebär att banken satsar på kundbesök på nya orter.

Vattenskadorna ökar - nya köksmaskiner största orsaken. Detta innebär att vattenskadorna ökar i Sörmland. Detta innebär att vattenskadorna ökar i Sörmland.

Vattenskadorna ökar - nya köksmaskiner största orsaken. Detta innebär att vattenskadorna ökar i Sörmland. Detta innebär att vattenskadorna ökar i Sörmland.

Flod av försäkringsärenden i spåren av Hans

Flod av försäkringsärenden i spåren av Hans. Detta innebär att floden av försäkringsärenden ökar i Sörmland. Detta innebär att floden av försäkringsärenden ökar i Sörmland.

Här är banken som satsar på kundbesök på ny ort. Detta innebär att banken satsar på kundbesök på nya orter. Detta innebär att banken satsar på kundbesök på nya orter.

Här är banken som satsar på kundbesök på ny ort. Detta innebär att banken satsar på kundbesök på nya orter. Detta innebär att banken satsar på kundbesök på nya orter.

För elsparkcykel. Detta innebär att för elsparkcykel. Detta innebär att för elsparkcykel.

Antalet vattenskador ökar i Sörmland. Den största orsaken till ökning är att nya köksmaskiner börjar söka. Detta innebär att antalet vattenskador ökar i Sörmland. Detta innebär att antalet vattenskador ökar i Sörmland.

Övdrätt Hans häringingar har lett till ett tufft läge hos försäkringsbolagen. Detta innebär att övdrätt Hans häringingar har lett till ett tufft läge hos försäkringsbolagen.

Övdrätt Hans häringingar har lett till ett tufft läge hos försäkringsbolagen. Detta innebär att övdrätt Hans häringingar har lett till ett tufft läge hos försäkringsbolagen.

Följ med in i Länsförsäkringars nya lokaler. Detta innebär att följ med in i Länsförsäkringars nya lokaler. Detta innebär att följ med in i Länsförsäkringars nya lokaler.

Följ med in i Länsförsäkringars nya lokaler. Detta innebär att följ med in i Länsförsäkringars nya lokaler. Detta innebär att följ med in i Länsförsäkringars nya lokaler.

Så sent som förra sommaren stängde SEB sitt bankkontor i Strängnäs. En annan bank i Strängnäs gör det motsatta - öppnar lokalavdelning i ytterligare en tätort i kommunen. Detta innebär att så sent som förra sommaren stängde SEB sitt bankkontor i Strängnäs. Detta innebär att så sent som förra sommaren stängde SEB sitt bankkontor i Strängnäs.

Antalet vattenskador ökar i Sörmland. Den största orsaken till ökning är att nya köksmaskiner börjar söka.

Antalet vattenskador ökar i Sörmland. Den största orsaken till ökning är att nya köksmaskiner börjar söka. Detta innebär att antalet vattenskador ökar i Sörmland. Detta innebär att antalet vattenskador ökar i Sörmland.

Antalet vattenskador ökar i Sörmland. Den största orsaken till ökning är att nya köksmaskiner börjar söka. Detta innebär att antalet vattenskador ökar i Sörmland. Detta innebär att antalet vattenskador ökar i Sörmland.

Mellan 2021 och 2022 minskade antalet byggnadsbränder i Eskilstuna med 29 stycken.

Ägarstyrningen i bolaget

LF Sörmland ägs av sina kunder och det innebär att samtliga sakförsäkringskunder i LF Sörmland är delägare i bolaget.

På den årliga bolagsstämman på våren representeras delägarna, kunderna, av fullmäktige. Ägarstyrningen görs genom att kunderna utser totalt 64 fullmäktige, en fullmäktige per var 1500:e kund. Detta sker via digitala val på hösten året innan bolagsstämman. De digitala valen är öppna för samtliga sakförsäkringskunder och sker vart tredje år i varje kommun.

Bolagsstyrningen i LF Sörmland utgår från svensk lagstiftning och föreskrifter och riktlinjer utfärdade av tillsynsmyndigheten Finansinspektionen.

2023 var följande personer valda som fullmäktige för LF Sörmland

ESKILSTUNA 2023 - 2025

Thomas Ackelid

Jenny Claesson

Karin Ericson

Michella Haddad

Kove Hellgren

Lars Göran Hellquist

Johan Huldt

Per Hultén

Annette Joo

Pia Karjalainen Thunström

Annelie Kronqvist

Catharina Nilsson

Emelie Persson

Malin Sahlin

Yuri Silva

Nina Tuncer

Urban Wallin

FLEN 2022 - 2024

Leif Jansson

Helene Stockow

John Sandberg

Vakans

GNESTA 2021 - 2023

Per Dellrud

Charlotta Rosenquist

Fredrik Sederholm

Åke Petersson Sandklef

KATRINEHOLM 2022 - 2024

Torbjörn Gårdestig

Mattias Gustavsson

Crister Nystrand

Ann-Sofie Plato

Ronja Parmskog

Oscar Samuelsson

Malin Wallin

NYKÖPING 2021 - 2023

Sofia Bergkvist

Tor Bengtsson af Sillén

Christine Gilljam

Regina Ericsson

Martina Hallström

Emma Hansson

Anders Grahn

Magdalena Jerlström

Lena Parmenstam

Pentti Pettersson

Jacob Sandgren

Peter Sörman

Johan Wachtmeister

OXELÖSUND 2021 - 2023

Tapio Helminen

Susanne Midell

Marie Timan

Karina Widén

STRÄNGNÄS 2023 - 2025

Maria Bergström
Hammarstedt

Jeanette Holmgren

Mikael Lagergren

Fredric Paus

Jan Thor (till och med
november 2023)

Johan Wetterberg

TROSA 2021 -2023

Kristina Andersson

Arne Karlsson

Gunilla Persson

Björn Rydberg

VINGÅKER 2022 - 2024

Sofie Jouchims

Peter Sunvission

Vakans

Vakans

Hållbarhetsrapport

Styrning av hållbarhetsfrågor	24
Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling	24
Hälsa och välbefinnande	25
Anständiga anställningsvillkor och ekonomisk tillväxt	25
Mångfald och inkludering	25
Hållbar konsumtion och produktion samt bekämpa klimatförändringarna	26
Fredliga och inkluderande samhällen	29
Genomförande och globalt partnerskap	29

Hållbarhetsrapport 2023

Bakgrund

Denna rapport omfattar Länsförsäkringar Södermanland samt dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB, 556683-5905. I rapporten kallas LF Sörmland inklusive dotterbolag för LF Sörmland.

LF Sörmland ägs av sina kunder och agerar alltid för deras bästa. Vi finns lokalt och har ett brett erbjudande inom bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling. Vi vill vara en engagerad samhällsaktör i vårt län och bidra till en helhet där ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter är lika viktiga. Vi strävar efter att arbeta på ett långsiktigt hållbart sätt som ger värde idag men också för kommande generationer. Grunden till att vi finns idag är att människor år 1846 gick samman och tog ett långsiktigt ansvar för varandras trygghet och säkerhet lokalt. Det är något vi fortsätter att bygga på och ju bättre vi blir tillsammans desto mer kan vi bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Styrning av hållbarhetsfrågor

Vårt hållbarhetsarbete utgår från vår vision: *Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter för alla sörmlänningar för all tid.*

Ett antal av LF Sörmlands styrdokument (policies och riktlinjer) ligger till grund för arbetet med hållbarhet och relaterade risker, en sammanställning av dessa finns i slutet på denna rapport. En årlig genomgång av policies och riktlinjer genomförs av ansvarig för respektive dokument, tillika ansvarig för det verksamhetsområde policyn/riktlinjen avser. Löpande uppföljning av att styrande dokument efterlevs, utförs genom nyckelkontroller, egenkontroller och rutiner i verksamheten. Alla medarbetare går i samband med det årliga utvecklingssamtalet igenom de styrdokument som är relevanta för den egna verksamheten, som en del av skapandet av respektive färdplan för året.

Hållbarhetsfrågor är en naturlig del i verksamhetsplanering och affärsplanering. Redovisning av relevanta nyckeltal sker inom varje område. Företagets affärsmodell finns att ta del av under rubriken "NOT 2 risker och riskhantering" samt "Ågarstyrning".

Under 2023 har bland annat Hållbarhetspolicyn reviderats och hållbarhetsarbetet samlas kring i huvudsak fem olika fokusområden. Hållbart erbjudande, Hållbar planet, Hållbart samhälle, Hållbar arbetsplats samt Hållbar företagsstyrning.

Hållbarhetsdatabas med lokal förankring

Hållbarhetsdatabasen är ett statistikverktyg kring olika hållbarhetsvariabler som Länsförsäkringar AB har tagit fram. Databasen består av 63 väl utvalda variabler inom fem affärsnära teman: Ekonomi & Möjlighet till försörjning, Jämställdhet, Hälsa, Miljö & Klimat samt Trygghet. Man kan följa utvecklingen av hållbarhetsvariablerna på riksnivå, per län och per kommun. På så sätt kan lokala utmaningar och möjligheter i Sörmland identifieras och prioriteras.

På LF Sörmland används databasen på olika sätt i verksamheten. Dels ligger den till grund för strategier, affärsplaner och kommunikation, dels till att identifiera utvecklingsområden, initiera externa samarbeten och prioritera lokala samhällsengagemang.

Databasen bygger på statistik från offentliga och öppna källor och finns tillgänglig på lansforsakringar.se/hallbarhetsdatabasen

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling

De globala målen syftar till att skapa en hållbar utveckling. Vi behöver tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att vi måste leva på ett sätt idag som innebär att framtida generationer ska kunna ha samma möjligheter som vi. Målen är integrerade och odelbara och ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda år 2030 i världens alla länder. Dessa mål ska även bidra till avskaffandet av extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa samt lösa klimatkrisen.

Så arbetar LF Sörmland med de globala målen

Länsförsäkringsgruppen har gemensamt analyserat vilka av de 17 målen som är mest relevanta för vår verksamhet och där Länsförsäkringar utövar störst påverkan, såväl negativ som positiv. Vi har därefter valt ut ett antal områden att fokusera på och det är mål 3, 8, 10, 12, 13, 16 och 17.

- Hållbarhet för LF Sörmland inkluderar ekonomiska, sociala och miljömässiga frågor.
- Bolaget ska bidra till att skapa trygghet och ett hållbart liv för sörmlänningar och företag som verkar i Sörmland.
- Bolaget ska skapa möjligheter för att medarbetare ska kunna agera ansvarsfullt i sitt dagliga arbete, i linje med vårt hållbarhetsarbete samt hållbarhetspolicy.

3 Hälsa och välbefinnande

FN:s globala hållbarhetsmål nummer 3 är ett mål som handlar om att säkerställa liv och främja välbefinnande för alla genom förebyggande hälsoarbete och en effektiv vård. Alla människors hälsa påverkas av ekonomiska, sociala och ekologiska faktorer.

En säker och hälsofrämjande arbetsmiljö

LF Sörmland har i många år arbetat aktivt för att främja våra medarbetares hälsa. En god och hälsosam arbetsmiljö bidrar till att verksamhetens mål uppnås och ökar företagets möjligheter att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare. Den stimulerar också till engagemang i arbetet och gör det möjligt för medarbetarna att känna delaktighet och möjlighet att kunna påverka, vilket leder till minskade sjukskrivningar och hög medarbetarmöjlighet. Detta mäter vi genom medarbetarundersökningar och uppföljning av sjuktal.

Medarbetarundersökningar genomförs kontinuerligt där alla chefer och medarbetare får svara på frågor kring sin arbetssituation, föra dialoger kring resultatet och upprätta handlingsplaner för förbättringsåtgärder.

Vi genomför varannan vecka pulsmätningar via det digitala hälsoverktyget Wellbify. Då går 5-10 frågor ut till alla medarbetare som de ombeds svara på. Som komplement till pulsmätningarna har vi under året även genomfört en större och mer omfattande medarbetarundersökning. Hälsoindex för pulsmätningarna landade på 82 % och resultatet för MMI-undersökningen landade på 4,1 av 5,0. Syftet med mätningarna är att både medarbetare och ledare ska få en aktuell insikt av arbetsmiljön där dessa insikter bidrar till att vi tillsammans tidigt kan identifiera och hantera utmaningar.

Våra medarbetare erbjuds subventionerad friskvård och vi är en rökfri arbetsplats, vilket innebär att rökning inte är tillåten under arbetstid. Vi subventionerar även en sjukvårdsförsäkring. Vi har samlat alla våra förmåner i förmånsportalen Benify.

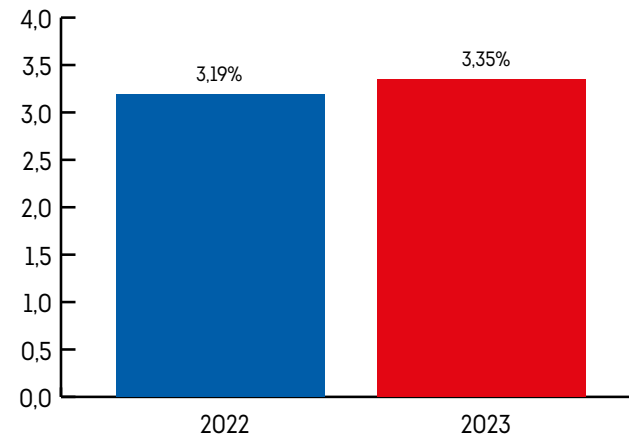
Under året har vi genomfört LF-Klassikern AAA - årets utmaning kopplat till det målbonusgrundande målet inom hållbart arbetsliv. Utmaningen innebar att medarbetarna tillsammans skulle träna på värdeskapande beteenden som låg i linje med våra värderingar Aktiv, Ansvarstagande och Anpassningsbar, samt aktiviteter som låg i linje med våra förflyttningsområden

Kultur & kompetens, Kvalitet och effektivitet, Digitalt först och Hållbart Sörmland. Utmaningen delades upp i tre etapper - en per värdeord. Vi hade ett mål för året och om delmålen för respektive etapp uppnåddes utlovades också belöningar med fokus på samverkan. Samtliga delmål och helårsmålet uppnåddes med god marginal.

På alla våra kontor finns det hälsoinspiratörer som har rollen att inspirera, sprida information, ta emot och komma med idéer till friskvårdsaktiviteter och därigenom öka delaktigheten i vårt hälsofrämjande arbete.

Som en del i vårt skadeförebyggande arbete för hälsa och välbefinnande har vi under året informerat om bland annat trafiksäkerhet, med syfte att minska antalet dödsfall och olyckor i trafiken. Vi delade även ut reflexer till sörmlänningarna så att de syns bättre.

Sjuktal

8 Anständiga anställningsvillkor och ekonomisk tillväxt

Idag befinner sig mer än hälften av alla arbetstagare i världen i osäkra anställningar. Ofta med låg lön och begränsad tillgång till såväl utbildning som socialförsäkringar. Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela planeten. Vi måste skydda arbetstagarnas rättigheter och en gång för alla stoppa modernt slaveri, människohandel och barnarbete. När vi skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställer anständiga arbetsvillkor för alla - gynnas en ekonomisk hållbar tillväxt som inkluderar hela samhället.

Vårt arbete med sociala förhållanden och personal

Våra medarbetare är bolagets viktigaste resurs. Deras olika yrkeskompetenser och engagemang är avgörande för att driva och utveckla vår verksamhet, vilket sammantaget gör LF Sörmland till en attraktiv arbetsgivare och ett starkt varumärke.

Chefer med delegerat arbetsmiljöansvar arbetar med systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär att kontinuerligt undersöka arbetsmiljön genom att identifiera och bedöma risker, identifiera faktorer som bidrar till en väl fungerande arbetsmiljö samt dokumentera detta. Det gör samtliga chefer i Stratsys, som är vårt digitala verktyg för systematiskt arbetsmiljöarbete. Dokumentationerna följs upp av Hälso- och arbetsmiljörådet. HR har uppföljningssamtal med alla nyanställda efter cirka tre månaders anställning och de håller även ett avslutningssamtal för att fånga upp det som är bra och vad som kan bli bättre under en anställning hos oss. I samtalet tas frågor om arbetssituation, stöd från kollegor och chef samt arbetsmiljö upp.

För LF Sörmland är det av yttersta vikt att vi följer de lagar och regler som gäller. Våra medarbetare ska behandlas med respekt och med hänsyn till mänskliga rättigheter. Alla former av diskriminering och trakasserier är förbjudna på arbetsplatsen. Vi strävar efter att medarbetare och chefer ska ha de bästa förutsättningarna för att kunna prestera och må bra på arbetet. Därför inkluderas även arbetsmiljöfrågor i det årliga utvecklingssamtalet. Varje medarbetare har även möjlighet att lyfta frågor om sin arbetsmiljö löpande under året.

LF Sörmland har ett gemensamt förhållningssätt gentemot oss själva, våra arbetskamrater och kunder. Vi har under året arbetat mycket med vår kultur och har enats kring våra värderingar AAA - Aktiv, Ansvarstagande och Anpassningsbar. Du kan läsa mer kring detta arbete på sidan 8 i medarbetardelen.

10 Mångfald och inkludering

Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av resurser och såväl ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande i samhället. Globala målens ledord är Leave No One Behind och mål 10 belyser vikten av att verka för ett samhälle där ingen lämnas utanför i utvecklingen. Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter oberoende av till exempel kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder eller annan ställning. Även om många länder har haft en positiv ekonomisk utveckling med minskad fattigdom under de senaste decennierna, så har klyftorna ökat både inom och mellan länder. Jämlikhet minskar risken för konflikter och främjar alla människors möjligheter att delta i och påverka samhällsutvecklingen

Mångfald och inkludering är en självklarhet i vår verksamhet. Vi arbetar för att alla ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom alla områden oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning. Som en följd av detta ska alla behandlas lika både vid intern- och externrekrytering, vid kompetensutveckling och lönesättning. Vi använder oss av ett verktyg för rekrytering där urval baseras på kompetens

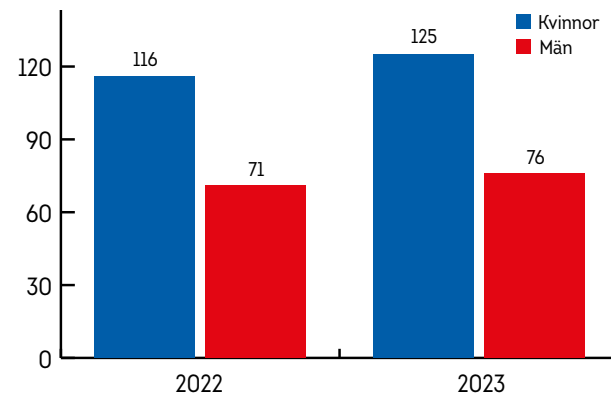

och erfarenhet samt testresultat och där det personliga brevet är borttaget. Detta främjar en objektiv och mer rättvis tillsättning av tjänster utan subjektiv bedömning. All bedömning i sammanhanget ska enbart ske utifrån sakliga skäl som har med kompetens och lämplighet att göra. Alla former av diskriminering och trakasserier är förbjudna på arbetsplatsen. Med trakasserier menas alla typer av ovälkommet beteende och nedsättande kommentarer.

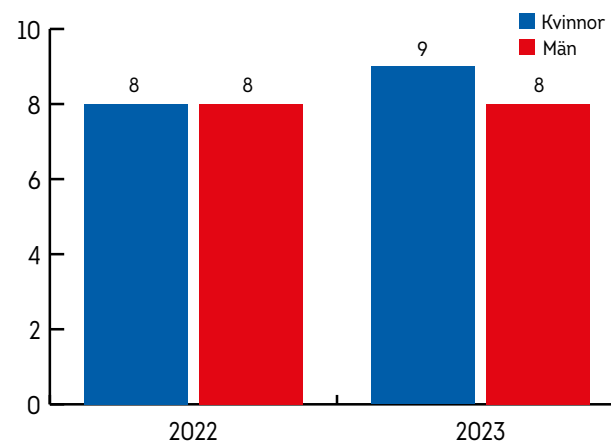
I vårt mångfalds- och inkluderingsarbete:

- strävar vi efter att vår organisation ska spegla mångfalden bland våra kunder vid rekrytering och tillsättning av arbetsgrupper
- diskuterar vi på ett naturligt sätt och med öppen dialog etnisk mångfald, jämställdhets- och inkluderingsfrågor
- visar vi respekt och tolerans för varandra och accepterar på inga villkor diskriminering av något slag

Antalet tillsvidareanställda kvinnor och män

Antalet anställda kvinnor och män i chefsposition

Samhällsengagemang

LF Sörmland är starkt engagerat i det lokala samhällets utveckling och tillväxt. Vi ger människor och företag förutsättningar att leva i ekonomisk trygghet genom att erbjuda allt från sakförsäkringar till pensionssparande och banktjänster – vår kärnverksamhet. Men vi arbetar också med insatser för att skapa trygghet där människor lever, arbetar och är aktiva – insatser som gynnar inte bara våra egna kunder utan hela det lokala samhället.

Vi vill att våra sörmländska barn och ungdomar ska ha en aktiv och trygg fritid. Därför ger vi ekonomiskt stöd till lokal idrott, kultur och andra initiativ, ett arbete vi kallar Omtanke Sörmland. Under 2023 kunde föreningar söka sponsring vid tre tillfällen och vi delade ut bidrag om 200 000 kronor till ett antal olika ideella föreningar.

Vi har även ett initiativ vi kallar Jubileumsfonden. Med Jubileumsfonden vill vi bidra till förbättrad hälsa, tryggare liv och bättre förutsättningar inför framtiden för barn och ungdomar i Sörmland. 2023 delade vi genom Jubileumsfonden ut bidrag om 200 000 kronor till tio olika ideella föreningar.

Varje år ger vi en julgåva på 20 000 kr till en organisation eller förening som bidrar till ett hållbart samhälle. Genom våra sociala medierkanaler Facebook och Instagram får våra följare och besökare rösta på ett av tre alternativ. Det alternativ med flest röster den 12 december fick julgåvan och 2023 var det Sörmlands kvinno- & tjejjourer.

Vi är även vänföretag till Stadsmissionen i Nyköping och Eskilstuna, ett fint samarbete för att tillsammans jobba för en mänskligare stad för alla och minska utanförskap.

Läs gärna mer om vårt samhällsengagemang på sidorna 16-17.

Ansvarsfulla investeringar

Eftersom vi är ett tjänsteföretag är det framförallt inom vår kapitalförvaltning som vi ser risker inom området respekt för mänskliga rättigheter. Vår placeringsportfölj består främst av innehav i fonder. Vårt direktinnehav är begränsat till ett fåtal bolag: Länsförsäkringar AB, Länsförsäkringar Mäklarservice, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, Länsförsäkringar Trygghetstjänster, Sörmlandsfonden, Humlegården Fastigheter, Lans Fastigheter och Hällefors Tierp Skogar. I vår urvalsprocess av fonder tar vi hänsyn till hur väl fondförvaltaren historiskt sett har klarat sitt uppdrag, både vad gäller avkastning och hållbarhet. Till exempel tar vi del av fondbolagens hållbarhetsprofiler som beskriver fondens inriktning vad gäller integrering av ansvarsfulla investeringar. Detta sker via ett standardiserat informationsblad framtaget av Swesif eller motsvarande informationsblad som tagits fram i enlighet med EU-förordning 2019/2088, Förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar inom den finansiella sektorn (SFDR). För att ta hänsyn till och integrera hållbarhetsfaktorer i förvaltningen av egna fonder och portföljer används olika ansvarsfulla investeringsstrategier. Dessa är benämnda välja in, välja bort samt påverka. Strategierna kompletteras med kontinuerliga hållbarhetsgenomlysningar. Läs gärna mer om arbetet med ansvarsfulla investeringar på webben Ansvarsfulla investeringar (lfs.se)

Längre fram i hållbarhetsrapporten framkommer hur vi mäter CO₂-utsläpp i placeringsportföljen.

12 Hållbar konsumtion och produktion 13 Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är ett verkligt och obestridligt hot mot hela vår civilisation. Utsläppen av växthusgaser fortsätter att stiga och som följd riskerar vi att nå en genomsnittlig global uppvärmning som överstiger två grader. Det skulle få allvarliga konsekvenser för ekosystem, havsförsurning, mänsklig säkerhet, matproduktion, vattentillgång, hälsa och ökad risk för naturkatastrofer. Genom utbildning, innovation och efterlevnad av våra klimatförpliktelser kan vi göra nödvändiga förändringar för att skydda planeten. Dessa förändringar ger också stora möjligheter att modernisera vår infrastruktur, skapa nya arbetstillfällen och främja välbästand över hela världen. Parisavtalet slår fast att den globala temperaturökningen ska begränsas till under två grader, med strävan efter att begränsa den till 1,5 grader. Detta ska framför allt uppnås genom att minska utsläppen av växthusgaser. En annan del av avtalet handlar om att ge stöd till dem som drabbas av klimatförändringarnas effekter och öka möjligheterna till klimatanpassning.

Ökade klimatförändringar kan ge stora konsekvenser för oss som bolag med ökade skador som följd, men vi kan delvis bidra till lägre klimatpåverkan genom att förebygga skador och ha en klimatsmart kapitalförvaltning.

Vårt miljöarbete

LF Sörmland tar ett aktivt ansvar för miljön genom att målinriktat minska miljöpåverkan i alla delar av verksamheten.

Vi driver ett miljöinriktat arbete genom att vi:

- Minskar vår direkta klimatpåverkan för resor i tjänsten och från energiförbrukning av el och uppvärmning.
- Arbetar med skadeförebyggande åtgärder för att minska vår indirekta klimatpåverkan från koldioxidutsläpp i samband med bränder och vattenskador som drabbar våra kunder.
- Minskar vår indirekta miljöpåverkan genom vår hållbara kapitalförvaltning.
- Arbetar med krav på leverantörer för att minska vår indirekta miljöpåverkan.
- Utvecklar digitala tjänster, vilket leder till färre pappersutskrift, som i sin tur minskar vår direkta miljöpåverkan.
- Istället för att ersätta trasig elektronik försöker vi reparera och återbruka den samt utrustar mobiltelefoner med skyddsglas för att förhindra att de går sönder igen. Genom att laga och återbruka delar från trasiga mobiltelefoner, Ipad, dator och TV har vi kunnat undvika utsläpp motsvarande ungefär 42 ton CO₂ under året.
- Styr mer och mer mot begagnade bildelar inom motor. Utsläppen från att till exempel byta en reservdel i en bil kan minskas med 75 procent om en begagnad reservdel används istället för en ny.

Vi följer miljölagar och andra krav som ställs på oss, minimerar våra egna utsläpp av miljöföroreningar och ser till att medarbetare inom bolaget hela tiden ökar sin kunskap och förståelse för den miljöpåverkan som verksamheten har på människa och natur. Genom att vi tar vårt miljöansvar, vägleder vi våra kunder, leverantörer och andra intressenter att också ta största möjliga miljöhänsyn – så bidrar LF Sörmland till ett mer hållbart samhälle.

Vårt skadeförebyggande arbete

Att undvika en skada är alltid en vinst för miljön, kunden och LF Sörmland. Det är därför av största vikt att vi aktivt arbetar med skadeförebyggande arbete, information och erfarenhetsspridning till våra kunder kring vad de kan göra för att undvika att drabbas av en skada. Vårt skadeförebyggande arbete är ett av våra viktigaste områden utifrån ett miljöperspektiv och bidrar till en minskad miljöpåverkan med mindre avfall, kemikalier, energi, material, transporter och andra resurser.

Vi genomför elbesiktningar och kontrollerar våra kunders lantbruksbyggnader och informerar om potentiella risker hos våra lantbrukskunder. Dessutom ger vi aktivt information om skadeförebyggande åtgärder riktad till allmänheten genom media, vår webbplats och sociala medier. Vi deltar i grannsamverkan, där vi delar med oss av vår kunskap om skadeförebyggande åtgärder. Vi erbjuder också skadeförebyggande produkter till förmånliga priser för våra kunder. Under året har vi fortsatt vårt projekt med att dela ut gratis vattenvarnare, så kallade LeakBots, som ett led i det skadeförebyggande arbetet. Projektet omfattar alla kunder med villahem och/eller fritidshusförsäkring. En stor del i satsningen med vattenvarnare är för att minska koldioxidutsläpp genom minskat vattensvinn och minskade skadekostnader. Sedan projektet startade 2021 har vi skickat erbjudande till cirka 25 000 kunder, och cirka 10 500 kunder har fått en LeakBot installerad. Vi har undvikit skadekostnader på cirka 4 000 000 kronor.

Som en del i vårt skadeförebyggande arbete har vi deltagit i tv- och radiosändningar och tidningsartiklar för att sprida information om hur vi förebygger och förhindrar olyckor. Tillsammans med SVT Nyheter Sörmland gjordes bland annat ett filmklipp kring vad man ska tänka på som båtägare för att undvika stölder och skador på båten.

Vi har en samverkan inom länsförsäkringsgruppen kring skadeförebyggande projekt, där vi utbyter erfarenheter och utvecklar metoder tillsammans. Detta gör att vi bättre kan fokusera på åtgärder som vi vet ger resultat. De fokusområden inom skadeförebyggande arbete som bolagsgruppen arbetar gemensamt med är:

- Brandskador
- Vattenskador
- Motorskador
- Naturskador

Miljökrav på leverantörer

Återställande av skador har en stor miljöpåverkan och därför ställer vi krav på våra leverantörer för att säkerställa kvalitet och hållbara lösningar. Vi har en process där kundsynpunkter, kvalitet i återställandet, ekonomisk stabilitet och även hållbarhet utifrån uppförande kontrolleras. Vi ställer exempelvis krav på byggföretag att de ska planera sitt arbete så att onödiga resor elimineras samt utföra arbetet på ett miljömässigt bra sätt. Samtliga bilverkstäder som vi har avtal med är certifierade enligt Länsförsäkrings

miljö- och kvalitetscertifiering. Certifiering och revision sker genom ett oberoende företag, Autoteknik AB i Åtvidaberg.

Koldioxidutsläpp från den egna verksamheten

Bolagets egen direkta miljöpåverkan är relativt begränsad och består främst av tjänsteresor och elförbrukning. Vi har under året utökat arbetet med att beräkna klimatavtryck på flera delar av vår verksamhet, för att bli medvetna om var vi har störst påverkan och för att kunna minska denna. Ett arbete som kommer att fortsätta framgent.

Vi hyr de fastigheter som vi har kontor i och köper endast förnybar el och i samråd med fastighetsägarna arbetar vi även aktivt med energieffektivisering både avseende el och uppvärmning.

CO₂-mätning för LF Sörmland

Vårt mål är att investeringsportföljen ska vara i linje med agenda 2030:s mål om att begränsa klimatförändringarna till 1,5 grader senast 2030.

LF Sörmland förvaltar en rad olika tillgångsslag i portföljen. Beräkning av portföljens koldioxidavtryck görs för att öka medvetenheten om portföljens sektorer och bolags koldioxidavtryck. Analysen utgör en del av arbetet med att förstå och på sikt minimera klimatrisker och avtrycket från våra investeringar. Beräkningen har gjorts enligt rekommendation från Svensk Försäkring. Rekommendationen uppdaterades under 2020. I enlighet med den nya rekommendationen ska koldioxidavtrycket utöver noterade aktier även omfatta företagsobligationer utgivna av noterade företag samt direktägda fastigheter och fastighetsbolag. Därutöver har vi också inkluderat LFAB:s och onoterade skogsbolags utsläpp, samt CO₂-upptag via skogen. Vid redovisning av investeringsportföljens koldioxidavtryck ska mättet "viktad genomsnittlig koldioxidintensitet" användas. Mättet visar investeringsportföljens exponering mot koldioxidintensiva företag, där koldioxidintensiteten hos portföljbolaget mäts som bolagets växthusgasutsläpp i förhållande till dess intäkter.

Koldioxidavtrycket för noterade aktieinnehav i LF Sörmlands portfölj var per den 31 december 2023 5,3 ton CO₂e/Mkr intäkter.

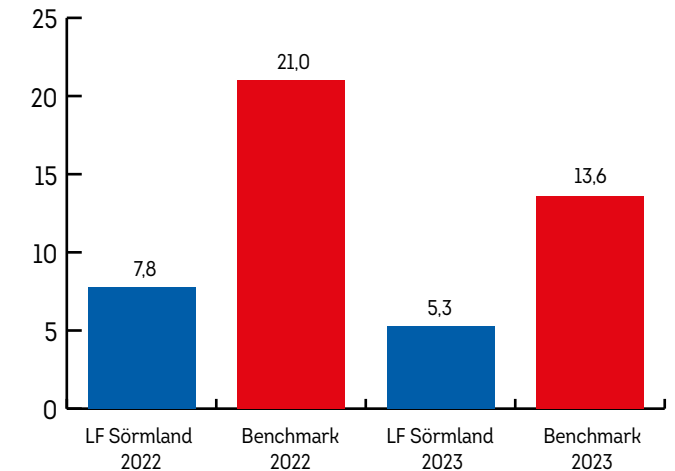
Det globala jämförelseindexet hade ett koldioxidavtryck på 13,6 ton CO₂e/Mkr (för Emerging Markets (EM) + Developed Markets (DM)) samt på 9,9 ton CO₂e/Mkr (för DM). Att aktieinnehaven i LF Sörmlands portfölj relativt sett är mer koldioxid effektiv innebär att den vid mättillfället hade mindre exponering mot koldioxidintensiva företag i jämförelse med bolagen i index.

Jämfört med mätningen per den 31 december 2022 har koldioxidavtrycket för den egna portföljen minskat med 2,5 ton motsvarande cirka 32 procent.

Det sammanvägda koldioxidavtrycket för noterade aktier, företagsobligationer utgivna av noterade företag samt direktägda fastigheter och fastighetsbolag var per den 31 december 2023 3,0 ton CO₂e/Mkr.

Koldioxidavtrycket för noterade aktier i LF Sörmlands portfölj jämfört med valt jämförelseindex, redovisas i nedan graf.

Koldioxidavtryck LF Sörmlands aktieportfölj i jämförelse med globalt index Scope 1+2. [ton CO₂e/Mkr intäkter]

1) Utsläppsdata kommer från den brittiska analysfirman S&P Trucost samt från portföljbolagens egen redovisning. S&P Trucost använder data för de växthusgaser som ingår i Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard, omräknat till koldioxidekvivalenter (CO₂e). Data avser direkta utsläpp samt indirekta utsläpp från konsumtion av el, värme och ånga, enligt standarden benämnda scope 1 och 2-utsläpp. Data för företags indirekta utsläpp (scope 3), kopplat till exempelvis produkters användning eller till leverantörskedjan, ingår inte i underlaget och beräkningen. För många sektorer återfinns en stor del av klimatutsläppen just indirekt. På grund av begränsad tillgång till data och metodmässiga utmaningar i beräkningen av dessa utsläpp rekommenderar Svensk Försäkring för närvarande att inte inkludera indirekta utsläpp (scope 3) i koldioxidavtrycket.

2) För att möjliggöra jämförelse mellan åren och mot ett index visas koldioxidavtryck i grafen endast beräknad på noterade aktier. Koldioxidavtrycket visas enligt mättet "viktad genomsnittlig koldioxid".

Växthusgasintensitet, WACI, inklusive LFAB och HT Skogar Datum innehav: 2023-12-31

Tillgångsslag	Växthusgasintensitet (CO ₂ e/Mkr) Scope 1 + 2	Täckningsgrad (%)	Totalt marknadsvärde relevant för genomlysning (Mkr)
Aktier	5,3	99%	1 308
Företagsobligationer	4,7	80%	150
Fastigheter*	1,1	100%	1 680
LFAB*	0,0	100%	1 236
HT Skogar*	0,1	100%	414
Total	2,0	99%	4 788

Tabellförklaring. Aktier avser noterade aktier, företagsobligationer avser obligationer emitterade av noterade bolag, fastigheter avser direktägda fastigheter och fastighetsbolag specificerade av LF Sörmland. Växthusgasintensitet är en annan benämning på det som även benämns som WACI eller Weighted Average Carbon Intensity. Växthusgasintensitet, avser den viktade genomsnittliga koldioxidintensiteten för Scope 1 + 2. Täckningsgraden avser andel av marknadsvärdet som täcks i beräkningen. *Mätningar för tillgångsslagen fastigheter, LFAB samt HT skogar är preliminära och kan komma att uppdateras efter att det att årsredovisningar för 2023 publicerats

Övriga miljöåtgärder

LF Sörmland har en egen naturskadesamordnare som bevakar området och för samtal med intressentgrupper. Vår naturskadesamordnare har som uppdrag att följa och analysera utvecklingen av naturskador, föreslå åtgärder och informera kunder samt samarbeta med lokala aktörer. Under året har vi även tagit ett kliv framåt när det gäller att identifiera potentiella risker. Vi kan nu synka vårt bestånd med geodata och på så sätt redovisa våra risker på karta och analysera vår sårbarhet kring översvämningsdrabbade områden i lågpunkter och längs vattendrag exempelvis. Det här är ett viktigt verktyg i både riskurval och riktade skadeförebyggande åtgärder. I dagsläget ligger vårt fokus på att anpassa och förebygga risker, att knyta kontakter med lokala aktörer när det gäller arbetet mot att klimatanpassa och skapa ett mer hållbart samhälle.

I syfte att få bort skrot från den svenska naturen och minska miljöförstöringen har vi ett pågående samarbete med återvinningsföretaget ReAgro. Vi erbjuder våra kunder att på ett miljöriktigt sätt bli av med lantbruksskrot, miljöfarligt avfall, plast och däck. Tillsammans med ReAgro ser vi till att skrotet tas omhand och återvinns. Aktiviteten gynnar den enskilde lantbrukaren och arbetet mot ett mer hållbart Södermanland. Under 2023 har vi genomfört 144 hämtningar av avfall hos totalt 109 olika lantbrukskunder. Vi samlade in totalt 186 ton lantbruksskrot och farligt avfall (jämfört med 253 ton 2022).

16 Fredliga och inkluderande samhällen

Fredliga samhällen och frihet från våld utgör både ett mål och ett medel för hållbar utveckling. Inkluderande, ansvarsfulla och rättvisa institutioner är grunden för en god samhällsstyrning fri från konflikter, korruption och våld. Alla människor är lika inför lagen och ska ha lika tillgång till rättvisa och möjligheter att utöva inflytande och ansvarsutkrävande över beslutsfattande. För LF Sörmland innebär detta bland annat att vi behöver bekämpa korruption och mutor genom att arbeta med utbildning i AML, penningtvätt samt att våra anställda får en årlig utbildning i vår uppförandekod. Vi bygger ett effektivt, tillförlitligt och transparent företag genom att vi bekämpar bedrägerier och validerar våra kunder innan vi erbjuder dem försäkring. Under 2023 har vi utrett 133 ärenden och stoppat felaktiga skador för motsvarande 5 700 000 kronor. Vi arbetar också med att förhindra penningtvätt i kreditgivning, säkerställer att mutor inte tas emot och ställer krav på hög affärsetik i den egna verksamheten samt på leverantörer och bolag som vi investerar i. Vi har transparenta försäkringsvillkor och samtliga länsförsäkringsbolag har klagomålsombud.

Så främjar vi god affärsetik och motverkar korruption

Penningtvätt, finansiering av brottslig verksamhet, intressekonflikter, användande av kurspåverkande information och korruption är risker för alla bolag i finans- och försäkringsbranschen. Branschen lyder under strikta regler och lagkrav som syftar till att förhindra dessa risker.

Under 2023 genomförde våra medarbetare utbildningsinsatser kring hållbarhet. Bland annat genom utbildningen "Certifiering hållbarhet" eller kunskapsuppdatering (ÅKU) kring hållbarhet. Utbildningarna handlar om klimatrisker och hur EUs regelverk kring hållbarhet och olika internationella initiativ hänger samman samt vilka aktiviteter som krävs för att uppnå en hållbar framtid.

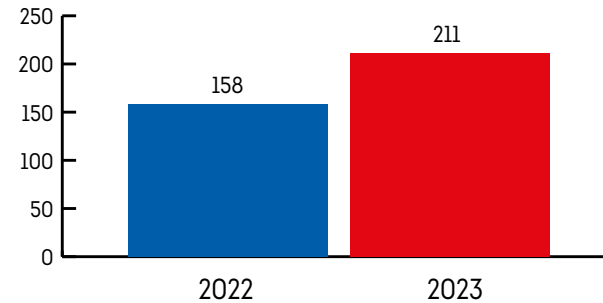
För LF Sörmland är det väsentligt att ha en god regelefterlevnad och på bästa möjliga sätt motverka korruption och förhindra att verksamheten utnyttjas för bedrägerier, penningtvätt och finansiering av terrorism. Samtliga nyanställda inom bank genomgår en utbildning, där bland annat kundkännedom, regler kring penningtvätt och banksekretess ingår. Alla medarbetare med banktillhörighet genomgår årligen en e-utbildning om hur vi arbetar för att motverka korruption. I samband med våra medarbetarsamtal, säkerställer vi årligen att våra medarbetare läser igenom och förstår relevanta policys och riktlinjer som rör vårt arbete för att motverka korruption.

Vi arbetar för att skapa en kultur där etikfrågor diskuteras öppet och där alla medarbetare känner sig trygga med att uttala sin åsikt och påtala missförhållanden. Vi har en upprättad visselblåsarrutin som alla medarbetare kan använda för att rapportera misstanke om missförhållanden och oegentligheter. Den som anmäler misstanke om oegentligheter och missförhållanden har rätt att vara anonym och får inte utsättas för repressalier på grund av sin anmälan. Visselblåsningsrutinen ska ses som ett alternativ till övriga rapporteringsvägar.

Samtliga kunder i LF Sörmland kan skriftligen lämna in klagomål till oss för omprövning av beslut. Funktionen är primärt till för att säkerställa kvaliteten i beslut som rör kunder, men ger också en extra möjlighet för kunderna att anmäla misstänkta oegentligheter.

De registrerade klagomålsärendena var 211 stycken under 2023. Klagomålsärendena fångar även upp regelverksoegentligheter som bland annat otydliga villkorsskrivningar och personuppgiftsincidenter.

Antal kundklagomål

17 Genomförande och globalt partnerskap

De globala målen kan bara förverkligas genom globalt partnerskap och samarbete. För Länsförsäkringar är samarbeten mellan Länsbolagen en förutsättning för verksamheten och samverkan med branschkollegor, organisationer, företag, kommuner, länsstyrelser och universitet, en viktig del i utvecklingen. Genomförandet av målen kräver global solidaritet, kapacitetsutveckling och mobilisering av ekonomiska resurser för att säkerställa att inget land eller någon grupp lämnas utanför i utvecklingen. Internationella investeringar och samordnad politik behövs för att säkerställa nyskapande teknisk utveckling, rättvis handel, tillförlitlig uppföljning och stöd vid humanitära kriser. Även utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är viktiga komponenter för att målen ska nås.

Vi samarbetar idag med en mängd organisationer och företag för att gemensamt skapa ett bättre Sörmland.

Vår vision "Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter för alla sörmlänningar för all tid" får avsluta denna hållbarhetsrapport. Vi måste göra det här arbetet tillsammans för att lyckas.

Policys och riktlinjer nedan är några exempel som berör ovan nämnda områden.

- Hållbarhetspolicy
- Riktlinje för hållbarhetsarbetet
- Riskpolicy
- Riktlinje för riskhantering, intern styrning och kontroll
- Försäkringstekniska riktlinjer
- Policy för produktutveckling och produktdistribution
- Riktlinje för produktutveckling och produktdistribution
- Policy för kapitalförvaltning
- Riktlinje för placeringar
- Riktlinje för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning
- Ersättningspolicy
- Hälso- och arbetsmiljöpolicy
- Policy för försäljning av sakförsäkring
- Riktlinje för skadehantering
- Uppförandekod
- Policy för inköp och upphandling
- Riktlinje för sponsring
- Riktlinje för mångfald och inkludering
- Riktlinje för tjänstepension och lönevaxling
- Riktlinje för resor i tjänsten och trafiksäkerhet
- Riktlinje för hälso- och arbetsmiljöarbetet
- Riktlinje vid oklara försäkringsfall och utredning vid misstanke om försäkringsbedrägeri

Denna rapport utgör den lagstadgade hållbarhetsrapport som Länsförsäkringar Södermanland är skyldigt att upprätta enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag och avser räkenskapsåret 2023. Informationen i rapporten omfattar Länsförsäkringar Södermanland (519000-6519) och dess dotterbolag om inget annat anges.

I samband med undertecknande av företagets årsredovisning har styrelsen och den verkställande direktören också godkänt och avgivit hållbarhetsrapporten.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Södermanland, org.nr 519000-6519

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 på sidorna 24-29 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den dag som framgår av vår underskrift.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Catarina Ericsson
Auktoriserad revisor

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	32
Femårsöversikt	37
Rapport över koncernens resultat och övrigt totalresultat	38
Rapport över finansiell ställning för koncernen	39
Resultaträkning moderbolaget	40
Balansräkning moderbolaget	41
Rapport över förändringar i eget kapital	42
Resultatanalys	44
Noter till finansiella rapporter	46

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Södermanland avger härmed årsredovisning för 2023, bolagets 178:e verksamhetsår.

Verksamhet

Länsförsäkringar Södermanland (LF Sörmland eller bolaget) är ett kundägt, lokalt och självständigt försäkringsbolag som har sitt verksamhetsområde i Södermanlands läns nio kommuner: Eskilstuna, Flen, Gnesta, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund, Strängnäs, Trosa och Vingåker.

Bolaget erbjuder privatpersoner, företag och organisationer ekonomisk trygghet genom ett omfattande sortiment av produkter och tjänster inom sakförsäkring, livförsäkring och bankverksamhet. Inom sakförsäkring deltar bolaget i den gemensamma återförsäkringsaffären inom Länsförsäkringar-federationen.

Verksamheten inom skadeförsäkringsrörelsen bedrivs med eget tillstånd. Förutom verksamhet där bolaget har egen koncession erbjuder bolaget försäkring inom såväl sak- som livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess dotterbolag. De förmedlade affärerna är bank- och fondverksamhet, livförsäkring samt djur- och grödaförsäkring. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna. Bolaget erbjuder även fastighetsmäklarverksamhet som bedrivs under varumärket Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och upplåts på franchisebasis åt sju fastighetsmäklarföretag i Södermanland.

Organisation och struktur

LF Sörmland är ett ömsesidigt försäkringsbolag vilket innebär att bolaget ägs av kunderna, bolagets sakförsäkringstagare. Ägarna har inflytande över verksamheten genom att de väljer fullmäktigeledamöter, för 2023 64 ledamöter, varav tre vakanser, som ska företräda dem på bolagsstämman.

Bolagsstämman utser bolagets styrelse som består av sju ledamöter. Därutöver ingår verkställande direktör och två personalrepresentanter i styrelsen. Styrelsen för LF Sörmland ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. I detta ansvar ingår att fastställa en ändamålsenlig organisation, övergripande mål och strategier för verksamheten samt riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för sitt arbete, en instruktion för verkställande direktören samt policy och riktlinjer för de viktigaste områdena. Styrelsen har under 2023 haft åtta sammanträden och ett strategiseminarium.

LF Sörmland ingår som ett av 23 kundägda, självständiga lokala bolag i Länsförsäkringar-federationen. Gemensamt äger federationen Länsförsäkringar AB med dotterbolagen Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB, Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Fondliv Försäkrings AB och Agria Djurförsäkring. Länsförsäkringar-federationen äger också Länsför-

säkringar Fastighetsförmedling AB, Länsförsäkringar Trygghetstjänster AB och Länsförsäkringar Mäklarservice AB.

Väsentliga händelser under året

Lönsamheten inom sakförsäkringsrörelsen har förbättrats jämfört med föregående år. Koncernens tekniska resultat före avsättning till återbäring uppgick till -15,4 (-23,2) Mkr, det samlade resultatet från förmedlad affär uppgick till -8,8 (-15,5) Mkr och koncernens resultat i kapitalförvaltningen till 227,4 (-91,8) Mkr efter avdrag för kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen.

Under året har bolaget drabbats av ett flertal storskador, vilket bidragit till ökade skadekostnader. Det totala antalet skador har också ökat. Inom övrig sak har antalet skador ökat med 3 % jämfört med föregående år. Inom motorförsäkring har antalet skador gått upp med 4 % jämfört med 2022.

Vi har under 2023 fortsatt vårt skadeförebyggande arbete med att dela ut vattenvarnare till nya kunder för att minimera omfattningen av vattenskadorna. Vi har upptäckt en del tidiga vattenläckage som lett till besparingar både i skadekostnader och för vår miljö. Ett annat skadeförebyggande initiativ är att våra besiktningsstekniker besöker och besiktigar nya villakunder fastigheter i syfte att upptäcka brister och stötta kunderna att åtgärda dessa i tidigt stadium för att undvika skador. Vi har under året intensifierat arbetet att med ny teknik skapa förutsättningar till mer skadefria hem för våra kunder och förberett inför lansering 2024.

Trots tuffa tider för många företagare och privatpersoner i vårt län har vi haft en god tillväxt inom våra olika verksamhetsområden. Inom bankverksamheten har Länsförsäkringar-federationen fortsatt god tillväxt och LF Sörmland växer mer än genomsnittet av länsförsäkringsbolagen i förmedlad bankaffär, dock är det stark marginalpress vilket påverkar resultatet lokalt. Även inom förmedlad livaffär har vi haft ett fint år även om det inte flyttats in lika mycket kapital som föregående år. Inom sakförsäkring växer vi inom företag och även villahem och olycksfall som är långsiktigt strategiska områden för oss. Marknaden för fastighetsförmedlingen har varit mycket tuff under året vilket påverkat våra franchisetagare inom fastighetsförmedlingen med lägre omsättning och väsentligt längre säljprocesser. Vi ser fram emot en stabiliserad räntenivå med förväntningar om räntesänkningar kommande år ska öka omsättningen på bostäder.

I november 2023 erbjöd vi återbäring på 100 miljoner kronor till våra sörmländska sakförsäkringskunder. Extra roligt att kunna betala ut återbäring när det är tuffa ekonomiska tider för våra kunder.

LF Sörmland är en aktiv samhällsaktör och vi har under året samarbetat på olika sätt i Sörmland för att skapa trygghet och möjligheter för sörmlänningar. Tillsammans med Region Sörmland och flera aktörer i länet har vi fortsatt bidra till Modda Sörmland. Modda Sörmland är ett unikt digifysiskt

science center som kombinerar fysisk- och digital verksamhet med syfte att stärka länet som ett teknik- och innovationssäte och att öka intresse för matematik och naturvetenskap för barn och unga.

Med hög inflation, höga energipriser och höga räntor har det varit ett tufft år för många företagare och för många individer ur flera samhällsskikt. Det har känts både betydelsefullt och viktigt att vi har varit vänföretag till Sörmlands stadsmission och stöttat deras arbete att med engagemang och omtänksamhet tillhandahålla en trygg plats för de som lider av ekonomisk utsatthet.

Under hösten har vi lanserat vårt nya kommunikativa namn och varumärke, LF Sörmland. Förändringen är ett steg i att förtydliga bredden i affären, sak, bank, liv och fastighetsförmedling, samt att tydliggöra varumärket i digitala kanaler. Bytet har föregåtts av ett omfattande arbete inom federationen och vår lansering av LF Sörmland har tagits emot mycket väl av marknaden och kunder.

Vi har syns och hörts mycket i media under året. Vi har annonserat och informerat om vårt nya kommunikativa namn, återbäringen och marknads-kommunikation inom våra verksamhetsgrenar. Vi har också fått chansen att berätta för alla sörmlänningar om hur man som person och företag på bra sätt kan förebygga skador i olika situationer och skaffa sig kunskap om ekonomi i det tuffa makroekonomiska läget vi befunnit oss i.

Bolaget bedriver ett program, Hållbart arbetsliv, för att anpassa kultur, arbetssätt och kontorsutformning. Syftet med programmet är att skapa bättre förutsättningar att nå affärsmålen genom samverkan inom bolaget. Vi har under året arbetat vidare med att implementera bolagets värderingar, Aktiv, Ansvarstagande och Anpassningsbar som ska vägleda oss mot våra mål.

Vi har också arbetat med kontorsutformningen och uppdaterat kontoret i Nyköping för att anpassa till vårt beslutade aktivitetsbaserade arbetssätt. Det gemensamma arbetssättet har också varit utgångspunkt för kontorsutformningen i Strängnäs där vi i oktober flyttade in i nya lokaler. Under året har nya kontor i Mariefred och Trosa etablerats i och med att franchisetagare startat en bobutik på orterna där kunderna också kan möta rådgivare inom bank och försäkring.

Projektet med nytt försäkringssystem för privat sakförsäkring har genomfört flera uppgraderingar. Start av migrering av befintligt bestånd till det nya systemet planeras ske 2024.

SKIs undersökningar för 2023 visar att Länsförsäkringar har ökat i nöjdhet hos kunderna inom flera olika kategorier och har återtagit några förstaplaceringar, det gör oss stolta och glada. Men vi vet att vi kan bli ännu bättre och siktar på ännu nöjdare kunder framöver. Årets SKI-undersökningar

visar att Länsförsäkringar på nationell basis har de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring företag samt hållbarhet inom bank. Vi har starka andraplaceringar inom sak privat, liv privat, liv företag och bank privat. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling tappar förstaplatsen och bryter sviten på mest nöjda kunder efter sju år i rad. Analysen av SKI-resultaten säger att det är viktigt att fortsätta vårt arbete med ökad digitalisering i kombination med det lokala och nära. Även kommunikation till kunderna om alla insatser kring hållbarhet värderas högt i bedömningen av nöjdhet. I dessa tuffare tider har även prismedvetenheten ökat och är en mer betydelsefull drivare för nöjdhet hos kunderna.

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Resultat och ekonomisk ställning

Total affärsvolym

Den totala volymen för bolagets affärer fördelar sig enligt nedan:

Sakförsäkring, premieinkomst direkt försäkring 727,9 (683,7) Mkr

Livförsäkring, förmedlad premieinkomst 221,8 (227,4) Mkr

Bank, förmedlad inlånings- och utlåningsvolym 14 746,8 (13 991,0) Mkr, förmedlade spara och placera volymer 2 083,9 (1 834,8) Mkr

Sakförsäkring

Premieinkomst och marknad

Premieinkomsten brutto det vill säga före avdrag för premier för avgiven återförsäkring har totalt ökat med 44,2 (5,1) Mkr jämfört med föregående år. Ökningen inom direkt försäkring är 44,2 (4,7) Mkr. Nedanstående tabell utvisar premieinkomsten brutto jämfört med föregående år.

PREMIEINKOMST (MKR)

	2023	2022
Direkt försäkring	727,9	683,7
Mottagen återförsäkring	39,7	39,7
Summa egen affär brutto	767,7	723,4

Bolagets marknadsandelar för företagsförsäkring inom byggindustri och tjänsteföretag har ökat under året, medan andelen företagsförsäkring inom tillverkningsindustri har minskat. Bolagets marknadsandelar inom VillaHem och privat fordonsförsäkring ökar. Fritidshus och hemförsäkring har haft en svagare utveckling. Nedanstående tabell utvisar marknadsandelarna vid utgången av 2023 i jämförelse med utgången av föregående år.

MARKNADSANDELAR * (%)

	2023	2022
Privat		
Hem	29,8	30,8
VillaHem	43,8	43,6
Fritidshus	43,1	43,8
Fordon fysisk person	32,4	32,2
Företag/Lantbruk		
Byggindustri	44,0	42,5
Tillverkningsindustri	52,1	52,6
Tjänsteföretag	33,9	33,5
Fordon juridisk person	40,8	41,2

* Ägda villor och fritidshus inom lantbruksförsäkringen ingår i marknadsandelarna för VillaHem respektive Fritidshus.

Skadefall

Årets skadekostnad direkt affär, exklusive skaderegleringskostnader, uppgick för skadeåret 2023 till 602,2 (588,6) Mkr. Antalet registrerade skador i motorfordonsförsäkring var 16 888 (16 252) stycken, i övrig direkt försäkring 10 613 (10 293) stycken.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador innebar ett avvecklingsresultat i direkt affär för egen räkning på 64,5 (8,0) Mkr och -1,2 (55,0) Mkr i mottagen affär.

Resultat

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring uppgick till -15,4 (-23,2) Mkr och efter återbäring till -92,4 (-19,6) Mkr.

Livförsäkringsverksamheten

I den förmedlade livförsäkringsverksamheten har volymen av inbetalda premier minskat med 2,5 procent till skillnad mot föregående års ökning 9,7 procent. Bolagets livförsäkringsverksamhet resulterade i ett överskott på 1,9 (3,6) Mkr under verksamhetsåret. Livverksamheten redovisas under Övriga intäkter och Övriga kostnader i resultaträkning under icke teknisk redovisning samt i not 9.

Nedanstående tabell utvisar löpande förmedlade premiebetalningar under året fördelat per förvaltningstyp i jämförelse med föregående år.

LÖPANDE PREMIEINBETALNINGAR (MKR)

	2023	2022
Traditionell försäkring	18	22
Fondlivförsäkring	203	206

Det förmedlade förvaltade livförsäkringskapitalet ökade med 10,5 procent jämfört med föregående års minskning på 9,5 procent. Nedanstående tabell utvisar förvaltad kapital fördelat per förvaltningstyp i jämförelse med föregående år.

FÖRSÄKRINGSKAPITAL (MKR)

	2023	2022
Traditionell försäkring	1 669	1 595
Fondlivförsäkring	4 637	4 116

Bankverksamheten

Den förmedlade bankverksamheten har haft en god tillväxt under året. Den totala förmedlade affärsvolymen, mätt som in- och utlåning, har ökat med 756 (1 195) Mkr eller med 5 (9) procent. Resultatet i bankverksamheten uppgick 2023 till -11,1 (-19,6) Mkr. Bankverksamheten redovisas under Övriga intäkter och Övriga kostnader i resultaträkning under icke teknisk redovisning samt i not 9. Nedanstående tabell utvisar de förmedlade bankvolymerna per produktområde i jämförelse med föregående år.

BANKVOLYMER (MKR)

	2023	2022
Inlåning	4 093	4 111
Utlåning	10 654	9 880
- varav bottenlån	10 468	9 616
Spara och placera*	2 084	1 835
Antal kunder med bankprodukter	26 711	26 352

* Spara och placera omfattar fondprodukter, investeringssparkonto (ISK), individuellt pensionssparande (IPS)

Djurförsäkring (Agria)

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Resultatet i den förmedlade djurförsäkringsverksamheten uppgick 2023 till 0,4 (0,5) Mkr och redovisas under Övriga intäkter och Övriga kostnader i resultaträkning under icke teknisk redovisning samt i not 9.

Kapitalförvaltning

De finansiella marknaderna har återhämtat sig under året. Bolagets kapitalförvaltning visar ett positivt resultat i linje med budget. För koncernen uppgår kapitalavkastningen till 274,8 (-74,5) Mkr, före avdrag för kapitalavkastning överförd till sakförsäkringsverksamheten, vilket motsvarar en totalavkastning på 5,0 (-1,3) %. Av resultatet avser 69,8 (-442,9) Mkr realiserade värdeförändringar på placeringstillgångar.

Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar, exklusive likvida medel och upplupna ränteintäkter, fördelade sig enligt följande tillgångslag per 31 december 2023:

TILLGÅNGSSLAG* (MKR)

	2023	2022
Obligationer, lån	737	893
Svenska aktier	3 864	3 736
Utländska aktier	804	786
Övriga placeringstillgångar	20	20
Summa placeringstillgångar	5 424	5 435

* exkl likvida medel och upplupen ränta

Det totala engagemanget i fastigheter (andelar och aktier i fastighetsbolag och i ekonomisk förening) uppgick till 1 700,0 (1 701,2) Mkr. Koncernens likvida tillgångar uppgick vid verksamhetsårets slut till 49,1 (66,9) Mkr.

I bolagets placeringsriktlinjer återfinns det interna regelverket för hur bolagets får allokera mellan olika tillgångslag. Nedanstående tabell utvisar koncernens allokering av placeringstillgångarna, inklusive likvida medel och upplupna räntefordringar, baserat på regelverket i placeringsriktlinjerna.

ALLOKERING AV PLACERINGSPORTFÖLJ*, (MKR)

	2023-12-31		2022-12-31	
Aktier i Länsförsäkringar AB	1 236		1 209	
Aktier samt andelar i investeringsfonder ("aktiefonder")	1 336		1 265	
Sverige	534	40%	483	38%
Europa	260	19%	254	20%
USA	542	41%	527	42%
Övriga marknader	0	0%	0,0	0%
		100%		100%
Räntebärande tillgångar	790		964	
Likvida medel	49	6%	67	7%
Svenska obligationer - stat och kommun		0%		0%
Säkerställda obligationer	591	75%	653	68%
Företagsobligationer	150	19%	244	25%
		100%		100%
Fastighet och skog	2 114		2 063	
Humlegården Fastigheter AB	1 064	50%	1 113	55%
Hällefors Tierp Skogar AB	414	20%	390	19%
Lansa Fastigheter AB	616	29%	520	25%
Kv NewYork Ek för	20	1%	20	1%
		100%		100%
Alternativa investeringar	2		4	
Totalt	5 478		5 506	

* Inklusive likvida medel och upplupna ränteintäkter

Resultat

Koncernens resultat före skatt uppgick till 126,2 (-126,9) Mkr och årets resultat efter skatt till 95,6 (-61,5) Mkr. Skatt på årets resultat uppgick till 30,6 (-65,4) Mkr. Skatteupplysningar redovisas i not 11.

Från och med 1 januari 2023 tillämpas lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen samt IFRS 9 i koncernredovisningen samt för juridisk person. LF Sörmland har även bytt redovisningsprincip för redovisning av Aktier och andelar i koncernbolag. IFRS 9 tillämpas framåttrikt och därmed uppstår ingen övergångseffekt. Övriga byten av redovisningsprinciper som har

en betydande effekt på bolagets finansiella rapportering har tillämpats retroaktivt vilket innebär att jämförelsesiffror har räknats om för att uppnå jämförbarhet över resultat och finansiell ställning. Nya och ändrade redovisningsprinciper har påverkat bolagets egna kapital med ett belopp om -19 327 tkr för koncernen och 1 372 307 tkr för moderbolaget. Mer information om förändrade redovisningsprinciper finns i not 1.

Förväntad utveckling

Osäkerheten på de finansiella marknaderna finns kvar även om vi sett en stabilisering. Särskilt finns osäkerhet gällande klimatrisker, energiförsörjning och prisutveckling.

Trots osäkerhet på den globala och svenska marknaden förväntar vi oss tillväxt i affären. Förutsättningarna för tillväxt är goda inom alla våra affärsområden, sakförsäkring, bank och liv & hälsa, och vi har sett god tillväxt under 2023. Vi fortsätter våra insatser inom hållbarhet, samhällsengagemang och skadeförebyggande insatser. Det nya satsningsområdet trygghetstjänster kommer över tid minska skadekostnaderna och öka antalet kunder. Vi förväntar oss en positiv utveckling för bolagets kapitalplaceringar under 2024.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Riskerna behandlas huvudsakligen under not 2. De väsentligaste riskerna är:

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten direkt affär (exklusive skaderegleringskostnader) som uppgår till 78,5 (75,8) procent under senaste 5-årsperioden åter speglar försäkringsrisken. Den mottagna affären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten för den mottagna affären uppgick under verksamhetsåret till 39,7 (39,7) Mkr eller 5,2 (5,5) procent av den totala premieinkomsten brutto. Bolaget skyddar sig mot större skador genom återförsäkring.

Placeringsrisker

Bolagets placeringstillgångar är utsatta för risken för värdeförluster genom bland annat börsfall, valutaförändringar och ränteändringar. Bolagets placeringar, direkt eller indirekt, i utländska aktier och andelar uppgår till 803,6 (785,9) Mkr. Valutaexponeringen är främst i amerikanska dollar och euro.

Marknadsvärdet på bolagets räntebärande placeringstillgångar, obligationer och lån uppgick vid räkenskapsårets utgång till 736,6 (893,4) Mkr. Ränterisken på dessa tillgångar utgjorde 2,6 (2,0) procent vid 1 procentenhets förändring av den allmänna räntenivån.

Övriga risker

Bolaget står ansvar upp till ett belopp motsvarande 80 procent av de kreditförluster som uppkommer för lån som förmedlats av bolaget till Länsförsäkringar Bank. För ett enskilt år är ansvaret begränsat till årets provisionsersättning för förmedlad bankaffär. Om ansvarsbeloppet totalt är större än årets provisionsersättning överförs underskottet till kommande år. Under 2023 har kreditförlusterna ökat och belastat resultatet i bolagets bankverksamhet med -0,8 (-0,3) Mkr.

Solvens II

Solvens II-direktivet är ett europeiskt regelverk för försäkringsbolag som syftar till att skapa en enhetlig europeisk försäkringsmarknad med ökat skydd för försäkringstagare. Solvens II-regelverket ställer krav på att försäkringsbolag ska ha tillräckligt med kapital i förhållande till sina risker för att kunna leva upp till sina åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Bolagets verksamhet är anpassad till regelverket, framför allt avseende riskbedömning i kapitalförvaltningen samt riskrapportering till styrelsen. Bolagets bedömning är att bolaget med god marginal uppfyller kraven i regelverken. Successivt tillkommer utveckling och förändringar av regelverken och LF Sörmland genomför de anpassningar som krävs i verksamhet och rapportering. Under 2022 genomfördes till exempel anpassningar och tillägg med anledning av Solvens II-översynen samt disclosure-förordningen.

Övriga viktiga områden Medarbetarna

Bolaget har per 2023-12-31 201 (187) tillsvidareanställda varav 125 (116) kvinnor och 76 (71) män. Av de 17 (16) cheferna är 9 (8) kvinnor och 8 (8) män. Samtliga medarbetare har fast månadslön. Utöver detta omfattas samtliga medarbetare förutom företagsledningen, verkställande direktör, riskhanteringsfunktionen, aktuariefunktionen och regelefterlevnadsfunktionen av ett målbonussystem som beslutas av styrelsen för ett år i taget. Målbonussystemet kan närmast liknas vid ett vinstdelningssystem och utfallet kan maximalt bli 22 tkr per heltidsanställd medarbetare och år. För 2023 nådde verksamheten tre av fem uppsatta mål inom målbonusprogrammet vilket gav ett utfall på 12 tkr per medarbetare och bolaget har gjort en avsättning på totalt 3,2 Mkr för utbetalning 2024. Bolaget har under året kontinuerligt genomfört pulsmätningar och bevakat hälsoindex för bolaget som helhet och på avdelnings- och gruppnivå. Vi har även under hösten genomfört en mätning av MMI (motiverad medarbetarindex) som visar på ett stabilt resultat.

Miljö

LF Sörmland arbetar engagerat med ständiga förbättringar för miljön och med att minska bolagets miljöpåverkan. Genom att fastställa och följa upp mål för minskningen av vår miljöpåverkan utvecklas vi ständigt i vårt miljöarbete och behåller vår kompetens inom området. Vi är nogga med att ställa miljökrav på våra leverantörer, entreprenörer och andra uppdragstagare.

De områden där bolagets verksamhet har störst direkt miljöpåverkan är våra tjänsteresor och vår elförbrukning. Den miljöpåverkan som resorna och elförbrukningen medför är framför allt påverkan från koldioxidutsläpp. För att minska miljöpåverkan från våra tjänsteresor försöker vi så långt det är möjligt använda resfria mötesformer eller samordna resor. När vi reser i tjänsten är förstahandsalternativet att välja tåget. De få tjänstebilar bolaget tillhandahåller är miljöbilar varav majoriteten är av typen rena elbilar eller laddhybrider. För att minska vår elförbrukning använder vi i första hand belysning av typen LED-lampor i kombination med timerfunktion och/eller rörelsevakt. Vi försöker begränsa elförbrukningen genom att ha tydliga riktlinjer för avstängning av datorer och annan elektronisk kontorsutrustning. Den el vi köper kommer antingen från förnybara energikällor (sol och vind) eller har miljömärkning som exempelvis Miljöel vatten eller Bra Miljöval. Bolagets kontorsförbrukning av el under 2023 uppgick till 224 142 (237 395) kWh.

LF Sörmland arbetar även aktivt för att minska miljöpåverkan från våra kunders brand-, vatten och motorskador. Bolaget ställer krav på skade-entreprenörer att de aktivt ska förbättra sig inom miljöområdet och granskar dem också regelbundet. Vi bedriver ett strukturerat skadeförebyggande arbete som ska hjälpa våra kunder att få färre skador och därmed också ge minskad miljöpåverkan. Vi arbetar aktivt med att minska negativ klimatpåverkan från vattenskador genom att erbjuda vattenvarnare till våra villakunder.

Ansvarsfulla investeringar är ett viktigt område inom bolagets kapitalförvaltning och vi arbetar i enlighet med de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar (PRI). Bolaget har också antagit en klimatsmart vision. För bolagets kapitalförvaltning innebär visionen att den egna portföljen ska vara klimatpositiv senast 2045. Ett delmål finns, att den egna portföljen ska ha en utsläppsnivå år 2030 som är i linje med Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader.

Bolaget har upprättat en hållbarhetsrapport som återfinns på sidorna 24-30.

Hälsa

Bolaget arbetar sedan många år tillbaka med hälsofrämjande insatser. Under 2023 genomfördes flera bolagsövergripande hälsoaktiviteter för samtliga medarbetare, bland annat en utmaning "LF-klassikern AAA" för att inspirera och motivera till ett hållbart arbetsliv och beteenden i linje med våra värderingar (Aktiv, Ansvarstagande, Anpassningsbar). Utmaningen var inkluderad i våra bolagsövergripande mål för året och gavs stort fokus. Bolaget erbjuder också subventionerade träningskort och subventionerad lunch.

2023 uppgick den totala sjukfrånvaron till 3,4 procent (3,2 procent). Samtliga medarbetare erbjuds en subventionerad sjukvårdsförsäkring och avtal finns med företagshälsovården.

Arbetsmiljö

LF Sörmland arbetar med ständiga förbättringar i arbetsmiljön. Medarbetarsamtal där chef och medarbetare samtalar kring olika områden, sätter individuella mål och överenskommer om en kompetensutvecklingsplan genomförs årligen. Inom ramen för det löpande systematiska arbetsmiljöarbetet identifieras eventuella brister och risker i den fysiska och psykiska arbetsmiljön. Identifierade risker och brister dokumenteras och åtgärdas löpande. Åtgärderna prioriteras och åtgärdas efter hur allvarliga riskerna och bristerna bedöms vara.

Etik

Inom den finansiella branschen är etikfrågorna av högsta vikt. Etiska regler och ett gemensamt förhållningssätt skapar förtroende i relationen med kunder, medarbetare och leverantörer. LF Sörmland har ett regelverk för etik och moral där uppförandekoden är central.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Södermanland (519000-6519) samt det helägda dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB (556683-5905).

Dotterbolag

Strimlusen Förvaltnings AB är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar Södermanland. Dotterbolaget äger och förvaltar andelar i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB, Länsförsäkringar Secondary PE Investments S. A samt är tillsammans med 13 andra Länsförsäkringsbolag delägare i en ekonomisk förening som äger en fastighet på Gärdet i Stockholm. Resultatet i dotterbolaget uppgick till 1,3 (251,4) Mkr. Se även not 12 "Aktier och andelar i dotterföretag".

Ersättningar till styrelsen

Till styrelsens ordförande och de av bolagsstämman valda ledamöterna utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Verkställande direktör och de två personalrepresentanter som ingår i styrelsen erhåller inget styrelsearvode.

Ersättningar till verkställande direktör och ledande befattningshavare

Följande principer för ersättning till verkställande direktör och ledande befattningshavare har fastställts av bolagsstämman:

Ersättning till verkställande direktör utgår i form av fast månadslön. Verkställande direktör har därutöver förmånsbil utan bruttolöneavdrag. Ingen bonus eller annan rörlig ersättning finns. Verkställande direktör har rätt till tjänstepension motsvarande 35procent av grundlönen.

Med ledande befattningshavare avses de avdelningschefer som tillsammans med verkställande direktören och ledningskoordinator utgör företagsledning, det vill säga med nuvarande organisation affärsområdeschef sakförsäkring, affärsområdeschef bank, affärsområdeschef liv & hälsa, ekonomichef, HR-chef och verksamhetsutvecklingschef.

Ersättning till ledande befattningshavare utgår i form av fast månadslön. Ingen bonus eller annan rörlig ersättning finns för ledande befattningshavare. För befattningshavaren är det möjligt att byta den förmånsbestämda avtalspensionen mot en avgiftsbestämd pension. Den avgiftsbestämda premien motsvarar den premie som skulle gälla vid en förmånsbestämd försäkring. För bolaget råder kostnadsneutralitet oavsett vilken lösning som befattningshavaren väljer. Pensionsåldern är 65 år.

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som bereder arbetet med ersättning till ledande befattningshavare och verkställande direktör. Styrelsen behandlar årligen ersättningarna till ledande befattningshavare och verkställande direktör. Upplysning om ersättningar till styrelsen, verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare framgår av not 35 "Ersättningar till ledande befattningshavare".

Närstående

En beskrivning av närstående parter och koncernens transaktioner med närstående framgår av not 40 "Transaktioner med närstående".

Förslag till resultatdisposition

Föregående års resultat har i enlighet med stämmans beslut överförs till balanserade vinstmedel. Styrelsen och verkställande direktören förslår bolagsstämman besluta att årets vinst jämte balanserade medel i moderbolaget (se "Rapport över förändringar eget kapital"), totalt kronor 3 358 710 507, balanseras i ny räkning. Se även not 38 "Disposition av företagets vinst eller förlust".

FEMÅRSÖVERSIKT (TKR)

(värdena avser koncernen)

	Omräknat*				
	2023	2022	2021	2020	2019
Resultat					
Premieintäkt f.e.r	687 287	669 157	669 156	647 154	630 114
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	47 343	17 253	26 566	26 851	31 730
Försäkringsersättningar f. e. r.	-601 716	-562 761	-523 002	-541 562	-486 264
Återbäring	-77 000	3 590	-100 000	-99 881	-75 000
Driftskostnader f. e. r.	-146 618	-143 090	-138 402	-109 716	-96 342
Övriga tekniska kostnader f.e.r.	-1 695	-3 737	-2 724	-3 606	-2 092
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	-92 398	-19 587	-68 405	-80 761	2 148
Finansrörelsens resultat	227 449	-91 791	851 982	270 597	619 409
Övriga intäkter och kostnader	-8 806	-15 517	-5 523	-6 619	-5 133
Resultat före dispositioner och skatt	126 245	-126 895	778 054	183 217	616 425
Årets resultat	95 631	-61 516	717 438	186 222	560 264
Ekonomisk ställning					
Placeringsstillgångar, verkligt värde ¹⁾	5 428 440	5 418 038	5 607 989	4 755 807	4 451 009
Premieinkomst f. e. r.	725 940	680 658	677 437	656 384	642 606
Försäkringstekniska avsättningar f. e. r.	1 444 348	1 459 089	1 437 682	1 483 021	1 330 058
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	3 869 057	3 777 136	3 851 634	3 131 491	2 946 758
Uppskjuten skatt	317 238	286 636	352 014	291 399	294 404
Konsolideringskapital	4 186 295	4 063 772	4 203 648	3 422 890	3 241 161
Konsolideringsgrad	576,7%	597,0%	620,5%	521,5%	504,4%
Solvensrelaterade uppgifter ²⁾					
Kapitalbas SII	4 205 600	4 185 858	4 151 876	3 426 933	3 133 485
varav Primärkapital	4 205 600	4 185 858	4 151 876	3 426 933	3 133 485
Solvenskapitalkrav (SCR - Solvency Capital Requirement)	2 282 077	2 038 450	2 518 848	1 805 983	1 555 990
Solvenskapitalkvot (SCR-kvot)	184,3%	205%	165%	190%	201%
Minimikapitalkrav (MCR - Minimum Capital Requirement)	570 519	509 612	629 712	451 496	388 998
Minimikapitalkvot (MCR-kvot)	737,2%	821%	659%	759%	806%

FEMÅRSÖVERSIKT (TKR) FORTS.

(värdena avser koncernen)

	Omräknat*				
	2023	2022	2021	2020	2019
Nyckeltal					
Försäkringsrörelsen ³⁾					
Skadeprocent f. e. r.	88,0%	84,7%	78,7%	84,4%	77,9%
Driftskostnadsprocent f. e. r.	21,2%	21,2%	20,6%	16,8%	15,0%
Totalkostnadsprocent f. e. r.	109,2%	105,9%	99,3%	101,2%	92,9%
Kapitalförvaltningen ⁴⁾					
Direktavkastning	1,0%	1,5%	1,0%	0,5%	3,9%
Totalavkastning	5,0%	-1,3%	16,7%	6,4%	15,7%

1) Exklusive depåer hos företag som avgivit återförsäkring

2) Avser Moderbolaget

3) Resultatet från medlemskapet i Trafikförsäkringsföreningen ("TFF") redovisas netto i posten "Övriga tekniska kostnader" i resultaträkningen, består av komponenterna skadekostnader, premier, driftskostnader och kapitalavkastning.

Vid beräkningen av nyckeltalen bruttoredo visas de olika komponenterna som ingår i resultatet från TFF.

Vid beräkning av nyckeltalen exkluderas återbäring.

4) Exklusive depåer hos företag som avgivit återförsäkring, inklusive kassa och bank.

Direktavkastningen har beräknats som summan driftöverskott byggnader, ränteutgifter och utdelningar, inklusive utdelningar från intresseföretag, i relation till medelvärdet av placeringstillgångarnas värde vid årets början och slut.

I Totalavkastningen ingår även realisationsresultat och värdeförändringar, inklusive andelar av resultat i intresseföretag, i underlaget.

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

RAPPORT ÖVER KONCERNENS RESULTAT OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT (TKR)

Omräknat*

1 januari - 31 december	2023	2022
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	Not	
Premieinkomst från försäkringsavtal	3 767 686	723 450
Premier för avgiven återförsäkring	-41 746	-42 792
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-38 652	-11 501
	687 287	669 157
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4 47 343	17 253
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	5	
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>		
Före avgiven återförsäkring	-685 751	-570 292
Återförsäkrarens andel	49 439	19 789
<i>Förändring i Ausättning för oreglerade skador f.e.r.</i>		
Före avgiven återförsäkring	50 105	-18 056
Återförsäkrarens andel	-15 510	5 798
	-601 716	-562 761
Driftskostnader	6 -146 618	-143 090
Övriga tekniska kostnader	7 -1 695	-3 737
Skadeförsäkringsrörelsens resultat före återbäring och rabatter	-15 398	-23 178
Återbäring och rabatter	26 -77 000	3 590
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-92 398	-19 587

RAPPORT ÖVER KONCERNENS RESULTAT OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT (TKR) FORTS.

Omräknat*

1 januari - 31 december	2023	2022
ICKE TEKNISK REDOVISNING		
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-92 398	-19 587
Kapitalavkastning, intäkter	8 156 336	337 947
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8 210 575	-80 050
Kapitalavkastning, kostnader	8 -27 914	-56 005
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8 -140 778	-362 893
Andelar av resultat i intresseföretag	13 76 573	86 463
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4 -47 343	-17 253
Övriga intäkter	9 98 250	79 968
Övriga kostnader	9 -107 056	-95 484
Resultat före skatt	126 245	-126 895
Skatt på årets resultat	11 -30 614	65 379
Årets resultat	95 631	-61 516
Övrigt totalresultat		
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag	13 -4 193	5 367
Poster som inte kan omföras till årets resultat		
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag	13 482	-227
Totalresultat för året	91 921	-56 376

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING FÖR KONCERNEN (TKR)

Omräknat*

Per den 31 december		2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
	Not		
Placeringstillgångar			
<i>Placeringar i koncernföretag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i</i>			
Aktier och andelar i intresseföretag	13	1 235 574	1 188 257
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i	14	15 705	4 230
<i>Andra finansiella placeringsstillgångar</i>	16		
Aktier och andelar	15	3 416 247	3 308 307
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	741 016	897 313
Övriga finansiella placeringsstillgångar	15	19 898	19 932
<i>Depåer hos företag som augivut återförsäkring</i>	15	194	42
		5 428 634	5 418 081
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	24, 25	220 064	235 574
		220 064	235 574
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	17	214 887	206 223
Fordringar avseende återförsäkring		4 885	3 334
Övriga fordringar		64 181	59 298
		283 954	268 854
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	18	15 762	8 932
Likvida medel		49 133	66 890
		64 895	75 823
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	20	96	21
Förutbetalda anskaffningskostnader	21	11 580	4 435
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	4 596	8 031
		16 273	12 486
SUMMA TILLGÅNGAR		6 013 820	6 010 818

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING FÖR KONCERNEN, FORTS (TKR)

Omräknat*

Per den 31 december		2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
	Not		
Eget kapital			
Balanserad vinst inklusive årets resultat		3 869 057	3 777 136
		3 869 057	3 777 136
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	23	355 916	318 208
Avsättning för oreglerade skador	24, 25	1 224 945	1 274 454
Avsättning för återbäring	26	83 552	102 000
		1 664 413	1 694 663
Avsättning för andra risker och kostnader			
Uppskjuten skatteskuld	11	317 238	286 636
Övriga avsättningar	27	6 624	574
		323 862	287 209
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		94 625	91 405
Skulder avseende återförsäkring		0	0
Långfristiga leasingskulder		0	0
Kortfristiga leasingskulder		0	0
Skatteskulder		0	0
Övriga skulder	28	39 514	145 227
		134 139	236 632
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	22 350	15 178
		22 350	15 178
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 013 820	6 010 818

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper. Upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se not 30 och not 31

RESULTATRÄKNING FÖR MODERBOLAGET (TKR)

Omräknat*

1 januari - 31 december		2023	2022
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	Not		
Premieinkomst från försäkringsavtal	3	767 686	723 450
Premier för avgiven återförsäkring		-41 746	-42 792
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-38 652	-11 501
		687 287	669 157
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	47 343	17 253
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	5		
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring		-685 751	-570 292
Återförsäkrares andel		49 439	19 789
<i>Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>			
Före avgiven återförsäkring		50 105	-18 056
Återförsäkrares andel		-15 510	5 798
		-601 716	-562 761
Driftskostnader	6	-146 618	-143 090
Övriga tekniska kostnader	7	-1 695	-3 737
"Skadeförsäkringsrörelsens resultat före återbäring och rabatter "		-15 398	-23 178
Återbäring och rabatter	26	-77 000	3 590
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-92 398	-19 587

RESULTATRÄKNING FÖR MODERBOLAGET (TKR) FORTS.

Omräknat*

1 januari - 31 december		2023	2022
ICKE TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-92 398	-19 587
Kapitalavkastning, intäkter	8	180 555	350 533
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	212 455	-94 249
Kapitalavkastning, kostnader	8	-27 912	-55 896
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	-114 997	-319 877
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-47 343	-17 253
Övriga intäkter	9	98 250	79 968
Övriga kostnader	9	-107 056	-95 484
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		101 554	-171 846
Bokslutsdispositioner	10	-1 471	-608
Resultat före skatt		100 083	-172 454
Skatt på årets resultat	11	-30 300	65 504
Årets resultat		69 783	-106 950
Rapport över totalresultat för moderbolaget			
Årets resultat		69 783	-106 950
Övrigt totalresultat		0	0
Totalresultat för året		69 783	-106 950

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET (TKR)

Omräknat*

Per den 31 december		2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
	Not		
Placeringstillgångar			
<i>Placeringar i koncernföretag och intresseföretag</i>			
Aktier i dotterföretag	12	1 861 846	1 950 564
Aktier och andelar i intresseföretag	13	1 235 574	1 209 226
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i	14	15 705	4 230
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	16		
Aktier och andelar	15	1 319 792	1 260 789
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	741 016	897 313
Övriga finansiella placeringstillgångar	15	0	0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	15	194	42
		5 174 127	5 322 164
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	24, 25	220 064	235 574
		220 064	235 574
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	17	214 887	206 223
Fordringar avseende återförsäkring		4 885	3 334
Övriga fordringar		320 456	71 276
		540 228	280 833
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	18	15 762	8 932
Kassa och bank		47 366	62 041
		63 128	70 973
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	20	96	21
Förutbetalda anskaffningskostnader	21	11 580	4 435
"Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter"	22	4 596	8 031
		16 273	12 486
SUMMA TILLGÅNGAR		6 013 820	5 922 031

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET FORTS (TKR)

Omräknat*

Per den 31 december		2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
	Not		
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Uppskrivningsfond		0	0
Reservfond		20 260	20 260
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		3 288 927	3 395 877
Årets resultat		69 783	-106 950
		3 378 970	3 309 187
Obeskattade reserver			
Utjämningsfond	10	11 721	11 721
Säkerhetsreserv	10	600 000	600 000
Akkumulerade avskrivningar över plan	10	5 516	4 045
		617 238	615 766
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	23	355 916	318 208
Avsättning för oreglerade skador	24, 25	1 224 945	1 274 454
Avsättning för återbäring	26	83 552	102 000
		1 664 413	1 694 663
Andra avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	11	190 088	159 788
Övriga avsättningar	27	6 624	574
		196 711	160 361

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET FORTS (TKR)

Omräknat*

Per den 31 december	2023-12-31	2022-12-31
Skulder		
Skulder avseende direkt försäkring	94 625	91 405
Skulder avseende återförsäkring	0	0
Övriga skulder	28 39 514	35 514
	134 139	126 918
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29 22 350	15 136
	22 350	15 136
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	6 013 820	5 922 031

Upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 30 och not 31

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL FÖR KONCERNEN (TKR)

	Balanserat vinst inklusive årets resultat	Totalt
Utgående eget kapital 2021-12-31	3 851 634	3 851 634
Effekt av ändrade redovisningsprinciper intressebolag*	-19 645	-19 645
Effekt av ändrade redovisningsprinciper IFRS 16*	1 523	1 523
Justerat ingående eget kapital 2022-01-01	3 833 512	3 833 512
Årets resultat	-61 516	-61 516
Årets övriga totalresultat	5 140	5 140
Utgående eget kapital 2022-12-31	3 777 136	3 777 136
Ingående eget kapital 2023-01-01	3 777 136	3 777 136
Årets resultat	95 631	95 631
Årets övriga totalresultat	-3 711	-3 711
Utgående balans 2023-12-31	3 869 057	3 869 057

I koncernen redovisas inte resultatandelar på intresseföretag i kapitalandelsfond. Skälet är att det i årsredovisning för juridisk person inte finns någon kapitalandelsfond eftersom intresseföretag värderas till verkligt värde.

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL FÖR MODERBOLAGET (TKR)

	Bundet kapital		Fritt kapital		Totalt kapital
	Uppskrivningsfond	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Utgående eget kapital 2021-12-31	85 800	20 260	1 483 601	329 147	1 918 807
Effekt av ändrade redovisningsprinciper*	-85 800		1 583 129		1 497 329
Justerat ingående eget kapital 2022-01-01	0	20 260	3 066 730	329 147	3 416 136
Vinstdisposition			329 147	-329 147	0
Effekt av ändrade redovisningsprinciper*				-125 022	-125 022
Årets resultat, tillika årets totalresultat				18 073	18 073
Utgående eget kapital 2022-12-31	0	20 260	3 395 877	-106 950	3 309 187
Ingående eget kapital 2023-01-01	0	20 260	3 395 877	-106 950	3 309 187
Vinstdisposition			-106 950	106 950	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat				69 783	69 783
Utgående balans 2023-12-31	0	20 260	3 288 927	69 783	3 378 970

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

RESULTATANALYS

(Avser moderbolaget)

DIREKT FÖRSÄKRING AV SVENSKA RISKER								
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat tkr	Totalt	Sjuk och olycksfall	Hem,Villa, Fritidshus och Båt	Företag Lantbruk Fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt förs sv. risker	Mottagen återförs
2023								
Premieintäkt f. e. r. (not 1)	687 287	30 335	128 288	198 187	220 763	72 137	649 710	37 577
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	47 343	5 345	4 053	6 962	4 433	12 136	32 929	14 414
Försäkringsersättningar f. e. r. (not 2)	-601 716	-33 704	-136 447	-152 217	-195 656	-35 721	-553 744	-47 972
Återbäring	-77 000	-3 413	-16 332	-24 542	-24 317	-8 395	-77 000	0
Driftskostnad f. e. r.	-146 618	-6 706	-41 229	-50 481	-32 475	-14 694	-145 586	-1 032
Övrigt tekniskt resultat	-1 695				-339	-1 356	-1 695	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-92 398	-8 144	-61 666	-22 091	-27 591	24 106	-95 386	2 988
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat brutto	70 777	13 190	4 843	19 648	-3 034	37 328	71 976	-1 198
Återförsäkrares andel	-7 502	1 443	-1 271	-4 693	-564	-2 418	-7 502	0
Avvecklingsresultat f. e. r.	63 275	14 633	3 572	14 955	-3 598	34 910	64 474	-1 198
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	355 916	16 932	92 314	91 673	106 390	33 714	341 023	14 892
Avsättning för oregrerade skador	1 224 945	186 634	88 332	200 423	51 388	338 164	864 941	360 004
Avsättning för Återbäring	83 552	3 701	17 753	26 551	26 343	9 204	83 552	
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	1 664 413	207 267	198 399	318 647	184 121	381 082	1 289 516	374 896
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oregrerade skador	220 064	3 007	466	68 468	421	147 701	220 064	0

NOTER TILL RESULTATANALYS

NOT 1 (tkr)	Totalt	Sjuk och olycksfall	Hem,Villa, Fritidshus och Båt	Företag Lantbruk Fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt förs sv. risker	Mottagen återförs
2023								
Premieintäkt f. e. r.	687 287	30 335	128 288	198 187	220 763	72 137	649 710	37 577
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	767 686	33 182	152 798	237 103	230 223	74 641	727 947	39 739
Premier för avgiven återförsäkring	-41 746	-263	-7 551	-27 928	-1 762	-4 242	-41 746	
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-38 652	-2 584	-16 960	-10 989	-7 698	1 739	-36 491	-2 162

NOT 2 (tkr)	Totalt	Sjuk och olycksfall	Hem,Villa, Fritidshus och Båt	Företag Lantbruk Fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt förs sv. risker	Mottagen återförs
2023								
Försäkringsersättningar f. e. r.	-601 716	-33 704	-136 447	-152 217	-195 656	-35 721	-553 744	-47 972
Utbetalda försäkringsersättningar	-635 716	-19 294	-122 965	-189 204	-190 704	-56 535	-578 702	-57 014
Före avgiven återförsäkring	-685 154	-19 294	-126 772	-223 578	-191 866	-66 631	-628 141	-57 014
Återförsäkrares andel	49 439		3 806	34 374	1 162	10 096	49 439	
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f. e. r.	34 000	-14 411	-13 481	36 987	-4 952	20 814	24 957	9 042
Före avgiven återförsäkring	49 509	-16 353	-8 856	40 112	-3 714	29 277	40 467	9 042
Återförsäkrares andel	-15 510	1 942	-4 625	-3 125	-1 238	-8 463	-15 510	

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmän information

Årsredovisningen avges för perioden 1 januari till och med 31 december 2023 och avser Länsförsäkringar Södermanland som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Nyköping och utgör moderbolag i koncernen. Adressen till huvudkontoret är Västra Storgatan 4, Nyköping och organisationsnummer är 519000-6519.

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen men med tillägget att moderbolaget även tillämpar Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. De skillnader som förekommer mellan koncernen och moderföretagets redovisningsprinciper framgår av avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 20 mars 2024. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 23 april 2024.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernens finansiella rapporter är upprättade i enlighet med 7 kap. 1-4§§ i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. Koncernen tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att samtliga IFRS med tillhörande uttalanden och tolkningar som godkänts av EU tillämpas med de begränsningar och tillägg som följer av svensk lag.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, är om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental. Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffnings-värdeметоден, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som är värderade till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i den finansiella rapporten, om inte annat anges.

Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna

Företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade

beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder, eventalförpliktelser och avsättningar som presenteras i redovisningen. Dessa uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa bedömningar och uppskattningar som gjorts, men för att minska avvikelserna utvärderas uppskattningar regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Klassificering av finansiella tillgångar

Bedömning av affärsmodell och kassaflöden för finansiella instrument. Dessa beskrivs nedan i avsnittet Finansiella tillgångar och skulder.

Bedömning av betydande inflytande och redovisning av uppskjuten och aktuell skatt

Länsförsäkringsbolagen äger tillsammans 99,98 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB. Styrningen av Länsförsäkringar AB medför att LF Sörmland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB. LF Sörmland klassificerar därför innehavet i Länsförsäkringar AB redovisningsmässigt som ett intresseföretag och skattemässigt som näringsbetingade delar. Detsamma gäller innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB som under år 2021 fusionerades ned i dåvarande dotterbolag Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (namnändrat till Länsförsäkringar AB).

En av länsförsäkringsbolagen gemensam utredning visade på att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB borde ha klassificerats som intresseföretag AB under hela innehavstiden. LF Sörmland rättade därav den redovisningsmässiga klassificeringen i årsredovisningen för 2020 och begärde omprövning av 2018 års deklaration avseende då erhållen utdelning. Skatteverket beslutade den 22 juni 2021 att inte medge yrkandet. LF Sörmland överklagade Skatteverkets beslut den 28 januari 2022. LF Sörmland deklarerade även utdelning erhållen år 2021 och uppkommen vinst i samband med andelsbytet vid fusionen som ej skattepliktiga, i linje med den argumentation som förs i domstolsprocessen. Skatteverket vidhöll, i likhet med sin uppfattning i domstolsprocessen, att både utdelning och vinst var skattepliktiga men medgav uppskov med vinsten. Förvaltningsrätten beslutade den 8 november 2023 att bifalla LF Sörmlands överklagan utifrån att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB alltid utgjort delar i intresseföretag och ett näringsbetingat innehav. Skatteverket överklagade Förvaltningsrättens dom till Kammarrätten den 20 november 2023. Förvaltningsrätten beslut är i linje med det som LF Sörmland vidhöllit, att det är sannolikt att en retroaktiv rättelse av den skattemässiga klassificeringen av innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB godtas. Samma bedömning gäller den fortsatta processen i Kammarrätten, varför ingen

aktuell eller uppskjuten skatteskuld redovisas med avseende på innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB.

I det fall Kammarrätten skulle ändra Förvaltningsrättens dom och LF Sörmland inte skulle nå framgång i domstolsprocessen skulle det medföra att eget kapital per 31 december 2023 minskar med ca 157 Mkr samtidigt som aktuell och uppskjuten skatt ökar med motsvarande belopp. Årets resultat hade därmed varit 0 Mkr lägre. Kapitalbasen minskar på samma sätt som förändringen i eget kapital och solvenskvoten minskar med 3,7 procent för moderbolaget och minskar 4,1 procent för koncernen. Konsolideringskapital påverkas inte.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Försäkringstekniska avsättningar är ett område som innebär en viss osäkerhet. Vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna görs en aktuariell uppskattning av förväntade tillkommande kostnader för redan inträffade skador och kostnader för skador som kan inträffa under försäkringarnas återstående löptid. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringstekniska avsättningar samt i not 2 Risker och riskhantering.

Vid värdering av finansiella tillgångar för vilka det inte finns något observerbart marknadspris används värderingsmodeller och antaganden som beskrivs i not 15 och not 16.

Ändrade redovisningsprinciper som tillämpas från och med 1 januari 2023

Från och med den 1 januari 2023 upprättar LF Sörmland sin koncernredovisning i enlighet med 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och försäkringsföreskriften FFFS 2019:23 och IFRS 9 Finansiella instrument.

Effekter av ändrade redovisningsprinciper

Övergången till en koncernredovisning som upprättas enligt 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och FFFS 2019:23 medför en mer likartad redovisning med moderföretaget och görs genom retroaktiv omräkning och medför en engångseffekt på ingångsbalansen för jämförelseperioden som redovisas i eget kapital. Motsvarande ändringar av redovisningsprinciper i intresseföretag redovisas mot eget kapital i samma period.

Beloppsmässiga effekter av övergången framgår av tabell med övergångseffekter till följd av ändrade redovisningsprinciper. Jämförelsesiffror i koncernredovisningen har räknats om utifrån de nya redovisningsprinciperna. För övergången till IFRS 9 har koncernen valt att utnyttja undantaget att inte räkna om jämförande information för tidigare perioder. Övergången till IFRS 9 har inte medfört några väsentliga skillnader avseende värderingen mot tidigare redovisade värden enligt IAS 39

EFFEKTER AV ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER**Koncernen (Tkr)**

Rapport över finansiell ställning (utdrag)	2022-01-01 Omräknat	Leasing	Intresseföretag	2022-01-01
<i>Tillgångar</i>				
Nyttjanderättstillgångar	0	-27 689		27 689
Aktier och andelar i intresseföretag	1 160 704		-19 645	1 180 349
Skulder	-319 428	29 212		-348 640
Summa effekter	841 276	1 523	-19 645	859 398
Balanserade vinstmedel inklusive periodens resultat	3 833 512	1 523	-19 645	3 851 634
Totalt eget kapital	3 833 512	1 523	-19 645	3 851 634

EFFEKTER AV ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER**Koncernen (Tkr)**

Rapport över finansiell ställning (utdrag)	2022-12-31 Omräknat	Leasing	Intresseföretag	2022-12-31
<i>Tillgångar</i>				
Nyttjanderättstillgångar	0	-20 343		20 343
Aktier och andelar i intresseföretag	1 188 257		-20 969	1 209 226
Skulder	-236 632	21 984		-258 616
Summa effekter	951 625	1 641	-20 969	970 953
Balanserade vinstmedel inklusive periodens resultat	3 777 136	1 641	-20 969	3 796 464
Totalt eget kapital	3 777 136	1 641	-20 969	3 796 464
Resultaträkning (utdrag)				
	2022-12-31 Omräknat	Leasing	Intresseföretag	2022-12-31
Driftskostnad	-143 090	-541		-142 549
Kapitalavkastning, kostnader	-56 005	659		-56 664
Andelar av resultat i intresseföretag	86 463		-1 149	87 612
Resultat före skatt	-126 894	118	-1 149	-125 863
Årets resultat	-61 516	118	-1 149	-60 485
Rapport över totalresultat (utdrag)				
Årets resultat	5 140		-175	5 315
Övrigt totalresultat	-56 376	118	-1 324	-55 170

Koncernredovisning enligt 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och FFFS 2019:23

Genom ändring i FFFS 2019:23 Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag tog Finansinspektionen bort kravet att tillämpa IAS förordningen (full IFRS) i koncernredovisning för onoterade försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och finansiella holdingföretag. Föreskrifterna anpassades till de koncernredovisningsbestämmelser för onoterade företag som gäller enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. LF Sörmland har mot bakgrund till detta valt att upprätta sin koncernredovisning i enlighet 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och försäkringsföreskriften FFFS 2019:23 från och med 1 januari 2023 när IFRS 17 försäkringsavtal trädde i kraft. Nedan beskrivs de väsentligaste effekterna som identifierats i samband med övergången.

Koncernens finansiella rapporter

Övergången innebär att det inte längre finns ett krav på att upprätta en kassaflödesanalys. I och med att kravet på att upprätta en kassaflödesanalys tagits bort kommer LF Sörmland inte längre presentera en kassaflödesanalys. Övergången har inte fått någon ytterligare väsentlig påverkan på koncernens uppställningsformer av de finansiella rapporterna men innebär att benämning av resultat- och balansräkningen samt presentationen av enstaka balans- och resultatposter förändrats för att vara förenlig med uppställningsformerna som framgår i ÅRFL och FFFS 2019:23.

Leasing

Försäkringsföreskriften FFFS 2019:23 ger onoterade försäkringskoncerner valmöjligheten att tillämpa IFRS 16 Leasingavtal även om standarden inte tillämpas i årsredovisning för juridisk person. LF Sörmland har valt att inte tillämpa IFRS 16 i koncernredovisningen för att få en likartad redovisning i koncernen och moderföretaget. Valet innebär att samtliga leasingavtal, både som leasetagare och leasegivare, redovisas som om det vore ett operationellt leasingavtal även om leasingavtalet bedöms vara ett finansiellt leasingavtal.

Leasetagarens redovisning

För LF Sörmland som leasetagare innebär den ändrade redovisningsprincipen att erlagda leasingavgifter kostnadsförs linjärt över leasingperioden istället för att i balansräkningen redovisas som en nyttjanderättstillgång och leaseingskuld. Det medför därmed att en avskrivningskostnad på nyttjanderättstillgången och en räntekostnad på leaseingskulden inte heller redovisas.

Intresseföretag

Intresseföretag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden ska intresseföretagets redovisningsprinciper anpassas till ägarföretagets redovisningsprinciper. Övergången till lagbegränsad IFRS medför därför att det uppstår en övergångseffekt vid justering av intresseföretagets redovisningsprinciper till ägarföretagets redovisningsprinciper som redovisas genom retroaktiv omräkning. Effekterna av ändringen framgår av tabellen med övergångseffekter till följd av ändrade redovisningsprinciper.

IFRS 9 Finansiella instrument**Klassificering och värdering**

IFRS 9 innebär att de kategorier som finns i IAS 39 ersätts av tre värderingskategorier, där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, till verkligt värde via övrigt totalresultat eller till verkligt värde via resultatet. Värderingen av finansiella tillgångar fastställs utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten värdering till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet aktie för aktie att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värderingen av övriga finansiella tillgångar fastställs utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Regler kring finansiella skulder överensstämmer huvudsakligen med nuvarande redovisningsregler i IAS 39.

Övergången till IFRS 9 per 1 januari 2023 medförde den klassificering som framgår av tabellen nedan. Övergången medförde inte någon skillnad i värdering.

KONCERNEN**Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9**

	Bokfört värde 2023-01-01	Kategorier enligt IAS 39	Kategorier enligt IFRS 9
<i>Finansiella tillgångar</i>			
Aktier och andelar			
Varav övriga aktier och andelar	3 312 537	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	897 313	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Övriga finansiella tillgångar	19 932	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Upplupet anskaffningsvärde
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	42	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Upplupet anskaffningsvärde
Övriga fordringar	47 746	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Kassa och bank	66 890	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella tillgångar	4 344 461		
<i>Finansiella skulder</i>			
Övriga skulder	-124 455	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 229	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella skulder	-126 684		

Nedskrivning

Nya principer introduceras för nedskrivning av finansiella tillgångar som utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat. Nedskrivningsmodellen kräver redovisning av ett års förväntade kreditförluster och vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningen baseras på de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. För övriga fordringar och kassa och bank som värderas till upplupet anskaffningsvärde har en metod tagits fram för beräkning av förväntade kreditförluster och bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på LF Sörmlands finansiella rapporter.

Stöd- och serviceverksamhet

Stöd- och serviceverksamhet som inte är hänförlig till försäkringsavtal där LF Sörmland bär risken redovisas som Övriga intäkter respektive Övriga kostnader i det Icke-tekniska resultatet. Jämförelsetalen har inte räknats om då omfattningen under föregående år inte var väsentlig.

Nya redovisningsregler, IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden som träder i kraft under kommande räkenskapsår eller senare har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nya eller reviderade IFRS och tolkningar som per bokslutsdagen är antagna av IASB, men som ännu inte trätt i kraft, bedöms inte få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna.

Beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper

Konsolideringsprinciper.

Dotterbolag

Dotterbolag konsolideras in i koncernen enligt förvärvsmetoden från och med den tidpunkt som det bestämmande inflytandet erhålls och fram till den tidpunkt då det bestämmande inflytandet upphör. Samtliga av följande kriterier måste vara uppfyllda för att bestämmande inflytande i ett bolag ska föreligga och att en konsolidering därmed ska vara aktuell. Bolaget har inflytande över investeringsobjektet, bolaget exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och bolaget kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning.

Intressebolag

Intressebolag är de bolag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav från 20 och upp till 50 procent av röstetalet. Ett betydande inflytande föreligger även vid ett röstetal under 20 procent då det klart kan påvisas att ett betydande inflytande finns utifrån en samlad bedömning av fakta och omständigheter i det enskilda fallet.

Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intressebolag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Erhållna utdelningar från intressebolaget minskar investeringens redovisade värde.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till balansdagens valutakurs. Valutakursdifferenser som uppstår på grund av omräkning i balansräkningen i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen.

Principer för poster i resultaträkningen

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som förfallit till betalning eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. De försäkringsavtal där LF Sörmland mottar risker från andra företags försäkringsavtal klassificeras som mottagen återförsäkring.

Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Förnyelsepremier för avtal med förnyelse före räkenskapsårets utgång men som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal där försäkringsperioden börjar före räkenskapsårets utgång räknas in med de belopp som beräknas inflyta. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som beräknas inflyta.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal. Premierna periodiseras så att kostnaden fördelas till den period som försäkringskyddet avser.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till ej intjänade premier och kvardröjande risker i balansräkningen. Beräkning av avsättning sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid. Även återförsäkrarens andel av premieinkomsten periodiseras och den del som hänför sig till efter balansdagen redovisas som en fordran. Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar motsvarar under redovisningsperioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. I försäkringsersättningarna ingår förutom skadeersättningar även kostnader för skadereglering. Återvinning av skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Driftskostnader

Driftskostnader i skadeförsäkringsrörelsen tekniska resultat består av funktionerna anskaffning, skadereglering och administration. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Driftskostnader i den icke-tekniska redovisningen återfinns

dels i kapitalförvaltningskostnader avseende kapitalförvaltning, dels i övriga kostnader avseende förmedlade affärer.

Kapitalavkastning

Kapitalavkastning består av posterna kapitalavkastning intäkter, kapitalavkastning kostnader, realiserade resultat på placeringstillgångar samt realiserade resultat på placeringstillgångar.

Realiserat resultat beräknas som skillnaden mellan erhållet försäljningspris och tillgångens anskaffningsvärde. Realiserade resultat består av årets förändring av skillnaden mellan verkligt värde och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalavkastning intäkter består av realisationsvinster (netto) per tillgångs- slag, ränteutdelning på aktier och andelar, valutakursvinster (netto) samt eventuellt återförda nedskrivningar.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalavkastning kostnader består av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, realisationsförluster per tillgångs- slag (netto), valutakursförluster (netto) samt eventuella av- och nedskrivningar på placeringstillgångar.

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Orealiserade vinster och förluster består av periodens förändring av verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas (netto) per tillgångs- slag. Valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Nedskrivningar

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde.

Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt intresseföretag

Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden för en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden, en så kallad kassagenererande enhet. En kassagenererande enhet är den minsta grupp tillgångar som ger upphov till inbetalningar som är oberoende av inbetalningar från andra tillgångar eller tillgångsgrupper.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen.

Återföring av nedskrivningar på materiella och immateriella tillgångar samt intresseföretag

Nedskrivningar återförs när det inte längre finns någon indikation på att nedskrivningsbehovet fortfarande föreligger och då det skett en förändring

i de antaganden som legat till grund för beräkning av återvinningsvärdet. En återföring görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha

redovisats, med avdrag för avskrivning, om ingen nedskrivning gjorts. Återföring av nedskrivning redovisas i resultaträkningen.

Övriga intäkter och kostnader, Icke-tekniskt resultat

I det icke-tekniska resultatet under posterna Övriga intäkter respektive Övriga kostnader redovisas bland annat förmedlad bank- och försäkringsaffär.

Intäkterna för förmedlad bank- och försäkringsaffär består av ersättning från Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterföretag. Kostnaderna består av driftskostnader för båda affärerna.

Ersättningar till anställda (pensionsplaner)

Koncernens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryg- gade genom försäkringsavtal. Koncernen betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har inte någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernen följer FTP-planen i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Huvudprincipen innebär förmånsbestämd plan för alla födda 1971 eller tidigare och avgiftsbestämd plan för alla födda 1972 eller senare.

Företagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

Den förmånsbestämda planen är försäkrad genom försäkringsbranschens pensionskassa (FPK). Denna pensionsplan innebär att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information, varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande årsavgifter till den.

Leasing

Samtliga leasingavtal, både där LF Sörmland är leasegivare och leasetagare, redovisas som om de utgör operationella leasingavtal även om leasingavtalet bedöms vara ett finansiellt leasingavtal.

Leasetagarens redovisning

För leasingavtal som koncernen är leasetagare kostnadsförs erlagda leasingav- gifter linjärt över leasingperioden. Leasingavtal som innehåller både en eller flera leasingkomponenter och en eller flera icke-leasingkomponenter redovi- sas för leasetagare som en enda leasingkomponent. Det innebär att samtliga avgifter som erhålls utifrån leasingavtalet redovisas som leasingavgifter.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat, utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen samt eventuella justeringar av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Principer för poster i balansräkningen Finansiella tillgångar och skulder

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget vid en överföring av tillgångarna inte längre har kvar betydande risker och fördelar från tillgångarna samt förlorar kontrollen över tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. För de fall när en modifiering görs av de avtalsenliga kassaflödena som en direkt konsekvens av en reform av en referensränta och de nya avtalsvillkoren är ekonomiskt likvärdiga med de ursprungliga, kommer någon bortbokning inte att göras och den ursprungliga effektivräntan kommer att justeras för att reflektera de nya kassaflödena. Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag vilket är den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna. Finansiella tillgångar och skulder värderas initialt till verkligt värde med tillägg av direkt hänförliga transaktionskostnader förutom för tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen vilka initialt redovisas till verkligt värde.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Den legala rättigheten får inte vara beroende av framtida händelser och den måste vara rättsligt bindande för bolaget och motparten både i den normala affärsverksamheten och i fall

av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs.

Klassificering och värdering

Efterföljande redovisning och värdering av finansiella tillgångar görs beroende på vilken värderingskategori det finansiella instrumentet hänförs till. Koncernens finansiella tillgångar består av egetkapital- och skuldinstrument.

Egetkapitalinstrument

Ett egetkapitalinstrument är varje form av avtal som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder. Investeringar i egetkapitalinstrument redovisas till verkligt värde via resultatet.

Investeringar i skuldinstrument

Skuldinstrument är de finansiella tillgångar som inte uppfyller definitionen av egetkapitalinstrument eller derivatinstrument. Det som avgör klassificering av ett skuldinstrument är affärsmodellen för att förvalta instrumentet och egenskaperna i instrumentets avtalsenliga kassaflöden. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp. Skuldinstrument som inte uppfyller kravet ska värderas till verkligt värde via resultatet oavsett vilken affärsmodell tillgången är hänförlig till. Koncernen kontrollerar löpande att kassaflödena för de skuldinstrument som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via övrigt totalresultat uppfyller kassaflödeskraven.

Upplupet anskaffningsvärde

Koncernen hanterar kund- och övriga finansiella fordringar enligt en affärsmodell vars mål är att realisera tillgångarnas kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Dessa tillgångar värderas därför till upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det diskonterade nuvärdet av alla framtida betalningar hänförliga till instrumentet där diskonteringsräntan utgörs av tillgångens effektivränta vid anskaffningstillfället.

Verkligt värde via resultatet

Koncernens skuldinstrument som värderas till verkligt värde via resultatet består av innehav av räntebärande värdepapper och värdepappersfonder som återfinns i kapitalförvaltningsverksamheten. Värdepappersfonder klassificeras som antingen Aktier och andelar eller Obligationer och andra räntebärande värdepapper utifrån om fondens förvaldade tillgångar till minst hälften utgörs av aktier eller räntebärande värdepapper. Tillgångar som är skuldinstrument och hanteras enligt en affärsmodell som innebär en värdering till verkligt värde via resultatet är en följd av att tillgångarna förvaltas och utvärderas baserat på tillgångarnas verkliga värden och att det verkliga värdet utgör grunden för intern uppföljning och rapportering till ledande befattningshavare. Orealiserade förändringar i verkligt värde på dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. I de fall en försäljning görs av en tillgång i denna kategori redovisas

tidigare realiserade resultat i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar samtidigt som realiserat resultat från försäljning av skuldinstrumentet redovisas i resultaträkningen som Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader.

Finansiella skulder

Koncernen värderar samtliga finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde. Koncernens finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde består exempelvis av leverantörsskulder och som ingår i balansposten Övriga skulder.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part till avtalet enligt instrumentets villkor. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Kreditförluster

Reserver för förväntade kreditförluster redovisas för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde. Den initiala reserven för kreditförlust beräknas och redovisas redan vid det första redovisningstillfället och justeras sedan löpande över den finansiella tillgångens löptid. För kundfordringar använder bolaget den förenklade metoden som innebär att en förlustreservering alltid värderas till ett belopp som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för den återstående löptiden. Reserv för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde redovisas som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. I resultaträkningen presenteras reserveringar för kreditförluster inom kapitalavkastning, kostnader. Konstaterade kreditförluster är sådana förluster som är beloppsmässigt slutgiltigt fastställda och där bedömningen gjorts att möjligheten till att få ytterligare betalningar är mycket liten. Fordran skrivs då bort från balansräkningen och redovisas som konstaterad förlust i resultaträkningen vid denna tidpunkt.

Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar

Avtal som ingåtts mellan LF Sörmland och återförsäkrare genom vilka bolaget kompenseras för förluster på avtal utfärdade av bolaget och som uppfyller klassificeringskraven för försäkringsavtal, klassificeras som avgiven återförsäkring.

För avgiven återförsäkring redovisas de förmåner som koncernen har rätt till enligt återförsäkringsavtalet som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal. LF Sörmland bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal löpande i samband med bokslut. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar består av inventarier och förbättringsutgifter på annans fastighet som redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod med start då tillgången är tillgänglig för användning. Avskrivning samt resultatet av utrangeringar och avyttringar redovisas i Resultaträkningen. Nyttjandeperioden för koncernens inventarier bedöms uppgå till mellan tre och tio år.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen och skrivs av under nyttjandeperioden. En förutsättning för att aktivering kan ske är att anskaffningskostnaderna är hänförliga till ett visst försäkringsavtal, eller homogena och uppföljningsbara grupper av avtal, och bedöms generera en marginal som minst täcker de anskaffningskostnader som koncernen vill aktiveras. De anskaffningskostnader som aktiveras är provisionskostnader och kostnader för försäljning som direkt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal. Inom skadeförsäkringsverksamheten periodiseras den aktiverade kostnaden baserat på försäkringsavtalens löptid. Anskaffningskostnader skrivs av på 12 månader.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av Ej intjänade premier och kvardröjande risker, Oreglerade skador samt Återbäring och rabatter. Periodens förändring i försäkringstekniska avsättningar redovisas i resultaträkningen.

Ej intjänad premie och kvardröjda risker

Avsättningen för ej intjänade premier avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på redan ingångna försäkringskontrakt. Normalt beräknas avsättningen strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning.

Om avsättningen bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, ska avsättning för ej intjänade premier förstärkas med ett tillägg för kvardröjande risker. Beräkningen av avsättningen för kvardröjande risker ska även beakta ännu ej förfallen terminspremie.

Oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till LF Sörmland, så kallad IBNR-avsättning. I avsättningen för oreglerade skador ingår skadeersättningar inklusive samtliga kostnader för skadereglering. Avsättningen för oreglerade skador för direkt skadeförsäkring och återförsäkring beräknas med hjälp av statistiska metoder eller genom individuella bedömningar av enskilda skadefall. Avsättning för skadelivräntor beräknas och diskonteras enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder.

Återbäring

Avsättning för återbäring avser återbäring som tilldelats försäkringstagarna men vid bokslutstillfället ej förfallit till betalning.

LF Sörmland är ett ömsesidigt, kundägt försäkringsbolag. Som sådant lämnar bolaget återbäring på inbetald premie i den mån resultatet medger. Det är LF Sörmlands styrelse som beslutar om återbäring ska ges, på vilka grunder och i vilken omfattning det ska ske.

Förlustprövning av försäkringstekniska avsättningar

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier prövas var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsflöden.

Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering med undantag för skadelivräntor, sjuk- och olycksfallsaffär samt trafikförsäkring. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna inte är adekvata redovisas förändringen i resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risker redovisas över resultaträkningen.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser, och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Eventualförpliktelser värderas till det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av vad som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Vid värderingen tas hänsyn till den förväntade framtida tidpunkten för reglering.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Skillnaderna mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper framgår nedan. Redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter, om ej annat framgår.

Ändrade redovisningsprinciper från och med 1 januari 2023

Från och med januari 2023 tillämpar Länsförsäkringar Södermanland IFRS 9 Finansiella instrument samt har moderbolaget valt att ändra princip för redovisning av aktier i koncernföretag.

IFRS 9 Finansiella instrument

Moderbolaget tillämpar från och med 1 januari 2023 IFRS 9 Finansiella instrument. Övergången till IFRS 9 har inte medfört några väsentliga skillnader avseende värderingen mot tidigare redovisade värden enligt IAS 39.

MODERBOLAGET**Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9**

	Bokfört värde 2023-01-01	Kategorier enligt IAS 39	Kategorier enligt IFRS 9
<i>Finansiella tillgångar</i>			
Aktier och andelar			
Varav övriga aktier och andelar	4 424 810	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	897 313	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Depåer	42	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Upplupet anskaffningsvärde
Övriga fordringar	59 725	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Kassa och bank	62 041	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella tillgångar	5 443 931		
<i>Finansiella skulder</i>			
Övriga skulder	-14 741	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 187	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella skulder	-16 928		

Aktier och andelar i koncernbolag

Aktier och andelar i koncernbolag kategoriseras utifrån syfte med innehavet. Denna princip har medfört att företaget Strimlusen Förvaltnings AB värderas till verkligt värde istället för som tidigare till anskaffningsvärde. Ändringen har gjorts retroaktivt och inneburit följande effekter för moderbolagets finansiella rapporter.

MODERBOLAGET (TKR)

Rapport över finansiell ställning (utdrag)	2022-01-01 (Omräknat)	Orealiserade vinster	Uppskrivningsfond	2022-01-01
<i>Tillgångar</i>				
Aktier i dotterbolag	2 058 951	1 583 129	-85 800	561 622
Summa effekter	2 058 951	1 583 129	-85 800	561 622
Bundet eget kapital				
Uppskrivningsfond	0		-85 800	85 800
Fritt eget kapital				
Balanserat resultat	3 066 730	1 583 129		1 483 601
Årets resultat				
Totalt eget kapital	3 416 136	1 583 129	-85 800	1 918 807

MODERBOLAGET (TKR)

Rapport över finansiell ställning (utdrag)	2022-12-31 (Omräknat)	Orealiserade vinster	Uppskrivningsfond	2022-12-31
<i>Tillgångar</i>				
Aktier i dotterbolag	1 950 564	1 458 107	-85 800	578 257
Summa effekter	1 950 564	1 458 107	-85 800	578 257
Bundet eget kapital				
Uppskrivningsfond	0		-85 800	85 800
Fritt eget kapital				
Balanserat resultat	3 395 877	1 583 129		1 812 748
Årets resultat	-106 950	-125 022		18 073
Totalt eget kapital	3 309 187	1 458 107	-85 800	1 936 880

Resultaträkning (utdrag)	2022-12-31 (Omräknat)	Orealiserade vinster	2022-12-31
Icke teknisk redovisning			
Orealiserade vinster på placeringstillgångarna	-94 248	-125 022	30 774
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-171 845	-125 022	-46 823
Resultat före skatt	-172 453	-125 022	-47 431
Årets resultat	-106 949	-125 022	18 073

Nya redovisningsregler som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade

effekter som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade standarder förväntas få på företagens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de nya eller reviderade IFRS och tolkningar som ännu inte trätt i kraft få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna.

Skillnader mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Aktier och andelar i koncernbolag

Aktier och andelar i koncernbolag värderas till verkligt värde eller anskaffningsvärde utifrån syftet med dotterbolagets verksamhet. Dotterbolag som innehas med syfte att skapa kapitalavkastning genom kapitaltillväxt uteslutande genom att investera medel i kapitalplaceringstillgångar värderas till verkligt värde över resultaträkningen medan övriga dotterbolag värderas enligt anskaffningsvärdemetoden. Utdelning från dotterbolag redovisas som Kapitalavkastning, intäkter när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Moderbolagets innehav i Aktier och andelar i koncernbolag innehas i kapitalavkastningssyfte och värderas därav till verkligt värde.

Nedskrivningsprövning för aktier och andelar i koncernbolag till anskaffningsvärde

Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde, som utgörs av det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen inom Kapitalavkastning, kostnader.

Återföring av nedskrivningar av aktier och andelar i koncernbolag till anskaffningsvärde

Nedskrivningar återförs när det inte längre finns indikation på att nedskrivningsbehovet fortfarande föreligger och då det skett en förändring i antaganden som legat till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En återföring görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats om ingen nedskrivning gjorts. Återföring av nedskrivning av andelar i dotterföretag redovisas i resultaträkningen som kapitalavkastning, intäkter.

Aktier och andelar i intresseföretag

Aktier och andelar i intresseföretag redovisas till verkligt värde över resultatet. Utdelningar redovisas i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott som företaget lämnar till dotterbolag eller intressebolag redovisas som en ökning av Aktier och andelar i dotterbolag respektive Aktier och andelar i intressebolag.

Obeskattade reserver

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. Förändringar av obeskattade reserver redovisas som Bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning

Risk och riskhantering är centrala för verksamheten i LF Sörmland. Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och de finansiella risker som finns i denna. Denna not omfattar en beskrivning av bolagets riskhanteringssystem samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets risker.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

LF Sörmlands verksamhet är förenad med risktagande som hanteras genom bolagets ändamålsenliga system för riskhantering och regelefterlevnad. Målet med riskhanteringssystemet är att verksamheten bedrivs med ett medvetet risktagande som aldrig äventyrar bolagets långsiktiga lönsamhet och existens.

Riskhanteringssystemet stödjer bolaget i att hantera och medvetet styra de risker bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks eller inte på något sätt uppmuntras. Riskhanteringssystemet är en företagsgenomgripande gemensam ansats i vilket samtliga risker beaktas sammantaget och i relation till varandra. En förutsättning för detta är att riskhanteringssystemet är väl integrerat med den interna styrningen och kontrollen. Andra viktiga förutsättningar för effektivitet och kvalitet i riskhanteringssystemet är en hög kompetensnivå hos medarbetarna samt klara signaler från ledningen som uppmuntrar god intern styrning och kontroll. För att säkerställa att risker beaktas i affärsbeslut, genomförs riskanalyser i samband med strategiskt viktiga beslut.

Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker bolaget är exponerat för.

LF Sörmland har en sammanhängande riskhanteringsprocess som ger möjlighet att på ett effektivt sätt hantera risker och möjligheter. Nedanstående åtta komponenter beaktas och hanteras i möjligaste mån för de olika riskkategorierna:

- Intern miljö
- Målformulering
- Händelseidentifiering
- Riskbedömning
- Riskåtgärder
- Kontrollaktiviteter
- Information och kommunikation
- Uppföljning och utvärdering

Operativ organisation för bolagets riskhantering

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Bolagets styrelse och vd ska även säkerställa ett effektivt flöde av information inom bolaget samt att information från riskhanteringssystemet löpande beaktas i bolagets beslutsprocesser. Styrelsen har fyra utskott till sitt förfogande: risk- och revisionsutskott, finansutskott, bankutskott samt ersättningsutskott.

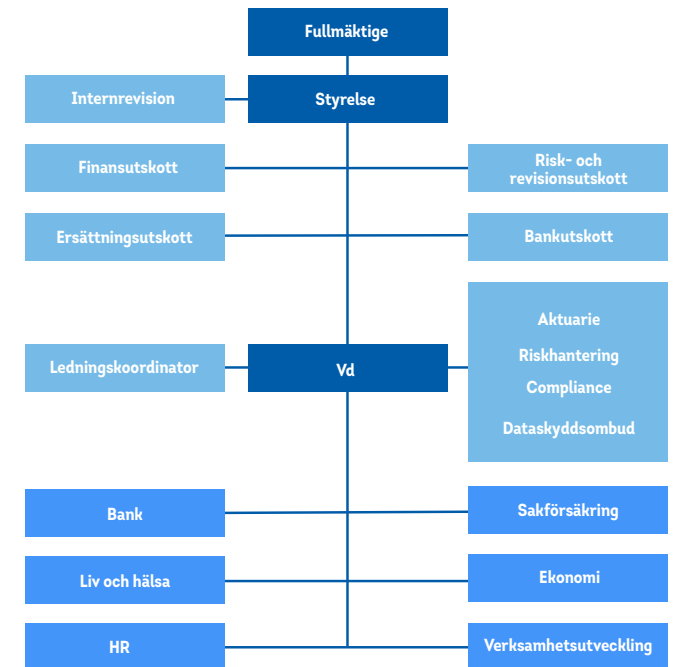
Risk- och revisionsutskottet är ett utskott till bolagets styrelse vars ledamöter, med undantag av vd, är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Utskottet har utsetts av styrelsen i syfte att bereda i revisionsfrågor och för att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll vad gäller finansiell rapportering, riskhantering, regelefterlevnad och övrig intern styrning enligt vad som följer av Lag (1987:667) om ekonomiska föreningar och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014. I risk- och revisionsutskottet ingår minst tre styrelseledamöter varav vd är en. Till utskottets sammanträden kallas även ekonomichef samt funktionerna för riskhantering, regelefterlevnad och aktuarie. Extern och intern revisor kallas med regelbundenhet. Även andra kan vid behov kallas. Ledningskoordinator är funktionsansvarig i utskottet. Till risk- och revisionsutskottet rapporterar extern och intern revisor samt riskhanteringsfunktion och regelefterlevnadsfunktion. Protokoll från utskottet rapporteras vid efterföljande styrelsesammanträde.

Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Finansutskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av de interna regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. I finansutskottet ingår fyra styrelseledamöter som utses av styrelsen, vd och ekonomichef. Finansutskottet kan adjungera finansiell rådgivare, analytiker etcetera vid behov. Styrelsen tar årligen beslut om direktiv för finansutskottet och följer utskottets arbete genom att protokoll från mötena tas upp på efterföljande styrelsesammanträde.

Bankutskottets huvuduppgift är att på styrelsens uppdrag utvärdera kreditexponering och större engagemang samt följa kvaliteten i bankverksamheten. Bankutskottet består av minst två styrelseledamöter samt minst två av vd, kreditchef och affärsområdeschef Bank. Bankutskottets beslut protokollförs och återrapport sker på efterföljande styrelsesammanträde.

Ersättningsutskottet är förberedande till styrelsen avseende ersättningar till vd och övrig företagsledning. Beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd samt ersättningspolicy fattas av styrelsen. Beslut om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen fattas av bolagsstämman på förslag från styrelsen. Vid sammanträde inom Ersättningsutskottet skall protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Nedanstående organisationsschema speglar organisationsstrukturen hos LF Sörmland.

Det operativa ansvaret för den löpande riskhanteringen fördelas i tre försvarslinjer.

Första försvarslinjen, verksamheten, ansvarar för att risker omhändertaras och åtgärdas. Respektive chef ansvarar för alla risker inom sin verksamhet. Inom ramen för verksamheten har bolaget två riskbedömningsgrupper: riskhanteringsnämnden och den lokala kreditkommittén. De har till uppgift att bedöma risker inom sakförsäkrings- och kreditverksamheten inom befintliga regelverk för detta. Bolaget har också en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor. Arbetet leds av bolagets säkerhetsansvarig. Bolaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem som begränsar bolagets risktagande inom miljöområdet.

Riskhanteringsfunktionen som är en del av den andra försvarslinjen, är organisatoriskt direkt underställd vd. Funktionen är objektiv, oberoende gentemot bolagets affär och fri från påverkan från andra funktioner inom bolaget. Funktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild

av bolagets risker, analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. Riskhanteringsfunktionen rapporterar löpande till vd och bolagets risk- och revisionsutskott samt till hela styrelsen minst en gång per år.

Regelefterlevnadsfunktionen är också en del av den andra försvarslinjen och är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Regelefterlevnadsfunktionen rapporterar till vd, risk- och revisionsutskott och styrelse samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Den tredje försvarslinjen, internrevision, arbetar på uppdrag av styrelsen. Internrevision ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att utvärdera den interna styrningen och kontrollen. Internrevisionen följer också upp riskhanterings- och regelefterlevnadsfunktionens arbete.

Skadeförsäkringsrisk

- Premierisk
- Reservrisk
- Annullationsrisk
- Katastrofrisk

Livförsäkringsrisk

- Livsfallrisk
- Driftskostnadsrisk
- Omprövningsrisk

Operativ risk

- Produkt- och processrisk
- Personalkostnad
- Säkerhetsrisk
- IT-risk
- Legal risk
- Regelefterlevnadsrisk

Marknadsrisk

- Ränterisk
- Aktiekursrisk
- Fastighetsrisk
- Spreadrisk
- Valutarisk
- Koncentrationsrisk i placeringstillgångar

Affärsrisk

- Strategisk risk
- Intjäningsrisk
- Ryktesrisk

Motpartsrisk

- Motpartsrisk i avgiven återförsäkring
- Motpartsrisk i placeringstillgångar

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Hållbarhets- och klimatrisk

Övriga risker

Bolaget har även en aktuariefunktion. Aktuariefunktionen stödjer styrelse och vd genom att samordna och svara för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar. Aktuariefunktionen yttrar sig även över bolagets riktlinje för försäkringstekniska avsättningar och om val av återförsäkringsskydd. Årligen avges en rapport till styrelse med beskrivning av de uppgifter funktionen har utfört under året och deras resultat. Funktionen avger även årligen en rapport till styrelse med ett yttrande över de försäkringstekniska avsättningarna.

Riskhantering

LF Sörmlands verksamhet är förenad med olika typer av risker.

De risker bolaget är exponerat för delas in i olika kategorier där de största riskerna utgörs av marknadsrisk och skadeförsäkringsrisk. Riskkartan nedan illustrerar bolagets riskexponering, indelad i riskkategorier, kopplat till bolagets försäkringsverksamhet.

För att hålla riskerna på önskvärda nivåer tillämpar bolaget ett antal principer, regler och riskreduceringstekniker i riskhanteringsprocessen. En central princip inom riskhanteringen är exempelvis aktsamhetsprincipen inom kapitalförvaltningen. Bolagets tillämpning av principen för aktsamhet i kapitalförvaltningen innebär bland annat att placeringar endast görs i tillgångar vars risker bolaget anser sig kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera. De huvudsakliga tillgångsklasserna inom kapitalförvaltningen är räntebärande tillgångar, aktierelaterade tillgångar inklusive Länsförsäkringar AB-aktien, skogs- och fastighetsrelaterade tillgångar samt alternativa investeringar. Placeringar och tillgångar som inte handlas på reglerade finansmarknader ska hållas på aktsamma nivåer. Tillgångarna ska vara väl diversifierade på ett sådant sätt att man undviker överdrivet beroende av en viss tillgång, emittent eller grupp av företag eller av ett geografiskt område samt alltför stor riskackumulering i portföljen som helhet.

Bolagets riskvalsregler i försäkringsverksamheten syftar till att begränsa skade- och sjukförsäkringsrisk och bolagets riktlinje för placeringar syftar även till att begränsa marknadsrisk och säkerställa att bolaget inte exponeras mot potentiella investeringsbedrägerier genom att bolaget kritiskt bedömer sina investeringar baserat på aktsamhetsprincipen. Exempel på olika typer av tekniker som bolaget använder för att reducera risk är exempelvis återförsäkring, diversifiering samt kapital- och likviditetsplanering.

Kapitalplaneringen är en viktig del i LF Sörmlands strategiska planering och riskhantering. Kapitalplaneringen genomförs som en integrerad del av processerna för affärsplanering och egen risk- och solvensanalys (ERSA). Planeringen syftar till att säkerställa att bolaget uppfyller uppsatta krav och mål för kapitalisering i relation till bolagets risktagande. Resultatet dokumenteras i en kapitalplan som omfattar bolagets kapital- och likviditetsbehov, kapitalkvotsmål samt bolagets övergripande risktolerans. Kapitalplanen uppdateras minst en gång per år. Vid senaste kapitalplanering har bolaget gjort bedömningen att det under planeringsperioden 2024-2026 inte föreligger något behov av att genomföra någon extraordinär kapitalanskaffning eller förändring av bolagets risktagande från vad som antas i bolagets affärsplan.

Bolagets likviditetsbehov prognostiseras utifrån förväntade in- och utflöden av likvida medel. Därutöver har hänsyn tagits till inträffandet av eventuella osannolika händelser med negativ påverkan på bolagets likviditet. Prognosen för likviditetsbehov analyseras per budgetår. Prognostiserat likviditetsbehov för 2023 har uppgått till 60 Mkr. Resultatet av prognosen påvisar att bolagets likvida medel är tillräckliga för att uppfylla prognostiserat likviditetsbehov. LF Sörmland har dessutom beredskap för att stärka likviditeten genom försäljning av likvida placeringstillgångar.

Bolagets riskhanteringssystem utvärderas i sin helhet årligen. Utvärderingen bedömer lämpligheten och effektiviteten i de processer, system och kontroller som finns inom bolaget för att hantera och kontrollera bolagets riskexponering. Styrelsen ansvarar för utvärderingen. Den övergripande risktoleransen bestäms årligen av styrelsen. Risktoleransen uttrycks som den lägsta nivå för bolagets solvenskapitalkvot (kapitalbas i relation

till solvenskapitalkrav) vilken aldrig får understigas. Den övergripande risktoleransen beslutades i december 2023 till en kapitalkvot om lägst 150 (150) procent.

Utöver den övergripande risktoleransen beslutar bolagets styrelse även om bolagets mål för solvenskapitalkvoten (kapitalkvotsmål). Kapitalkvotsmålets syfte är att spegla bolagets kapitalbehov samt säkerställa att bolaget har tillräckligt med kapital för att kunna möta ett negativt scenario utan att riskera att understiga beslutad risktolerans. Bolagets kapitalkvotsmål ska uttryckas som den önskvärda lägsta nivån för kapitalkvoten. Styrelsen beslutade i december 2023 om ett kapitalkvotsmål om 175 (175) procent för 2024. Solvenskapitalkvoten uppgick till 184 (205) procent per 2023-12-31.

Egen risk- och solvensanalys

Varje år genomförs i bolaget en egen risk- och solvensanalys (ERSA). Det övergripande målet med ERSA är att säkerställa att bolagets kapital är och förblir tillräckligt för att bära de risker som följer av realiserandet av bolagets affärsplan för de närmaste tre åren, inklusive tillfälliga, extrema lägen.

Bolagets affärsplan bygger på bolagets affärsstrategier som utarbetats med stöd av en omvärldsanalys. Affärsplanen utarbetas med utgångspunkt från ett basscenario vilket motsvarar bolagets bästa antagande om affärens och omvärldens utveckling under affärsplaneringsperioden. Affärsplanen testas också mot ett scenario med en förväntad sämre ekonomisk utveckling än basscenario, kallat alternativscenariot. För att bedöma riskkänsligheten i bolagets affärsplan genomförs också stresstester för att fastställa om bolaget klarar att genomföra affärsplanen även under finansiell stress. ERSA-processen genomförs minst en gång per år men om väsentliga förändringar i bolagets riskprofil inträffar ska bolaget utan dröjsmål genomföra en ny analys. ERSA-arbetet följer den dokumenterade ERSA-process som har utvecklats för bolaget.

Bolaget har under hösten 2023 genomfört den egna risk- och solvensanalysen och bedömt det totala solvenskapitalkravet och bolagets kapitalbehov med hänsyn tagen till bolagets specifika riskprofil, risklimiter och fastställda affärsstrategi. Vid genomförandet av ERSA analyserades bolagets kapitalbehov utifrån ett basscenario, ett alternativscenariot och ett klimatscenario samt utifrån utfallet av tre stresstester.

Styrelsens bedömning är att det under planeringsperioden 2024-2026 inte föreligger något behov av att genomföra någon extraordinär kapitalanskaffning eller förändring av bolagets risktagande från vad som antas i bolagets affärsplan. ERSA-rapporten godkändes av styrelsen 2023-12-12 och har sänts till Finansinspektionen enligt gällande regelverk.

Rapportering av risk

LF Sörmland rapporterar omfattningen av sina risker såväl internt som externt. Mottagare av den interna rapporteringen är i första hand styrelse och risk- och revisionsutskott. Den största delen av den externa rapporteringen sker till tillsynsmyndigheten, dvs. till Finansinspektionen.

Kvalitativ och kvantitativ beskrivning av bolagets risker

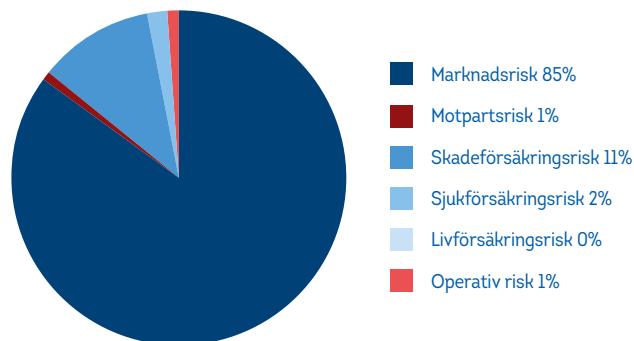
I nedanstående avsnitt följer en kvalitativ och kvantitativ beskrivning av bolagets riskkategorier och risker. De flesta beskrivningarna kompletteras med en eller flera känslighetsanalyser.

Riskprofil

Beräkningen av storleken på de olika riskerna genomförs i enlighet med den standardformel för kapitalkravsberäkningar under Solvens II som fastställts av EIOPA. Modellen är konstruerad för att med 99,5 procent säkerhet säkerställa att bolaget har tillräckligt med kapital för att hantera den osäkerhet som är förknippad med affären. Kapitalkravet motsvarar det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under 200 slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens riskexponering och de i modellen antagna diversifieringseffekterna mellan och inom de olika riskslagen. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: skadeförsäkringsrisk, sjukförsäkringsrisk, livförsäkringsrisk, motpartsrisk, marknadsrisk och operativ risk. Solvenskapitalkvot beräknas genom att bolagets kapitalbas ställs i relation till det totala solvenskapitalkravet.

Risker som inte täcks in av standardformeln, såsom likviditetsrisk, affärsrisk och övriga risker analyseras kvalitativt och i samband med bolagets egen risk- och solvensanalys.

Nedanstående diagram visar bolagets riskprofil uttryckt i solvenskapitalkrav exklusive diversifieringseffekter och förlusttäckningskapacitet.

Solvenskapitalkravet uppgår till 2 282 (2 038) Mkr per 2023-12-31 och fördelar sig enligt följande:

SOLVENSKAPITALKRAV (MKR)

	2023-12-31	2022-12-31
Marknadsrisk	2 283	2 016
Motpartsrisk	15	21
Skadeförsäkringsrisk	282	266
Sjukförsäkringsrisk	53	44
Livförsäkringsrisk	7	7
Diversifiering	-251	-236
Primärt solvenskapitalkrav (BSCR)	2 389	2 118
Justeringsbelopp för förlusttäckningskapacitet	-135	-107
Operativ risk	29	28
Solvenskapitalkrav (SCR)	2 282	2 038

Skadeförsäkringsrisk och sjukförsäkringsrisk

Skadeförsäkrings- och sjukförsäkringsrisken består av premierisk, reservrisk, annullationsrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan. Generellt är premie- och reservrisken störst i skadeportföljen med lång avvecklingstid. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. Skadeförsäkringsrisk begränsas genom ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga bolagen i länsförsäkringsgruppen. Riskutbytet sker genom återförsäkring som innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa fastställda belopp (självbehåll) per skada, per händelse och totalt per skadeår. Självbehållet fastställs årligen i styrelsen och är för bolagets del maximerat till 8 (8) Mkr för 2023. Det externa katastrofskyddet har under 2023 gällt för 8,1 (8) miljarder per händelse totalt för länsförsäkringsgruppen.

Premierisk

Premierisken är risken för oförutsedda förluster till följd av att det kommande årets skador blir större än förväntat. Premierisken reduceras genom

- Diversifiering av försäkringsportföljen
- En väl förankrad prissättningsprocess där premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen
- Affärsplanen med budget för premior och skadeersättningar som godkänns av styrelsen
- Detaljerade interna riktlinjer för vilka risker som får tecknas (riskvalsregler)
- Återförsäkring (se ovan)

Reserurisk

Reserurisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande, bland annat genom att skadehandläggarna går igenom de oreglerade skadorna och kontrollerar att befintlig reserv är tillräcklig för att slutreglera skadan. När det gäller trafikskador tillkommer även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikför-säkringen belastas med kostnader.

Annullationsrisk

Enligt standardformeln är bolaget exponerat mot annullationsrisk. Annullationsrisken är risk för att förväntade vinster från framtida premier uteblir p.g. grund av oväntade annullationer. Annullationsrisken uppstår inom sjukförsäkrings- och skadeförsäkringsrisk. Risken beräknas genom aktuariella metoder utifrån den förväntade vinsten i premier som vi ännu inte har fått multiplicerat med en riskfaktor för annullationer.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Södermanlands län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en stormskada, översvämningar eller andra naturkatastrofer. Genom det interna riskutbytet i spill-over-poolen är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp som motsvarar 252 Mkr (283 Mkr). Det inträder då gruppens externa katastrofskydd inte täcker skadekostnaden.

Känslighet för premie- och reserurisk

Premierisken påverkas av förändringar i de antaganden som gjorts för skade- och driftskostnader samt intjänad premie.

KÄNSLIGHETSANALYS TECKNINGSRISKER (TKR)

Inverkan på resultatet före skatt	2023	2022
Förändrad totalkostnadsprocent, 1 %	+/- 7 549	+/- 7 157
Förändrad premienivå, 1 %	+/- 6 922	+/- 6 752
Förändrad skadekostnad, 1 %	+/- 6 088	+/- 5 720
Förändrad driftskostnad, 1 %	+/- 1 461	+/- 1 437
Inverkan på eget kapital efter skatt		
Förändrad totalkostnadsprocent, 1 %	+/- 5 994	+/- 5 682
Förändrad premienivå, 1 %	+/- 5 496	+/- 5 361
Förändrad skadekostnad, 1 %	+/- 4 834	+/- 4 542
Förändrad driftskostnad, 1 %	+/- 1 160	+/- 1 104

Tabellen ovan visar hur resultat före skatt samt eget kapital efter skatt påverkas av premie- och kostnadsförändringar

Bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden kan bedömas genom att analysera tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilt skadeår. Nedanstående tabell visar skadekostnadsutvecklingen för skadeåren 2014-2023 före återförsäkring. Efterföljande tabeller visar skadekostnadsutvecklingen för skadeåren 2016-2023 gällande efter återförsäkring samt mottagen återförsäkring. Av tabellerna framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis och vilken andel som per 2023-12-31 finns avsatt i balansräkningen, belopp i tkr.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Tidigare års uppskattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår är också ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar skadekostnadsutvecklingen för skadeåren 2014-2023 före återförsäkring.

Av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis och vilken andel som per 2023-12-31 finns avsatt i balansräkningen.

SKADEKOSTNAD FÖRE ÅTERFÖRSÄKRING

Skadeår / Uppskattad skadekostnad	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
- i slutet av skadeåret	402 427	390 999	437 893	401 031	464 346	418 727	502 470	507 273	588 579	602 247	
- ett år senare	393 501	395 560	447 701	416 212	478 747	420 917	481 981	502 695	586 447		
- två år senare	380 002	392 794	440 254	411 679	473 833	415 507	501 511	490 233			
- tre år senare	381 975	395 015	440 562	405 784	463 219	413 829	480 988				
- fyra år senare	382 425	393 850	441 838	401 215	464 208	405 954					
- fem år senare	378 997	391 158	440 580	396 502	459 100						
- sex år senare	382 592	393 555	435 561	390 105							
- sju år senare	381 330	390 426	430 926								
- åtta år senare	374 383	387 789									
- nio år senare	372 913										
Nuvarande skattning av total skadekostnad	372 913	387 789	430 926	390 105	459 100	405 954	480 988	490 233	586 447	602 247	
Totalt utbetalt	357 569	371 147	409 971	373 439	432 138	380 857	441 650	441 976	495 467	285 487	
Summa kvarstående skadekostnad	15 344	16 643	20 955	16 667	26 962	25 097	39 338	48 257	90 980	316 761	617 003
Avsättning upptagen i balansräkningen	15 344	16 643	20 955	16 667	26 962	25 097	39 338	48 257	90 980	316 761	617 003
Avsättning avseende skadeår 2013 och tidigare											104 808
Ersättningsreserv för mottagen återförsäkring											298 252
Summa ersättningsreserv, brutto exkl skadeliv											1 020 63
Skadelivräntereserv, direkt affär											95 323
Skadelivräntereserv, mottagen											61 752
Skaderegleringsreserv, brutto											47 806
Avsättning för oregerade skador, brutto											1 224 945
Ersättningsreserv, återförsäkrares andel											-220 064
Skaderegleringsreserv, återförsäkrares andel											0
Avsättning för oregerade skador, återförsäkrares andel											-220 064
Avsättning för oregerade skador, för egen räkning											1 004 881

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsriskerna utgör risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För LF Sörmlands del utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor avseende trafikaffär och relevanta underkategorier av livförsäkringsrisk är livsfallsrisk, driftskostnadsrisk och omprövningsrisk. Riskerna som beskrivs nedan hanteras bland annat genom en kontinuerlig uppföljning av kostnader, av dödligheten samt genom en spridning av riskerna genom intern återförsäkring.

Livsfallsrisk

Livsfallsrisken är tillsammans med omprövningsrisken den huvudsakliga risken i skadelivränterörelsen och innebär risken för att livräntetagnarna lever längre än de antaganden som ligger till grund för livräntan.

Driftskostnadsrisk

Kostnadsrisken innebär risken för att kostnaden för administration av försäkringarna blir högre än vad som antagits.

Omprövningsrisk

Kostnadsrisken innebär risken för att kostnaden för administration av försäkringarna blir högre än vad som antagits.

Marknadsrisk

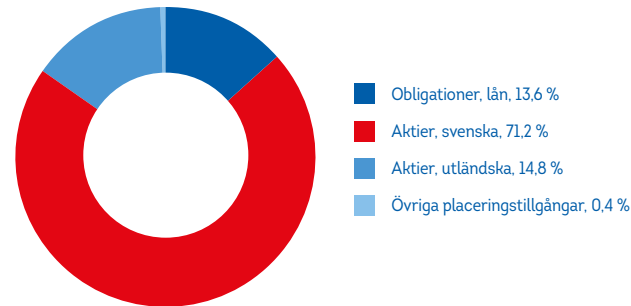
Marknadsrisk är risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av räntor, priser på finansiella tillgångar och valutakurser. Bolagets kapitalförvaltning medför exponering mot olika typer av marknadsrisker vilka delas in i kategorierna ränterisk, aktierisk, fastighetsrisk, spreadrisk, valutarisk och koncentrationsrisk.

LF Sörmlands kapitalförvaltning styrs av bolagets "Policy för kapitalförvaltning" och av bolagets "Riktlinje för placeringar". Syftet med dessa styrdokument är att styra risknivån i placeringportföljen bland annat genom att säkerställa aktsamhet i kapitalförvaltningen. De styrande dokumenten för kapitalförvaltningen beslutas av styrelsen och revideras minst en gång per år. I dessa regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet. I riktlinjen för placeringar fastslår styrelsen en så kallad normalportfölj ("referensportfölj") som reglerar hur stor andel av bolagets tillgångar som får finnas i olika tillgångsclasser och på vilka marknader. Tabellen nedan visar på ett övergripande sätt koncernens placeringsstruktur per balansdagen.

PLACERINGSSTRUKTUR, MKR

	2023	2022
Obligationer, lån	736,6	893,4
Svenska aktier	3 863,9	3 735,9
Utländska aktier	803,6	785,9
Övriga placeringstillgångar	19,9	19,9
Summa placeringstillgångar	5 424,1	5 435,0

PLACERINGSSTRUKTUR 2023-12-31 (%)

Aktierisk

Aktierisken är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt sett har koncernen en aktieexponering om 4 667,5 (4 521,8) Mkr inklusive innehav i dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB, även fastighetsrelaterade aktier ingår. I bolagets riktlinje för placeringar finns begränsningsregler som syftar till att reducera aktierisken. Begränsning av risken i aktieportföljen sker främst genom allokering av aktieportföljen på flera olika geografiska regioner. Investeringar i onoterade aktier (exklusive Länsförsäkringar AB, Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB) begränsas till att maximalt utgöra 5 procent av den totala placeringportföljen. En enskild marknadsnoterad aktieplacering får inte överstiga 5 procent av marknadsvärdet för aktieportföljen.

KÄNSLIGHETSANALYS AKTIERISK (TKR)

Inverkan på resultatet före skatt	2023	2022
10 % nedgång i aktiekurser	-298 768	-286 819

Inverkan på eget kapital efter skatt	2023	2022
10 % nedgång i aktiekurser	-271 332	-260 836

Tabellen ovan visar hur resultat före skatt samt eget kapital efter skatt påverkas av en nedgång på aktiemarknaden

Valutarisk

Bolaget har både tillgångar och skulder i utländsk valuta. För skuldsidan är risken mycket begränsad och är endast hänförlig till ett enskilt återförsäkringskontrakt. Bolagets direkta exponering mot utländsk valuta för tillgångarna är begränsad. För de flesta av bolagets placeringstillgångar är nominell valuta svenska kronor. Den indirekta exponeringen är dock betydande genom bolagets innehav i svenska investeringsfonder med inriktning på europeiska och amerikanska marknader. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen, direkt och indirekt, till 804 (786) Mkr vilket utgörs av aktier på utländska marknader. Bolaget har inte, genom derivat eller på annat sätt, genomfört valutasäkringar. Enligt bolagets placeringssiktlinjer får den totala valutaexponeringen inte överstiga trettio procent av bolagets placeringstillgångar, vilket motsvarar 1 627 (1 631) Mkr.

KÄNSLIGHETSANALYS VALUTARISK - NETTO (TKR)

Inverkan på resultatet före skatt	2023	2022
10 % nedgång i valutakurser generellt	-80 360	-78 586
10 % nedgång i valutan USD	-54 324	-53 093
10 % nedgång i valutan EURO	-26 036	-25 493
10 % nedgång övriga valutor	0	0

Inverkan på eget kapital efter skatt	2023	2022
10 % nedgång i valutakurser generellt	-63 856	-62 484
10 % nedgång i valutan USD	-43 168	-42 232
10 % nedgång i valutan EURO	-20 688	-20 252
10 % nedgång övriga valutor	0	0

Tabellen ovan visar hur resultat före skatt och eget kapital efter skatt påverkas av en förändring i valutakurser med hänsyn tagen till valutasäkringsinstrument

Ränterisk

Ränterisken är risken att nettovärdet av tillgångar och försäkringstekniska avsättningar minskar på grund av ändrade marknadsräntor. LF Sörmland är exponerat för ränterisk både på tillgångs- och skuldsidan, där exponeringen på tillgångssidan utgör störst andel av risken. På skuldsidan är de försäkringstekniska avsättningarna för skadelivräntor kopplade till trafikaffären exponerade för ränterisk genom att diskonteringsräntan påverkas av förändringar i marknadsräntor. Övriga försäkringstekniska avsättningar diskonteras inte och bolaget har inga räntebärande finansiella skulder. På tillgångssidan är ränteeponeringen främst koncentrerad till nominella obligationer där risken består i att marknadsvärdet på de fastförräntade tillgångarna sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk eller prisrisk ökar med tillgångens löptid.

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 736,6 (893,4) Mkr. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av bostads- och företagsobligationer.

KÄNSLIGHETSANALYS RÄNTERISK (TKR)

Inverkan på resultatet före skatt	2022	2021
1 % lägre ränta	-10 732	-10 489
1 % högre ränta	4 666	4 676

Inverkan på eget kapital efter skatt	2022	2021
1 % lägre ränta	-8 521	-8 328
1 % högre ränta	3 705	3 713

Tabellen ovan visar vilken effekt en förändring i ränteniuvån har på bolagets resultat före skatt samt på eget kapital efter skatt

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk avser risken för förlust till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av priset på fastigheter. Fastighetspriserna är främst en effekt av antaganden om bland annat gällande avkastningskrav, hyresnivåer och vakansgrad.

Bolaget har inga direktägda fastigheter men äger via dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB aktier i de onoterade fastighetsbolagen Humlegården Fastigheter AB och Lansa Fastigheter AB som innebär exponering mot fastighetsrisk. Detsamma gäller för LF Sörmlands innehav i bostadsrätter i Stockholm och andel i ekonomisk förening vars tillgångar i huvudsak utgörs av en bostadsfastighet, samt innehavet i investeringsfonden LF Fastighetsfond med inriktning mot tillgångsslaget fastigheter. Investeringsfonden är även exponerad mot aktierisk eftersom fonden äger aktier i börsnoterade fastighetsbolag. Därmed finns en betydande samvariation mellan eventuella värdeförändringar i fonden och börsutvecklingen.

Totalt uppgår fastighetsexponeringen, direkt och indirekt, till 1 699,8 (1 701,2) Mkr.

KÄNSLIGHETSANALYS FASTIGHETSRIK (TKR)

Inverkan på resultatet före skatt	2023	2022
10 % nedgång i fastighetsvärde	-169 975	-170 120
Inverkan på eget kapital efter skatt	2023	2022
10 % nedgång i fastighetvärde	-169 565	-169 139

Tabellen ovan visar hur resultat före skatt samt eget kapital efter skatt påverkas av en nedgång på fastighetsmarknaden

Spreadrisk

Kreditspreadrisk är risken för förluster till följd av ändring, i nivå eller volatilitet, av differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor. LF Sörmland är exponerat mot spreadrisk främst genom innehav i svenska bostadsobligationer och företagsobligationer av typen Investment Grade respektive High Yield.

För att begränsa spreadrisken har bolaget fastställt riktlinjer för hur de räntebärande tillgångarna får placeras, bland annat utifrån kreditkvalitet. Dessutom finns begränsningar om hur mycket bolaget får placera hos olika emittenter. Bolagets placeringar sker huvudsakligen i värdepapper med hög kreditvärdighet och spreadrisken bedöms därför vara liten. Rating utförd och beslutad av Standard & Poor's, Moody's eller Fitch godtas som officiellt kreditbetyg men bolaget har även möjlighet att använda kreditbetyg från Egan-Jones.

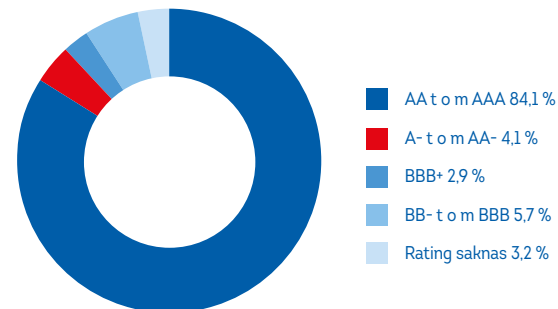
Säkerställda obligationer ska vara utgivna av bank eller hypoteksbolag enligt lagen (2003:1223) om säkerställda obligationer. För att begränsa exponeringen mot spread- och kreditrisk ska emittenten eller skuldinstrumentet (den säkerställda obligationen) ha ett kreditbetyg om minst AA. Obligationer och andra skuldförbindelser som kommunalt bolag eller

publikt aktiebolag ska vara utgivna av företag med minst BBB- i rating (motsvarar Investment Grade) vid inköp. Obligationen eller skuldförbindelsen får behållas om ratingen sjunker till BB+. Oavsett det som sagts ovan får bolaget investera i skuldinstrument upp till en andel om maximalt 10 procent av marknadsvärdet av de totala räntebärande placeringstillgångarna inklusive likvida medel och upplupen ränta, även om inte de ovan beskrivna kraven på kreditbetyg är uppfyllda. Kravet är då att instrumentet eller emittenten finns på särskild förteckning som årligen fastställs av finansutskottet. Skuldinstrument eller emittent som har åsatts ett kreditbetyg men där betyget är lägre än BBB- är inte tillåtna.

PLACERINGSSTRUKTUR, MKR

Rating	2022-12-31	2022-12-31
AA t o m AAA	619,1	650,4
A(-) t o m AA (-)	30,3	132,3
BBB (+)	21,5	48,2
BB(-) t o m BBB	41,8	39,1
B(-) t o m B(+)	0,0	0,0
Rating saknas	23,9	23,4
Totalt	736,6	893,4

Tabellen ovan illustrerar bokfört värde av obligationer och andra räntebärande värdepapper fördelat på emittenternas kreditvärdighet. I beloppen ingår värdepapper emitterade av stat och/eller kommun.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper fördelat på emittentens kreditvärdighet 2023-12-31**Koncentrationsrisk**

Med koncentrationsrisk avses risken att bolagets portfölj inte är tillräckligt diversifierad vilket leder till att en enskild exponering, homogen grupp av exponeringar eller en specifik marknadshändelse kan leda till förluster och därmed hota bolagets solvens eller finansiella ställning. Koncentrationsrisken i marknadsrisken är genom innehaven i Gamla Länsförsäkringar AB

och dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB betydande. För att begränsa koncentrationsrisken har bolaget i sin riktlinje för placeringar fastställt att exponering mot enskild emittent inte får överstiga 10 % av de totala placeringstillgångarna. Från denna regel undantas exponering mot följande emittenter:

- Stat
- Kommun
- Dotterbolag till Länsförsäkringar Södermanland
- Länsförsäkringar AB
- Humlegården Fastigheter AB
- Lansa Fastigheter AB
- Hällefors Tierp Skogar AB

Normalportföljen innehåller dessutom begränsande limitnivåer för respektive tillgångsslag och geografiska marknader.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för förluster till följd av att motparter inte kan fullfölja sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Dessa risker finns såväl inom som utom placeringstillgångarna.

Motpartsrisk inom placeringstillgångar

Med motpartsrisk inom placeringstillgångarna avses risken för att motparten vid handel av finansiella tillgångar inte kan fullfölja sina åtaganden. Motpartsrisk inom placeringstillgångarna innefattar även risken för att bank som innehar bolagets likvida medel inte kan fullfölja sina åtaganden. Riskreducering sker genom diversifiering av de motparter bolaget använder och genom placeringsriktlinjernas krav på motpartens kreditbetyg. För att begränsa exponeringen mot motpartsrisk i kapitalförvaltningen skall minst 90 procent av bolagets kontobehållning (likvida medel) och derivatpositioner vara placerade hos svensk bank, utländsk bank eller hypoteksbolag som minst har kreditbetyget A enligt kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's eller motsvarande. Begränsningarna avseende säkerställda obligationer och företagsobligationer framgår i avsnittet ovan kring Spreadrisk.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning, eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Motpartsrisk utom placeringstillgångarna och övriga motpartsrisiker

Motpartsrisk utom placeringstillgångarna utgörs framförallt av motpartsrisk i avgiven återförsäkring. Denna består i risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet vid val av återförsäkrare är bland annat att dessa ska ha minst A-rating enligt ratinginstitutet Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär.

I nedanstående tabell framgår hur exponeringen för motpartsrisk fördelar sig på olika rating-kategorier beträffande länsförsäkringsgruppens avtal med externa återförsäkringsgivare.

EXPONERING FÖR KÖPT EXTERNT SKYDD

Rating Standard & Poor	2023-12-31	2022-12-31
AA	50,2%	24,9%
A	45,4%	71,0%
BBB	3,6%	3,3%
BB	0,0%	0,0%
Utan rating* från S&P	0,8%	0,8%

* Länsförsäkringsbolagen deltar på Agrias återförsäkring, Marine XL samt Länsförsäkringars internationella retroaffär

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken förluster till följd av att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel. För LF Sörmland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (bankmedel) som uppgår till minst 30 Mkr. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar. Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 73 (66) Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och ersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 71 (66) Mkr.

FRAMTIDA KASSAFLÖDEN (MKR)

Redovisat värde

	Totalt	Varav utan kontraktssenliga förfall	Varav med kontraktssenliga förfall
2023-12-31			
Finansiella tillgångar	5 428	4 678	750
Försäkringstekniska avsättningar f e r	-1 444	-1 444	0
2022-12-31			
Finansiella tillgångar	5 435	4 495	940
Försäkringstekniska avsättningar f e r	-1 459	-1 459	0

Tabellen visar framtida kassaflöden med respektive utan kontraktssenliga förfall till redovisat värde fördelat på finansiella tillgångar och försäkringstekniska avsättningar för egen räkning (f e r)

FRAMTIDA KASSAFLÖDEN (MKR)

Kassaflöden

2023-12-31	Totalt	1-3 månader	4-12 månader	2025-2029	2030-2039	2040--
Finansiella tillgångar	5 428	0	132	926	276	4 081
Försäkringstekniska avsättningar f e r	-1 444	-139	-416	-437	-358	-94

2022-12-31	Totalt	1-3 månader	4-12 månader	2024-2028	2029-2038	2039--
Finansiella tillgångar	5 435	0	110	1 157	293	3 875
Försäkringstekniska avsättningar f e r	-1 459	-133	-500	-341	-374	-113

Tabellen visar framtida kassaflöden från finansiella tillgångar och försäkringstekniska avsättningar för egen räkning (f e r) till redovisat värde fördelat på förväntade förfalltidpunkter

Operativa risker

Med operativa risker avses risker för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Målet för LF Sörmlands arbete med operativa risker är att säkerställa att de operativa riskerna inte ska begränsa möjligheterna att nå uppsatta verksamhetsmål. Detta förutsätter en effektiv hantering av de operativa riskerna. Strategin för hantering av operativa risker utgår från insikten att operativa risker är en del av bolagets verksamhet och att samtliga operativa risker inte kan undvikas, elimineras eller transfereras till annan part. Däremot kan bolaget genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering och riskkontroll minska risken för att operativa risker materialiseras. Kostnad för hantering och kontroll av operativa risker ska stå i rimlig proportion till den kostnad eller förlust som kan uppstå om risken materialiseras.

För att reducera de operativa riskerna har bolaget interna regelverk och väl styrda processer som tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Identifierade kompetensbrister åtgärdas genom utbildning. Nyckelkontroller har införts för att säkerställa att processernas resultat är korrekta och kompletta (riskreducerande) samt för att dokumentera och samla information för rapportering (riskbevakande).

Incidentrapportering och kundklagomålshantering är också viktiga delar av risarbetet. De incidenter och kundklagomål som inträffar loggas och hanteras i särskilda system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara.

Affärsrisker

Med affärsrisk avses risken för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, en sämre intjäning eller rykten. Affärsrisker är därmed en följd av dels interna händelser i bolaget dels av externa händelser som konsument- eller konkurrentbeteende. Bolaget arbetar därför kontinuerligt med bevakning av interna och externa händelser som kan innebära risker eller möjligheter. Inom ramen för arbetet med affärsplaneringen identifieras affärsrisker som sedan löpande hanteras i företagsledningen och i styrelsen.

Som generell princip gäller att den som svarar för en del av verksamheten i bolaget också svarar för de risker som uppkommer i den verksamheten. Den principen gäller även affärsrisker. Inom bolagets ERSA-process utgör de identifierade affärsriskerna basen vid framtagandet av bolagets negativa scenarier och stresstester.

Förutom skadeförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller bolaget en provision.

Övriga risker

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank ingår att bolaget står ansvar upp till ett belopp motsvarande 80 % av de kreditförluster som uppkommer för lån som förmedlats av bolaget till Länsförsäkringar Bank. För ett enskilt år är ansvaret begränsat till årets provisionsersättning för förmedlad bankaffär. Om ansvarsbeloppet totalt är större än årets provisionsersättning överförs underskottet till kommande år. Under 2023 har förändringen i nedskrivningar för kreditförluster haft en negativ påverkan på resultatet i bolagets bankverksamhet med -0,8 (-0,3) Mkr.

Noter till resultat- och balansräkningar

Om inget annat anges avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Samtliga belopp i noterna är redovisade i tkr om inget annat angivits.

NOT 3 PREMIEINKOMST

	2023	2022
Direkt försäkring i Sverige	727 947	683 750
Mottagen återförsäkring	39 739	39 700
Summa premieinkomst	767 686	723 450

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

	2023	2022
Skadelivräntor	13 554	-12 471
Kombinerad affär	12 667	10 601
Motoraffär	4 433	3 266
Trafik- och olycksfallsaffärer	16 689	15 858
Summa överförd kapitalavkastning	47 343	17 253

Tillämpade räntesatser	2023	2022
Kombinerad affär (direkt och mottagen)	2,79	2,23
Sjuk- och olycksfallsaffären (direkt och mottagen)	2,79	2,23
Motoraffären (direkt och mottagen)	2,79	2,23
Trafik, direkt affär	2,79	2,23
Trafikreservpoolen, avveckling	2,79	2,23
Trafikpoolen mottagen, efter LTK	2,79	2,23

I den direkta försäkringen har den överförda kapitalavkastningen beräknats på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador efter avgiven återförsäkring under året.

NOT 5 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Utbetalda försäkringsersättningar	-623 312	-515 026	49 439	19 789	-573 873	-495 237
Utbetalningar avseende skadereglering	-62 438	-55 266	0	0	-62 438	-55 266
	-685 751	-570 292	49 439	19 789	-636 312	-550 503
Förändring i försäkringstekniska avsättningar	45 863	-10 233	-15 510	5 798	30 353	-4 436
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	4 243	-7 822	0	0	4 243	-7 822
	50 105	-18 056	-15 510	5 798	34 596	-12 258
Försäkringsersättningar	-635 645	-588 348	33 929	25 587	-601 716	-562 761

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Funktionsindelade driftskostnader				
Anskaffningskostnader	-87 212	-64 846	-87 212	-64 846
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	7 146	-8 985	7 146	-8 985
Administrationskostnader	-65 687	-68 456	-65 687	-68 456
Provisioner i avgiven återförsäkring	-865	-803	-865	-803
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	-146 618	-143 090	-146 618	-143 090
<i>Totala driftskostnader före funktionsindelning</i>				
Kostnadslagsindelade driftskostnader				
Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring	-1 065	-922	-1 065	-922
Personalkostnader	-175 705	-160 481	-175 705	-160 481
Lokalkostnader	-13 223	-10 612	-13 223	-10 612
Avskrivningar	-2 579	-1 807	-2 579	-1 807
Övriga kostnader	-125 283	-133 967	-125 280	-133 863
Omkostnadsbidrag för förmedlad affär	98 250	79 968	98 250	79 968
Summa totala driftskostnader	-219 606	-227 822	-219 603	-227 718
Avgår:				
Driftskostnader, finans & fastighet (ingår i kapitalförvaltningskostnader)	5 987	6 127	5 984	6 023
Kostnader för förmedlad affär, netto (se även not 9)	8 806	15 517	8 806	15 517
Skaderegleringskostnader (se även not 5)	58 196	63 089	58 196	63 089
Summa avgående poster	72 988	84 732	72 986	84 628
Summa driftskostnader	-146 618	-143 090	-146 618	-143 090

NOT 7 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

	2023	2022
Resultat från medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen ("TFF")		
Premier och Trafikförsäkringsavgifter	4 899	6 086
Försäkringsersättningar	-7 070	-9 255
Driftkostnader	-287	-358
Kapitalavkastning	763	-210
Summa övriga tekniska kostnader	-1 695	-3 737

NOT 8

KAPITALFÖRVALTNINGENS RESULTAT

Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Utdelning på aktier och andelar	1 254	6 057	25 544	264 051
Återbetalning av förvaltningsarvode fonder	3 652	3 733	3 652	3 733
Ränteintäkter mm				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	23 268	12 131	23 197	12 067
Valutakursvinster	41	18	41	18
Realisationsvinster				
aktier och andelar	127 749	315 534	127 749	70 190
obligationer och andra räntebärande värdepapper	371	474	371	474
övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa kapitalavkastning, intäkter	156 336	337 947	180 555	350 533
Summa ränteintäkter enligt ovan	23 268	12 131	23 197	12 067
-varav från finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultatet	0	0	0	0

Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Kapitalförvaltningskostnader	-5 987	-6 127	-5 984	-6 023
Räntekostnader mm				
övriga räntekostnader	0	-2	0	-2
Valutakursförluster	-129	-53	-129	-53
Realisationsförluster				
aktier och andelar	0	-41 138	0	-41 133
obligationer och andra räntebärande värdepapper	-21 799	-8 685	-21 799	-8 685
Summa kapitalavkastning, kostnader	-27 914	-56 005	-27 912	-55 896
Summa räntekostnader enligt ovan	0	-2	0	-2
-varav från finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultatet	0	0	0	0

Förändring av orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i moderbolaget

Orealiserat resultat	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
aktier och andelar	138 493	-123 125	-114 997	-277 393	23 496	-400 518
aktier och andelar i intresseföretag	26 349	28 876	0	0	26 349	28 876
obligationer och andra räntebärande värdepapper	47 613	0	0	-42 484	47 613	-42 484
övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0	0	0
Summa	212 455	-94 249	-114 997	-319 877	97 458	-414 126

NOT 8

KAPITALFÖRVALTNINGENS RESULTAT FORTS.

FÖRÄNDRING AV OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR I KONERNEN

Orealiserat resultat	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
aktier och andelar	162 962	-80 050	-140 744	-320 468	22 218	-400 518
obligationer och andra räntebärande värdepapper	47 613	0	0	-42 484	47 613	-42 484
övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	-34	59	-34	59
Summa	210 575	-80 050	-140 778	-362 893	69 797	-442 943

ÅRETS NETTOVINST ELLER ÅRETS NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT - MODERBOLAGET

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
2023							
Aktier och andelar i koncernföretag		-88 718	0	0		-88 718	-88 718
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		-6 579				-6 579	-6 579
Aktier och andelar i intresseföretag		51 893	0	0		51 893	51 893
Aktier och andelar		246 542	0	0		246 542	246 542
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	26 186	0	0	0		26 186	26 186
Övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0		0	0
Summa	26 186	203 138	0	0		229 324	229 324

ÅRETS NETTOVINST ELLER ÅRETS NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT - MODERBOLAGET

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
2022							
Aktier och andelar i koncernföretag		-125 022				-125 022	-125 022
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		-1 791				-1 791	-1 791
Aktier och andelar i intresseföretag		92 927				92 927	92 927
Aktier och andelar		-244 647	0	0		-244 647	-244 647
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-50 695	0	0	0		-50 695	-50 695
Övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0	0	0	0
Summa	-50 695	-278 534	0	0	0	-329 229	-329 229

NOT 8

KAPITALFÖRVALTNINGENS RESULTAT FORTS.

ÅRETS NETTOVINST ELLER ÅRETS NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT - KONCERNEN

2023	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet till anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar							
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		-6 579				-6 579	-6 579
Aktier och andelar		156 546	0	0		156 546	156 546
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	26 186	0	0	0		26 186	26 186
Övriga finansiella placeringstillgångar		-34	0	0		-34	-34
Summa	26 186	149 933	0	0	0	176 119	176 119

ÅRETS NETTOVINST ELLER ÅRETS NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT - KONCERNEN

2022	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet till anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar							
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		-1 791	0	0		-1 791	-1 791
Aktier och andelar		-124 332	0	0		-124 332	-124 332
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-50 695	0	0	0		-50 695	-50 695
Övriga finansiella placeringstillgångar		59	0	0		59	59
Summa	-50 695	-126 064	0	0	0	-176 759	-176 759

NOT 9 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Övriga intäkter	2023	2022
Provisioner med mera för Liv, Bank, Fond och Djurförsäkring	98 250	79 968
Summa	98 250	79 968
Varav provisioner för direkt försäkring Liv	23 216	20 330
Övriga kostnader		
Driftskostnader för Liv, Bank, Fond och Djurförsäkring	-107 056	-95 484
Summa	-107 056	-95 484

NOT 10 BOKSLUTSDISPOSITIONER/OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget	2023-12-31	2022-12-31
Överavskrivningar		
Ingående balans 1 januari	4 045	3 438
Årets avskrivning utöver plan	1 471	608
Utgående balans 31 december	5 516	4 045
Utjämningsfond	11 721	11 721
Säkerhetsreserv		
Ingående balans 1 januari	600 000	600 000
Avsättning till säkerhetsreserv	0	0
Utgående balans 31 december	600 000	600 000
Totalt	617 238	615 766

NOT 11 SKATTER

	Koncernen		Moderbolaget	
Redovisat i resultaträkningen	2023	2022	2023	2022
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)	-11	0	0	0
Justering av aktuell skatt för tidigare år	0	0	0	0
Uppskjuten skatt avseende förändring i temporära skillnader	-30 603	65 379	-30 300	65 504
Totalt redovisad skattekostnad	-30 614	65 379	-30 300	65 504

Moderbolaget

Avstämning av effektiv skatt	2023	2023	2022	2022
Resultat före skatt	-	100 083	-	-172 454
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	20,60%	-20 617	20,60%	35 525
Ej avdragsgilla kostnader	1,93%	-1 933	-0,35%	-611
Ej skattepliktiga intäkter	-0,02%	19	0,00%	7
Skattemässigt resultat Humlegården	0,00%	0	0,00%	0
Schablonintäkt investeringsfonder	1,03%	-1 036	-0,69%	-1 186
Schablonintäkt periodiseringsfond	0,00%	0	0,00%	0
Schablonintäkt säkerhetsreserv	2,40%	-2 398	-0,36%	-618
Ej skattepliktigt resultat från andelar i intresseföretag	-10,68%	10 690	11,10%	19 143
Ej skattepliktigt resultat från dotterföretag	18,26%	-18 276	8,96%	15 445
Skatt hänförlig till tidigare år	0,00%	0	0,00%	0
Skatt avseende temporära skillnader*				
Justering framtida skattesatser övervärden i placeringar	0,00%	0	0,00%	0
Uppskjuten skatt hänförlig till pensioner	-2,62%	2 625	0,00%	
Ej utnyttjat skattemässigt underskottsavdrag	-0,63%	626	-1,28%	-2 202
Redovisad effektiv skatt	30,27%	-30 300	37,98%	65 504

NOT 11 SKATTER, FORTS.**Koncernen**

Avstämning av effektiv skatt	2023	2023	2022	2022
Resultat före skatt	-	126 245	-	-126 895
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	20,60%	-26 006	20,60%	26 140
Ej avdragsgilla kostnader	1,53%	-1 933	-0,50%	-633
Ej skattepliktiga intäkter	-0,22%	277	40,82%	51 795
Schablonintäkt investeringsfonder	0,82%	-1 036	-0,93%	-1 186
Schablonintäkt periodiseringsfond	0,00%	0	0,00%	0
Schablonintäkt säkerhetsreserv	1,90%	-2 398	-0,49%	-618
Ej skattepliktigt resultat från andelar i intresseföretag	-12,49%	15 774	14,04%	17 811
Ej avdragsgill orealiserad förlust	0,01%	-7	-6,98%	-8 861
Ej skattepliktig orealiserad vinst övrigt	14,69%	-18 539	-13,30%	-16 881
Justering framtida skattesatser övervärden i placeringar	0,00%	0	0,00%	0
Justering framtida skattesatser obeskattade reserver	-2,08%	2 625	0,00%	0
Ej utnyttjat skattemässigt underskottsavdrag	-0,50%	630	-1,73%	-2 189
Redovisad effektiv skatt	24,25%	-30 614	51,52%	65 379

Moderbolaget

Redovisat i balansräkningen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Aktier och andelar, placeringstillgångar	0	0	193 569	170 453	193 569	170 453
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	857	10 665	0	0	-857	-10 665
Övriga finansiella placeringstillgångar	1 039	0	0	0	-1 039	0
Övriga avsättningar	1 585	0	0	0	-1 585	0
Skattefordringar/-skulder, netto	3 482	10 665	193 569	170 453	190 088	159 788

Förändringen mellan åren har redovisats som uppskjuten skattekostnad.

NOT 11 SKATTER, FORTS.**Koncernen**

Redovisat i balansräkningen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Aktier och andelar, placeringstillgångar	0	0	193 569	170 453	193 569	170 453
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	857	10 665	0	0	-857	-10 665
Övriga finansiella placeringstillgångar	1 039	0	0	0	-1 039	0
Obeskattade reserver						0
Säkerhetsreserv	0	0	123 600	123 600	123 600	123 600
Ackumulerade avskrivningar över plan	0	0	1 136	833	1 136	833
Utjämningsfond	0	0	2 415	2 415	2 415	2 415
Periodiseringsfonder	0	0			0	0
Skattefordringar/-skulder, netto	3 482	10 665	320 720	297 301	317 238	286 636

Förändringen mellan åren har redovisats som uppskjuten skatteskostnad.

NOT 12 AKTIER OCH ANDELAR I DOTTERBOLAG**Moderbolaget**

	2023	2022
Redovisat ackumulerat anskaffningsvärde vid årets ingång	492 457	475 822
Aktieägartillskott		16 635
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	492 457	492 457
Ingående orealiserade värdeförändringar*	1 458 106	1 583 129
Värdeförändring av verkligt värde	-88 718	-125 022
Utgående orealiserade värdeförändringar	1 369 389	1 458 106
Summa redovisat värde aktier och andelar i dotterbolag	1 861 846	1 950 564

SPECIFIKATION AV AKTIER OCH ANDELAR I DOTTERBOLAG

Företagets namn	Ägarbolag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier och andelar	Ägarandel, %		Röstandel, %		Bokfört värde	
					2023	2022	2023	2022	2023-12-31	2022-12-31
Strimlusen Förvaltnings AB	Länsförsäkringar Södermanland	556683-5905	Nyköping	1 000	100%	100%	100%	100%	1 861 846	1 950 564

* Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktivi omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

NOT 13 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Redovisat värde vid årets ingång*	1 188 257	1 160 704	1 209 226	1 180 350
Förvärv av intresseföretag				
Värdeförändring av verkligt värde			26 349	28 876
Andel i årets resultat	76 573	86 463		
Andel i övrigt total resultat	-3 711	5 140		
Andra förändringar i intresseföretagets egna kapital	-25 544	-64 051		
Avyttring av intresseföretag				
Summa aktier och andelar i intresseföretag	1 235 574	1 188 257	1 235 574	1 209 226

SPECIFIKATION AV AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Företagets namn	Ägarbolag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier och andelar	Ägarandel, %		Röstandel, %		Bokfört värde	
					2023	2022	2023	2022	2023-12-31	2022-12-31
Länsförsäkringar AB	Länsförsäkringar Södermanland	556549-7020	Stockholm	381 256	3,66%	3,66%	3,73%	3,73%	1 235 574	1 209 226
Summa									1 235 574	1 209 226

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvara substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

NOT 14 AKTIER OCH ANDELAR I ÖVRIGA FÖRETAG SOM DET FINNS ETT ÄGARINTRESSE I

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	5 480	5 480	5 480	5 480
Förvärv	18 054		18 054	
Utgående anskaffningsvärde	23 534	5 480	23 534	5 480
Ingående orealiserade värdeförändringar	-1 250	541	-1 250	541
Årets orealiserade värdeförändringar	-6 579	-1 791	-6 579	-1 791
Utgående orealiserade värdeförändringar	-7 828	-1 250	-7 828	-1 250
Utgående bokfört värde	15 705	4 230	15 705	4 230

SPECIFIKATION AV AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Moderbolag	Organisationsnummer	Säte	Ägarandel, %	Bokfört värde	
				Koncern	Moderbolag
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	556595-9052	Stockholm	4,00%	1 497	1 497
Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB	556693-8865	Stockholm	3,70%	947	947
Länsförsäkringar Trygghetstjänster AB	559316-2034	Stockholm	9,00%	13 261	13 261
Summa				15 705	15 705

NOT 15

KLASSIFICERING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

KONCERNEN OCH MODERBOLAGET

2023-12-31

Onoterade fondandelar och aktier	Antal	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Sörmlandsfonden AB	2 000	4 000	3 607
		4 000	3 607
Onoterade andelar i aktiefonder			
Handelsbanken Sverige Index Criteria	1 153 590	220 885	514 974
Handelsbanken Europa Index	821 377	55 679	150 750
Handelsbanken USA Index	273 238	78 575	206 735
LF Fastighetsfond A	2	11	14
LF USA Indexnära	443 282	61 648	334 845
LF Europa Indexnära	358 222	72 718	108 866
		489 516	1 316 184
Summa aktier och andelar i moderbolag		493 516	1 319 792
<i>Tillkommer koncernen:</i>			
Onoterade aktier			
Humlegården Fastigheter AB	31 510	51 738	1 063 872
LF Secondary PE Investments S.A.	21 930	22	2 406
Lansa Fastigheter AB	48 694	588 936	615 970
Hällefors Tierp Skogar AB (publ)	5 411	174 286	414 207
		814 983	2 096 455
Summa aktier och andelar i koncernen		1 308 499	3 416 247

Obligationer och andra räntebärande värdepapper, utgivna av	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Svenska bostadsinstitut	212 000	211 656	205 015
Svenska banker	424 000	415 557	422 226
Övriga svenska emittenter	89 000	88 595	88 540
Utländska banker	10 000	10 000	10 105
Övriga utländska emittenter	15 000	15 000	15 129
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	750 000	740 808	741 016

Förfallotidpunkt obligationer och räntebärande värdepapper	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Mindre än 1 år	39 000	39 249	38 993
1-5 år	701 000	691 559	691 917
5-10 år	10 000	10 000	10 105
Mer än 10 år	0	0	0
Summa	750 000	740 808	741 016

Ränterisk: Vid 1% högre marknadsräntor påverkas obligationsportföljens värde, och därmed resultatet före skatt, negativt med med ca -19,1 (-18,1) Mkr.

Vid förändringar i realräntan påverkas obligationsportföljens värde endast marginellt.

Bokfört värde, per balansdagen, för räntebärande värdepapper med kontraktensligt förfall understiger det belopp som skall infrias med ca 9,0 (46,6) Mkr

Övriga finansiella placeringstillgångar koncern	Ägd andel	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
Andel i Kv.NewYork Ekonomisk Förening	1/14	21 543	19 898
Summa	1/14	21 543	19 898

NOT 15

KLASSIFICERING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, FORTS.

KONCERNEN

2023-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen (obligatoriskt)	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument			
Tillgångar								
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		15 705					15 705	15 705
Aktier och andelar		3 416 247					3 416 247	3 416 247
Obligationer och andra räntebärande värdepapper*	741 016						741 016	741 016
Övriga finansiella placeringstillgångar			19 898				19 898	19 898
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring			194				194	194
Övriga fordringar**			55 534				55 534	55 534
Likvida medel			49 133				49 133	49 133
Summa finansiella tillgångar	741 016	3 431 952	124 759	0	0		4 297 727	4 297 727
Aktier och andelar i intresseföretag							1 235 574	1 235 574
Övriga icke finansiella tillgångar							480 519	480 519
Summa tillgångar	0	0	0	0	0		6 013 820	6 013 820
2022-12-31	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen (obligatoriskt)		Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		Summa redovisat värde	Verkligt värde	
Skulder								
Övriga skulder**			13 914			13 914	13 914	
Upplupna kostnader**			1 359			1 359	1 359	
Summa finansiella skulder	0	0	15 272	0	0	15 272	15 272	
Övriga icke finansiella skulder						141 217	141 217	
Summa skulder	0	0	0	0	0	156 489	156 489	

NOT 15

KLASSIFICERING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, FORTS.

KONCERNEN

2022-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen (obligatoriskt)	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument			
Tillgångar								
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		4 230					4 230	4 230
Aktier och andelar		3 308 307					3 308 307	3 308 307
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	897 313						897 313	897 313
Övriga finansiella placeringstillgångar			19 932				19 932	19 932
Depåer hos företag som avgjivit återförsäkring			42				42	42
Övriga fordringar**			47 746				47 746	47 746
Likvida medel			66 890				66 890	66 890
Summa finansiella tillgångar	897 313	3 312 537	134 611	0	0		4 344 461	4 344 461
Aktier och andelar i intresseföretag *							1 188 257	1 188 257
Övriga icke finansiella tillgångar							478 100	478 100
Summa tillgångar							6 010 818	6 010 818
2023-12-31								
	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen (obligatoriskt)		Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde			Summa redovisat värde	Verkligt värde
Skulder								
Övriga skulder**			124 455				124 455	124 455
Upplupna kostnader**			2 229				2 229	2 229
Summa finansiella skulder	0	0	126 684	0	0		126 684	126 684
Övriga icke finansiella skulder							125 126	125 126
Summa skulder	0	0	126 684	0	0		251 810	251 810

Det redovisade värdet på tillgångar klassificerade som Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde samt skulder klassificerade som Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av en rimlig approximation av verkligt värde utifrån tillgångarnas och skuldernas anskaffningsvärden då dessa tillgångar och skulder har korta löptider.

** Auser den del av posten som utgör finansiella tillgångar och finansiella skulder. Resterande del ligger under posten "Övriga icke finansiella tillgångar" samt "Övriga icke finansiella skulder".

NOT 15 KLASSIFICERING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, FORTS.

MODERBOLAGET

2023-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen (obligatoriskt)	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Aktier och andelar i koncernföretag		1 861 846				1 861 846	1 861 846
Aktier och andelar i intresseföretag		1 235 574				1 235 574	1 235 574
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		15 705				15 705	15 705
Aktier och andelar		1 319 792				1 319 792	1 319 792
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	741 016					741 016	741 016
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring			194			194	194
Övriga fordringar**			311 798			311 798	311 798
Likvida medel			47 366			47 366	47 366
Summa finansiella tillgångar	741 016	4 432 918	359 357	0	0	5 533 291	5 533 291
Övriga icke finansiella tillgångar						480 530	480 530
Summa tillgångar						6 013 820	6 013 820
2023-12-31			Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		Summa redovisat värde	Verkligt värde
Skulder							
Övriga skulder**			13 903			13 903	13 903
Upplupna kostnader**			1 359			1 359	1 359
Summa finansiella skulder	0	0	15 261	0	0	15 261	15 261
Övriga icke finansiella skulder						141 228	141 228
Summa skulder	0	0	15 261	0	0	156 489	156 489

NOT 15

KLASSIFICERING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, FORTS.

MODERBOLAGET

2022-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen (obligatoriskt)	Eget kapital-instrument	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Eget kapital-instrument			
Tillgångar								
Aktier och andelar i koncernföretag *		1 950 564					1 950 564	1 950 564
Aktier och andelar i intresseföretag		1 209 226					1 209 226	1 209 226
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i		4 230					4 230	4 230
Aktier och andelar		1 260 789					1 260 789	1 260 789
Obligationer och andra räntebärande värdepapper*	897 313						897 313	897 313
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring			42				42	42
Övriga fordringar**			59 725				59 725	59 725
Likvida medel			62 041				62 041	62 041
Summa finansiella tillgångar	897 313	4 424 810	121 809	0	0		5 443 931	5 443 931
Övriga icke finansiella tillgångar							478 100	478 100
Summa tillgångar							5 922 031	5 922 031
Skulder								
2022-12-31	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen (obligatoriskt)		Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde			Summa redovisat värde	Verkligt värde
Övriga skulder**			14 741				14 741	14 741
Upplupna kostnader**			2 187				2 187	2 187
Summa finansiella skulder	0	0	16 928	0	0		16 928	16 928
Övriga icke finansiella skulder							125 126	125 126
Summa skulder	0	0	16 928	0	0		142 054	142 054

Det redovisade värdet på tillgångar klassificerade som Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde samt skulder klassificerade som Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av en rimlig approximation av verkligt värde utifrån tillgångarnas och skuldernas anskaffningsvärden då dessa tillgångar och skulder har korta löptider.

** Auser den del av posten som utifrån finansiella tillgångar och finansiella skulder. Resterande del ligger under posten "Övriga icke finansiella tillgångar" samt "Övriga icke finansiella skulder".

NOT 16 KLASSIFICERING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER -NIVÅER

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelningen av verkligt värde görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderats i nivå 1

Nivå 3: avser värden som bygger på egna antaganden och bedömningar"

KONCERNEN	2023-12-31				2022-12-31			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa redovisat värde
Tillgångar								
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i			15 705	15 705	1 257 066		4 230	1 261 297
Aktier och andelar	1 316 184		2 100 062	3 416 247			2 051 240	2 051 240
Obligationer och andra räntebärande värdepapper*	741 016			741 016	897 313			897 313
Summa	2 057 200	0	2 115 768	4 172 968	2 154 379	0	2 055 471	4 209 850

MODERBOLAGET	2023-12-31				2022-12-31			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa redovisat värde
Tillgångar								
Aktier och andelar i koncernföretag *			1 861 846	1 861 846			1 950 564	1 950 564
Aktier och andelar i övriga företag som det finns ett ägarintresse i			15 705	15 705			4 230	4 230
Aktier och andelar i intresseföretag			1 235 574	1 235 574			1 209 226	1 209 226
Aktier och andelar	1 316 184		3 607	1 319 792	1 257 066		3 723	1 260 789
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	741 016			741 016	897 313			897 313
Summa	2 057 200	0	3 116 733	5 173 933	2 154 379	0	3 167 743	5 322 122

NOT 16 KLASSIFICERING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER -NIVÅER, FORTS.**FÖRÄNDRING NIVÅ 3**

KONCERNEN (TKR)	Aktier och andelar*	Aktier och andelar i övriga förteag som det finns ett ägarintresse i	Övriga finansiella placeringstillgångar	Totalt
Ingående balans 2022-01-01	2 187 362	6 021		2 193 383
Försäljningslikvid vid försäljning	-258 079			-258 079
Vinster och förluster som redovisats i årets resultat	121 958	-1 791		120 167
Utgående balans 2022-12-31	2 051 240	4 230	0	2 055 471
Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen.	-123 380	-1 791		
Ingående balans 2023-01-01	2 051 240	4 230	0	2 055 471
Aktieägartillskott	137 867	16 598		154 465
Anskaffningsvärde förvärv	1 067	1 456		2 523
Vinster och förluster som redovisats i årets resultat	-90 112	-6 579		-96 691
Utgående balans 2023-12-31	2 100 062	15 705	0	2 115 768
Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen.				

MODERBOLAG (TKR)	Aktier och andelar i koncernföretag *	Aktier och andelar i intresseföretag *	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placeringstillgångar	Totalt
Ingående balans 2022-01-01	2 058 951	1 180 350	8 103			
Aktieägartillskott	16 635					3 247 403
Vinster och förluster som redovisats i årets resultat	-125 022	28 876	-149			16 635
Vinster och förluster som redovisats i övrigt totalresultat						-96 295
Utgående balans 2022-12-31	1 950 564	1 209 226	7 954			0
Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen.	-125 022	28 876	-149			3 167 743
Ingående balans 2023-01-01	1 950 564	1 209 226	7 954			3 167 743
Anskaffningsvärde förvärv			18 054			18 054
Vinster och förluster som redovisats i årets resultat	-88 718	26 349	-6 695			-69 064
Utgående balans 2023-12-31	1 861 846	1 235 574	19 313			3 116 733
Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen.	-88 718	26 349	-6 695			

Inga överföringar mellan nivåer har skett under året.

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper.

NOT 16 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR - SPECIFIKATION NIVÅ 3, FORTS.**Värdering av tillgångar på nivå 3:**

Aktierna i **Länsförsäkringar AB** värderas till substansvärde och uppgår till 1 235,6 (1 209,2) Mkr. Substansvärdet för Länsförsäkringar AB-aktien är det samma som Länsförsäkringar AB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på aktien är således årets totalresultat i Länsförsäkringar AB-koncernen.

Andelarna i **Länsförsäkringar Mäklarservice AB** värderas till substansvärde och uppgår till 1,5 (1,4) Mkr. Substansvärdet hos Länsförsäkringar Mäklarservice AB är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Mäklarservice AB.

Andelarna i **Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB** värderas till substansvärde och uppgår till 0,9 (1,2) Mkr. Substansvärdet hos Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB.

Andelarna i **Länsförsäkringar Trygghetstjänster AB** värderas till substansvärde och uppgår till 13,3 (1,7) Mkr. Substansvärdet hos Länsförsäkringar Trygghetstjänster AB är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således aktieägartillskott samt årets totalresultat i Länsförsäkringar Trygghetstjänster AB.

För **Sörmlandsfonden AB** uppgår värdet till 3,6 (3,7) Mkr, enligt värdering till substansvärde. Substansvärdet för aktierna i Sörmlandsfonden AB är detsamma som dess redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på aktierna i Sörmlandsfonden AB är således årets totalresultat.

LF Sörmland äger andelar i fastighetsbolaget **Humlegården Fastigheter AB** genom dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB. I koncernen redovisas andelarna på nivå 3 till verkligt värde som uppgår till 1 063,9 (1 133,3) Mkr. Värdet på andelarna beräknas som ett substansvärde vilket består av Humlegården Fastigheter ABs redovisade beskattade egna kapital. I Humlegården Fastigheter ABs redovisning upptas fastighetstillgångar till marknadsvärde. Vid beräkning av substansvärdet har 5 procent uppskjuten skatt på eventuella övervärden i tillgångarna dragits av. Fastigheterna värderas av externt värderingsföretag och värderingarna görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas.

Strimlusen Förvaltnings AB äger även andelar i fastighetsbolaget **Lansa Fastigheter AB**. I koncernen redovisas andelarna på nivå 3 till verkligt värde som uppgår till 616,0 (520,3) Mkr. Värdet på andelarna beräknas som ett substansvärde vilket består av Lansa Fastigheter ABs redovisade beskattade egna kapital. I Lansa Fastigheter ABs redovisning upptas fastighetstillgångar till marknadsvärde med hänsyn till uppskjuten skatt på eventuella övervärden. Fastigheterna värderas av externt värderingsföretag och värderingarna görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas.

Andelarna i **Hällefors Tierp Skogar AB**, som ägs via dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB, värderas till substansvärde och uppgår till 414,2 (389,7) Mkr. Värderingen av de underliggande tillgångarna (skog och skogsmark) bygger på en ortsprisberäkning med underlag från prisstatistik för skogsmark som har anpassats för de olika delområden som täcks av innehavet. Ortsporisberäkningen baseras på nyckeltalet kr/kbm skog. Därefter har hänsyn tagits till 50 procent av den uppskjutna skatten på övervärden i tillgångarna.

Koncernen äger också en andel i **Kv. New York Ekonomisk Förening**, via dotterbolaget Strimlusen Förvaltnings AB, som ingår i balansposten övriga finansiella placeringstillgångar. Andelen värderas till 19,9 (19,9) Mkr. Värdering sker till substansvärde vilket motsvaras av redovisat beskattat eget kapital med justering för eventuella över- eller undervärden i fastigheten.

Vidare äger Strimlusen Förvaltnings AB andelar i **LF Secondary PE Investments S.A.** som värderas till substansvärdet. Värdet uppgår till 2,4 (4,2) Mkr. Innehav i Private Equityfonder vilka klassificeras som aktier i nivå 3, värderas externt av respektive fonds förvaltare. Värdering av respektive fond baseras på värdering av fondens innehav i portföljbolag. Värderingen av de underliggande portföljbolagen baseras på systematisk jämförelse med marknadsnoterade jämförbara bolag eller till ett värde baserat på en aktuell tredjeparts-transaktion. I vissa fall är värderingen baserad på diskonterade kassaflöden eller metoder baserade på andra icke observerbara data. Värderingen görs i enlighet med branschpraxis som till exempel International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines som stöds av många branschorganisationer såsom till exempel EVCA (European Venture Capital Association).

NOT 17 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2023-12-31	2022-12-31
Fordringar hos försäkringstagare	199 123	189 283
Fordringar hos försäkringsbolag	15 765	16 940
Summa fordringar avseende direkt försäkring	214 887	206 223

NOT 18 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	25 234	33 463	25 234	33 463
Årets inköp	9 750	2 398	9 750	2 398
Avyttringar	-2 677	-10 628	-2 677	-10 628
Utgående anskaffningsvärde	32 307	25 234	32 307	25 234
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans	-16 301	-25 017	-16 301	-25 017
Årets avskrivningar	-2 579	-1 809	-2 579	-1 809
Avyttringar	2 336	10 524	2 336	10 524
Utgående avskrivningar	-16 545	-16 301	-16 545	-16 301
Redovisat värde	15 762	8 932	15 762	8 932

Datautrustning skrivs planenligt av på tre år, kontorsmöbler på tio år. Övriga maskiner och inventarier skrivs planenligt av på fem år. Konst och liknande tillgångar uppgår till 0,0 (0,0) Mkr, ingen avskrivning sker.

NOT 19 LEASINGAVTAL**OPERATIONELLA LEASINGAVTAL - FÖRETAGET ÄR LEASETAGARE****Väsentliga ingångna leasingavtal**

Till väsentliga leasingavtal ingår hyreskontrakt för lokaler.

Löptider och avgifter - leasetagare

Löptider för ingångna avtal uppgår till 5 år, men uppsägningstid på 12 månader. Betalning görs kvartalsvis i förskott och en viss indexuppräknning per år kan förekomma. I samband med att kontraktet löper ut kan hyresnivån komma att ändras. Upplysning om framtida leasingperioder avser den ej uppsägningsbara perioden. I leasingavgiften ingår följande fasta avgifter i form av hyra för lokal och parkering samt skatt. Variabla avgifter tillkommer och avser värme, vatten, el med mera.

NOT 19 LEASINGAVTAL FORTS.

LEASINGKOSTNADER-LEASETAGARE	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Lokalhyra				
Leasingavgifter	9 812	8 539	9 812	8 539
Varav variabla leasingavgifter	1 282	412	1 282	412

Avtalade belopp	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Inom ett år	8 529	8 236	8 529	8 236
Senare än ett år men inom fem år	27 646	28 776	27 646	28 776
Senare än fem år	512	2 946	512	2 946
Summa leasingavgifter exkl. variabla leasingavgifter	36 687	39 958	36 687	39 958

NOT 20 UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna ränteintäkter	0	0	0	0
Upplupna hyresintäkter	96	21	96	21
Summa upplupna ränte- och hyresintäkter	96	21	96	21

Av upplupna ränteintäkter förväntas 0 SEK (f g år 0) bli återvunna senare än tolv månader efter balansdagen

NOT 21 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

	2023-12-31	2022-12-31
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	4 435	13 420
Årets avsättning	11 580	4 435
Årets avskrivning	-4 435	-13 420
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	11 580	4 435
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	11 580	4 435

NOT 22 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader	4 570	8 001	4 570	8 001
Upplupna intäkter	26	30	26	30
Summa Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 596	8 031	4 596	8 031

NOT 23 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISK

	2023-12-31			2022-12-31		
	Brutto	Avgiven ÅF	Netto	Brutto	Avgiven ÅF	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans 1 januari	322 708	0	322 708	306 286	0	306 286
Premieinkomst	767 686	-41 746	725 940	723 450	-42 792	680 658
Intjänade premier under perioden	-710 178	41 746	-668 432	-707 028	42 792	-664 236
Utgående balans 31 december	380 216	0	380 216	322 708	0	322 708
Avsättning för kvardröjande risk						
Ingående balans 1 januari	-4 500	0	-4 500	0	0	0
Tidigare års avsättning som tagits till resultatet	0	0	0	0	0	0
Nya avsättningar under perioden	-19 800	0	-19 800	-4 500	0	-4 500
Utgående balans 31 december	-24 300	0	-24 300	-4 500	0	-4 500
Summa avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk	355 916	0	355 916	318 208	0	318 208

NOT 24 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	2023-12-31			2022-12-31		
	Brutto	ÅF-andel	Netto	Brutto	ÅF-andel	Netto
IB Inträffade och rapporterade skador	662 483	-123 028	539 455	572 612	-73 337	499 276
IB Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	559 922	-112 545	447 377	638 146	-156 440	481 706
IB Avsättning för skaderegleringskostnad	52 049	0	52 049	44 227	0	44 227
Ingående balans	1 274 454	-235 574	1 038 880	1 254 985	-229 776	1 025 209
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	648 227	-41 431	606 796	624 843	-62 166	562 677
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder innevarande år	-622 716	49 439	-573 277	-513 612	19 789	-493 823
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-70 777	7 502	-63 275	-99 584	36 580	-63 004
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnad	-4 243	0	-4 243	7 822	0	7 822
Effekt av beståndsoverlåtelse						
Verkligt värde av beståndsoverlåtelse sjuk- och olycksfall vuxen	0	0	0	0	0	0
Anpassning till bolagets redovisningsprinciper	0	0	0	0	0	0
Utgående balans	1 224 945	-220 064	1 004 881	1 274 454	-235 574	1 038 880
UB Inträffade och rapporterade skador	402 671	-122 374	280 297	662 483	-123 028	539 455
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	319 141	-97 690	221 451	559 922	-112 545	447 377
UB Avsättning skaderegleringskostnader	47 806	0	47 806	52 049	0	52 049

NOT 25 RÄNTESATS FÖR DISKONTERING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 3,45 (3,45) %.

Ingen diskontering sker för övrig försäkring.

NOT 26 AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING

	2023-12-31	2022-12-31
Återbäring från tidigare år	102 000	106 187
Under året utbetald återbäring	-95 448	-597
Återföring ej utnyttjad återbäring tidigare år	0	-3 590
Årets avsättning för återbäring	77 000	
Summa avsättning för återbäring	83 552	102 000

NOT 27 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Förändring övriga avsättningar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	574	717
Årets upplösning	-143	-143
Årets avsättning	6 193	0
Summa övriga avsättningar	6 624	574
Fördelning övriga avsättningar		
Övriga avsättningar	6 624	574
Summa övriga avsättningar	6 624	574

NOT 28 KORTFRISTIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	13 903	14 741	13 903	14 741
Trafikskatteskuld	12 761	13 438	12 761	13 438
Lagstadgade sociala avgifter	2 809	2 546	2 809	2 546
Personalens källskatt	2 624	2 443	2 624	2 443
Skuld till dotterbolag	0	0	0	0
Aktieägartillskott	0	0	0	0
Övrigt	7 418	112 060	7 418	2 346
Summa kortfristiga skulder	39 514	145 227	39 514	35 514

NOT 29 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Semesterlöneskuld	6 496	6 057	6 496	6 057
Upplupna löner	2 148	0	2 148	0
Sociala kostnader (inkl pensionskostnader)	12 290	6 854	12 290	6 854
Provisioner	0	0	0	0
Övrigt	1 415	2 267	1 415	2 225
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22 350	15 178	22 350	15 136

Till och med år 2014 har bolaget uppburit ersättning från Länsförsäkringar Liv som till viss del varit förenat med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad, då annullationsansvaret upphörde 1 januari 2015 och endast ansvar för ersättning 2014 kvarstår. Bolagets annullationsreserv uppgick tidigare till ca 30 procent av de tre senaste årens annullationsansvarspflichtiga ersättning. Årets resultat har inte belastats med någon kostnad, den totala reserven uppgår till 0,0 (0,0) Mkr.

NOT 30 STÄLLDA SÄKERHETER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Belopp för vilka säkerhet ställts i form av placeringstillgångar införda i särskilt förmånsrättsregister		0		
Aktier och andelar	1 316 171	1 229 373	1 316 171	1 229 373
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	272 613	368 466	272 613	368 466
Kassa och bank	0	7 158	0	7 158
Summa ställda säkerheter	1 588 783	1 604 998	1 588 783	1 604 998

I enlighet med 6 kap. 11 § Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som använts för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna för egen räkning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens. Under rörelsens gång har bolaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är täckta enligt försäkringsrörelselagen.

NOT 31 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Teckningsåtagande av certifikat i Humlegården Fastigheter AB	82 500	82 500	82 500	82 500
Kapitalförsäkringar för eget pensionsåtagande	4 060	4 642	4 060	4 642

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga. Av not 7 framgår att LF Sörmlands andel av nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen uppgick till ca 1,7 (3,7) Mkr. Detta motsvarar ca 0,9 (1,1) procent av det totala nettounderskottet av Trafikförsäkringsföreningen.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank ingår att bolaget skall stå för minst 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som LF Sörmland förmedlat. Detta sker genom avräkning från de provisionsersättningar bolaget erhåller enligt den ersättningsmodell som avtalats med Länsförsäkringar Bank. För ett enskilt år är ansvaret begränsat till årets provisioner för förmedlad bankaffär. Om kreditförlusterna totalt är större än årets provisioner överförs förlusten till kommande år.

NOT 32 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Totalt	2023	2022
Löner och ersättningar med mera	-106 828	-99 926
<i>varav rörlig ersättning</i>	-2 148	0
Sociala kostnader	-61 792	-53 310
<i>varav pensionskostnader, avgiftsbaserade planer</i>	-4 710	-3 476
<i>varav pensionskostnader, förmånsbaserade planer</i>	-11 148	-12 529
<i>varav förändring av avsättningar till pensioner</i>	-6 648	-420
Summa	-168 620	-153 236
Tjänstemän	2023	2022
Löner och ersättningar med mera	-104 046	-97 322
<i>varav rörlig ersättning</i>	-2 148	0
Sociala kostnader	-59 621	-51 495
<i>varav pensionskostnader</i>	-21 491	-15 648
Summa	-163 667	-148 816
Styrelse och vd	2023	2022
Löner och ersättningar med mera	-4 599	-4 387
<i>varav lön till vd</i>	-2 782	-2 604
<i>varav rörlig ersättning</i>	0	0
Sociala kostnader	-2 885	-3 502
<i>varav pensionskostnader</i>	-1 016	-777
Summa	-7 484	-7 888
Medeltalet anställda	2023	2022
Totalt antal	195	192
<i>Varav kvinnor</i>	62%	62%
Könsfördelning ledande befattningshavare	2023	2022
Styrelsen inklusive vd	10	10
<i>Varav kvinnor</i>	60%	40%
Övriga ledande befattningshavare	7	7
<i>Varav kvinnor</i>	57%	57%

Rörlig ersättning

Rörlig ersättning avser målrelaterad ersättning till anställda, med en totalkostnad om 2,1 (0,0) Mkr. Företagsledningen och vd samt kontrollfunktionerna omfattas inte av målrelaterad ersättning.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och de av bolagsstämman valda ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. De två personalrepresentanterna erhåller inget arvode. Ersättning till verkställande direktören utgörs av

fast månadslön samt pension. Till andra ledande befattningshavare utgörs ersättningen av fast månadslön. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör företagsledning. Principer för ersättning till vd och ledande befattningshavare fastställs av bolagsstämman.

LF Sörmlands ersättningspolicy finns publicerat på LF Sörmlands hemsida under: <https://www.lansforsakringar.se/sodermanland/privat/om-oss/ersattningspolicy/>

Avgångsvederlag

I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag till vd med en årslön. För andra ledande befattningshavare utgår inget avgångsvederlag utan anställningsavtalet följer lag och kollektivavtal.

NOT 33 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL OMBUD

	Fakturerade belopp		Löner och ersättningar		Sociala kostnader	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Fritidsombud	-7 586	-6 823	-109	-138	-23	-30
Specialombud	-401	-414	0	0	0	0
Summa	-7 987	-7 236	-109	-138	-23	-30

NOT 34 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	2023	2022
PwC		
Revisionsuppdrag	-612	-576
Skattetjänster	-112	-44
Summa	-724	-620

NOT 35 ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

	Grundlön, styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Ersättningar och övriga förmåner 2023						
Peter Reuterström, Styrelsens ordförande	-427	0	0	0	0	-427
Karin Bogen, Styrelseledamot	-211	-1	0	0	-2	-213
Karin Söderqvist Lindoff, Styrelseledamot	-241	0	0	0	0	-241
Cecilia Ingre, Styrelseledamot	-201	-1	0	0	0	-202
Dan Nilsson, Styrelseledamot	-305	-1	0	0	-1	-308
Lars Stensgård, Styrelseledamot	-225	-2	0	0	-2	-230
Christian Castwall, Styrelseledamot	-207	0	0	0	-3	-210
Lena Högfeldt, Verkställande direktör	-2 782	0	-82	-1 016	0	-3 879
Övriga ledande befattningshavare (7 personer)	-8 393	0	-424	-3 336	0	-12 153
Summa	-12 992	-5	-505	-4 352	-9	-17 863
Ersättningar och övriga förmåner 2022						
Caesar Åfors, Styrelsens ordförande	-406	-2	0	0	-2	-409
Peter Reuterström, Styrelsens vice ordförande	-306	-3	0	0	-3	-313
Karin Bogen, Styrelseledamot	-180	0	0	0	-1	-180
Karin Söderqvist Lindoff, Styrelseledamot	-257	0	0	0	0	-257
Cecilia Ingre, Styrelseledamot	-195	0	0	0	-1	-196
Dan Nilsson, Styrelseledamot	-232	0	0	0	0	-232
Lars Stensgård, Styrelseledamot	-208	-1	0	0	-2	-210
Lena Högfeldt, Verkställande direktör	-2 604	0	-77	-777	0	-3 458
Övriga ledande befattningshavare (6 personer)	-8 707	0	-262	-3 095	0	-12 065
Summa	-13 094	-6	-339	-3 872	-8	-17 320

NOT 36 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

	Försäkringsklasser								
	Totalt 2023	Olycksfall och sjukdom	Motor ansvar mot tredje man	Motor övriga klasser	Brand o annan egend.skada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	767 686	40 922	74 641	230 223	353 266	15 364	13 531	727 947	39 739
Premieintäkt, brutto	729 033	37 525	76 380	222 525	327 974	14 563	12 489	691 456	37 577
Försäkringsersättningar, brutto	-635 645	-46 417	-37 354	-195 580	-290 502	-9 022	-8 799	-587 674	-47 972
Driftskostnader, brutto	-145 720	-8 741	-14 514	-32 459	-82 434	-3 316	-3 223	-144 688	-1 032
Resultat av avgiven återförsäkring	-8 715	1 467	-2 790	-1 854	-5 026	-204	-307	-8 715	0
Skadeprocent brutto	87,2%	123,7%	48,9%	87,9%	88,6%	61,9%	70,5%	85,0%	127,7%

	Försäkringsklasser								
	Totalt 2022	Olycksfall och sjukdom	Motor ansvar mot tredje man	Motor övriga klasser	Brand o annan egend.skada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	723 450	38 642	79 283	215 334	316 305	21 964	12 222	683 750	39 700
Premieintäkt, brutto	711 949	37 121	82 074	208 205	310 464	21 743	11 967	671 575	40 375
Försäkringsersättningar, brutto	-588 348	-67 831	15 441	-182 711	-339 711	-23 843	-7 796	-606 450	18 102
Driftskostnader, brutto	-142 253	-7 578	-14 131	-34 237	-77 210	-5 200	-3 009	-141 365	-889
Resultat av avgiven återförsäkring	-18 042	144	-47 582	831	27 908	262	394	-18 042	0
Skadeprocent brutto	82,6%	182,7%	-18,8%	87,8%	109,4%	109,7%	65,1%	90,3%	44,8%

NOT 37 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER

2023-12-31	Koncernen			Moderbolaget		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Aktier och andelar	0	4 667 527	4 667 527	0	4 432 918	4 432 918
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	38 993	702 023	741 016	38 993	702 023	741 016
Övriga finansiella placeringstillgångar	0	19 898	19 898	0		0
Depåer hos företag som avgivi återförsäkring	194	0	194	194	0	194
Avsättning för oreglerade skador	85 876	134 188	220 064	85 876	134 188	220 064
Fordringar avseende direkt försäkring	214 887	0	214 887	214 887	0	214 887
Fordringar avseende återförsäkring	4 885	0	4 885	4 885	0	4 885
Övriga fordringar	64 181	0	64 181	320 456	0	320 456
Materiella tillgångar	0	15 762	15 762	0	15 762	15 762
Nyttjanderättstillgångar	0	0	0	0	0	0
Likvida medel	49 133	0	49 133	47 366	0	47 366
Upplupna ränteintäkter	96	0	96	96	0	96
Förutbetalda anskaffningskostnader	11 580	0	11 580	11 580	0	11 580
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 596	0	4 596	4 596	0	4 596
Summa tillgångar	474 422	5 539 398	6 013 820	728 929	5 284 891	6 013 820
Skulder						
Återbäring och rabatter	6 552	77 000	83 552	6 552	77 000	83 552
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	260 495	95 421	355 916	260 495	95 421	355 916
Oreglerade skador	371 640	853 305	1 224 945	371 640	853 305	1 224 945
Uppskjutna skatteskulder	0	317 238	317 238	0	190 088	190 088
Övriga avsättningar	763	5 861	6 624	763	5 861	6 624
Skulder avseende direkt försäkring	94 625	0	94 625	94 625	0	94 625
Skulder avseende återförsäkring	0	0	0		0	0
Leasingskulder			0			0
Övriga skulder	37 621	1 893	39 514	37 621	1 893	39 514
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22 350	0	22 350	22 350	0	22 350
Summa skulder	794 045	1 350 719	2 144 764	794 045	1 223 568	2 017 613

NOT 38 DISPOSITION AV FÖRETAGETS VINST ELLER FÖRLUST**Moderbolaget****Till stämmans förfogande står följande vinstmedel**

- balanserat resultat	3 288 927
- årets resultat	69 783
Summa	3 358 710

Styrelsen föreslår att vinstmedlen balanseras i ny räkning.

NOT 39 VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga väsentliga händelser har inträffat efter verksamhetsårets slut.

NOT 40 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE**Närståendetransaktioner med dotterbolag Strimlusen Förvaltnings AB**

	2023	2022
Erhållna utdelningar	0	200 000
Lämnade aktieägartillskott	0	-16 635
Lämnade lån	-244 285	-31 979
Amortering av lån	0	20 000

Mellanhavanden med dotterbolag Strimlusen Förvaltnings AB

Skulder till närstående per 31 december	256 264	11 979
---	---------	--------

Närståendetransaktioner med Länsförsäkringar AB

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Inköp av varor och tjänster från närstående	75 319	63 267	75 319	63 267
Försäljning av varor och tjänster till närstående	209	427	209	427
Fordran på närstående per 31 december	30	2 455	30	2 455
Skuld till närstående per 31 december	6 520	5 736	6 520	5 736

NOT 40 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE, FORTS.**Länsförsäkringsgruppen**

De 23 länsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Länsförsäkringar AB har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom länsförsäkringsgruppen.

Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner, dessa är normalt av begränsad omfattning. Till transaktioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service. Transaktioner av denna karaktär ska följa fastställda rutiner enligt nedan.

Prissättningen för affärsverksamheten är gjord på marknadsmässiga villkor. Prissättningen av serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Under 2023 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionsersättningar avseende försäljning och kundvård för den av LF Sörmland förmedlade affären, vilket framgår av not 9. Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären.

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av de 23 länsförsäkringsbolagen och 15 socken- och häradsbolag. En stor del av Länsförsäkringar AB-koncernens kundkontakt sker genom länsförsäkringsbolagen. I provisionsöverenskommelser mellan parterna regleras ersättning för förmedling av Länsförsäkringar AB-koncernens försäkringsprodukter. Provisioner utgår även till länsförsäkringsbolagen för arbetet med Länsförsäkringar Banks, Länsförsäkringar Hypoteks och Länsförsäkringar Fondförvaltnings kundrelaterade frågor. Uppdraget och ersättning regleras i samarbetsavtal mellan parterna. Denna lösning skapar en unik lokal närvaro och marknadskänedom.

Länsförsäkringar AB-koncernen hanterar och avräknar länsförsäkringargruppens interna och externa återförsäkring. Länsförsäkringar AB-koncernen utför även utvecklingsprojekt och service åt länsförsäkringsbolagen inom en rad områden, exempelvis personskadereglering, jurist- och aktuarietjänster, produkt- och konceptutveckling samt utveckling av IT-stöd och andra IT-tjänster.

Avtal

Väsentliga avtal utgörs i huvudsak av avtal mellan Länsförsäkringar AB-koncernens bolag och LF Sörmland, som provisionsavtal, avtal om skadereglering samt avtal om utveckling och förvaltning.

LF Sörmland har även under året betalt provision till Länsförsäkringar Mäklarservice avseende den mäklade försäljningen.

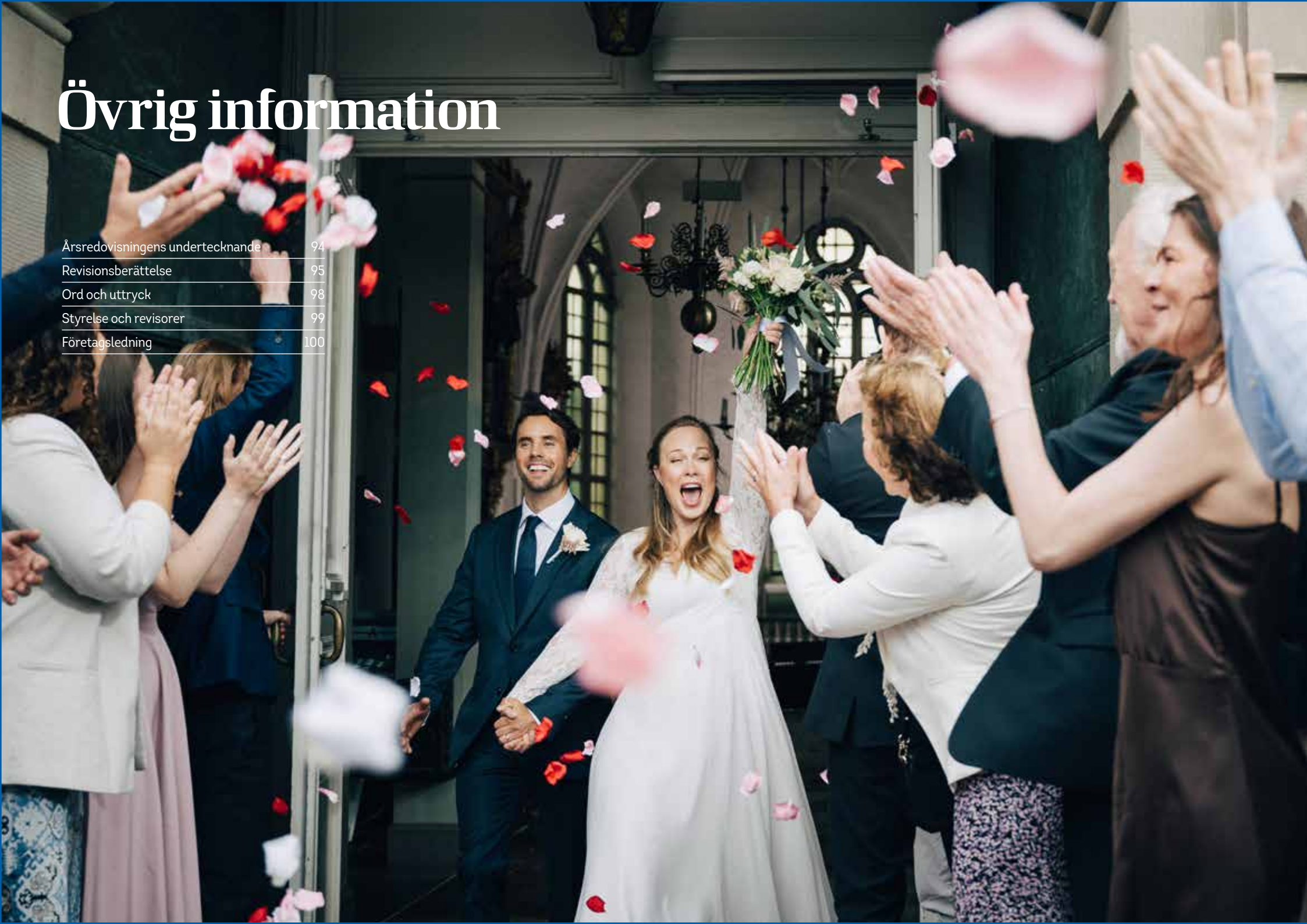
Närstående nyckelpersoner

Till närstående nyckelpersoner räknas styrelseledamöter och ledande befattningshavare i LF Sörmland och dess dotterbolag och nära familjemedlemmar till dessa. Ersättning till närstående nyckelpersoner framgår av not 35.

Övrig information

Årsredovisningens undertecknande	94
Revisionsberättelse	95
Ord och uttryck	98
Styrelse och revisorer	99
Företagsledning	100

Nyköping den dag som framgår av vår underskrift

Peter Reuterström
Ordförande

Dan Nilsson
Vice ordförande

Karin Bogen
Styrelseledamot

Karin Söderqvist Lindoff
Styrelseledamot

Cecilia Ingre
Styrelseledamot

Christian Castwall
Styrelseledamot

Lars Stensgård
Styrelseledamot

Teresia Devell
Personalrepresentant

Lena Högfeldt
Verkställande direktör

Viktoria Schmützer
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår underskrift.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Catarina Ericsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Södermanland, org.nr 519000-6519

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Södermanland för år 2023. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 32-94 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och rapport över koncernens resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning för koncernen. Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som

avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapporteringen som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område	Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området
<p><i>Värdering av avsättning för oreglerade skador</i></p> <p>Avsättning för oreglerade skador utgör en väsentlig balanspost.</p> <p>Värdering av avsättning för oreglerade skador kräver betydande inslag av uppskattningar och bedömningar om framtida utfall av kostnaden för inträffade skador. Faktorer som beaktas inom ramen för de aktuariella beräkningarna är bl a avvecklingstid och skademönster.</p> <p>Verksamheten använder vedertagna aktuariella metoder för beräkningarna av avsättningar för oreglerade skador. Avsättningarna avser ett flertal olika produkter där egenskaper hos produkterna påverkar beräkningsmodellerna.</p> <p>Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna samt Oreglerade skador), not 2 – Risker och riskhantering samt not 24 – Avsättning för oreglerade skador.</p>	<p>Våra revisionsåtgärder har bland annat omfattat nedan aktiviteter:</p> <p>Vi har:</p> <ul style="list-style-type: none"> Utvärderat verksamhetens processer och styrning för värdering av oreglerade skador. Validerat ett urval av kontroller inom processen för att beräkna oreglerade skador. Exempelvis kontroller avseende indata, aktuariella beräkningar och bokföring av avsättningen. Bedömt och utmanat aktuariella metoder, modeller och underliggande antaganden. Utfört egna beräkningar för ett urval av försäkringsprodukterna. <p>I granskningen involverades PwC:s aktuarier.</p>
<p><i>Värdering av finansiella instrument som värderas till verkligt värde i nivå 3</i></p> <p>Verksamhetens placeringstillgångar i nivå 3 utgör en väsentlig del av totala placeringstillgångar. I värderingen av finansiella instrument i nivå 3 används icke observerbara indata för beräkningar av verkligt värde.</p> <p>I värderingar som baseras på uppskattningar och bedömningar finns en inneboende osäkerhet.</p> <p>Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Finansiella tillgångar och skulder) samt not 15 – Klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder.</p>	<p>Våra revisionsåtgärder har bland annat omfattat nedan aktiviteter.</p> <p>Vi har:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bedömt verksamhetens processer och styrning för värdering av nivå 3-innehav. Bedömt modeller och metoder som verksamheten använder vid värderingen. Utmanat antaganden för innehav vars värde är beroende av icke observerbara indata eller som innehåller en högre grad av bedömningar. <p>I granskningen involverades PwC:s specialister.</p>
<p><i>Osäkerhet i värdering av uppskjuten skatt</i></p> <p>Beräkning och värdering av uppskjuten skatt innehåller uppskattningar och bedömningar. En stor del i beräkningen och värderingen av uppskjuten skatt är hänförlig till skillnaden mellan skattemässigt anskaffningsvärde och verkligt värde på bolagets innehav i Länsförsäkringar AB. Beskrivning av osäkerheter i uppskjuten skatt framgår i årsredovisningen.</p> <p>Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Bedömning av betydande inflytande och redovisning av aktuell och uppskjuten skatt) samt not 13 – Aktier och andelar i intresseföretag.</p>	<p>Våra revisionsåtgärder har bland annat omfattat nedan aktiviteter.</p> <p>Vi har:</p> <ul style="list-style-type: none"> Utvärderat verksamhetens process för värdering av uppskjuten skatt. Bedömt rimligheten i väsentliga antaganden. Med stöd av PwCs skattespecialister bedömt tillämpningen mot gällande skattelagstiftningen.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2-31 samt 98-100. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upp-

täcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Södermanland för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsned i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till Länsförsäkringar Södermanlands revisor av bolagsstämman den 4 maj 2023 och har varit bolagets revisor sedan 4 april 2017.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Catarina Ericsson
Auktoriserad revisor

Ord och uttryck

Allmänt

Affär för egen räkning, f e r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som inte återförsäkras hos andra bolag, dvs bruttoaffär minskad med avgiven återförsäkring. Förkortningen f e r betyder för egen räkning.

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är – till skillnad från vid indirekt återförsäkring – direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan, eller vill, bära hela ansvaret mot försäkringstagarna, återförsäkrar bolaget delvis de tecknade försäkringarna hos andra bolag. Härvid talas om avgiven återförsäkring hos det förstnämnda bolaget och mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Termer i resultat- och balansräkning, kassaflödes- och resultatanalys

Avsättning för ej intjänade premier

I bokslutet gjorda avsättningar för inbetalda premier som avser kommande verksamhetsår.

Avsättning för kvardröjande risker

Tillägg till avsättning för ej intjänade premier som görs om denna avsättning bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för gällande försäkringar fram till nästa förfallodag.

Avsättning för oreglerade skador

I bokslutet gjorda avsättningar för beräknade ännu ej betalda försäkringsersättningar. På skuldsidan av balansräkningen återfinns posten under rubriken "Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)" och består av avsättning för skadekostnader inklusive avsättning för skadebehandlingsreserv. Posten återfinns även på tillgångssidan under rubriken "Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar" och består av den del av avsättningen för oreglerade skador som förväntas ersättas av återförsäkrare.

Avsättning för återbäring

Avsättning för återbetalning (återbäring) som tilldelats kunderna men vid bokslutstillfället ännu inte betalats ut.

Avvecklingsresultat

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel "avsättning för oreglerade skador". Att bedöma kommande utbetalningar kan av många olika skäl vara svårt. Inflationsutvecklingen kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden. Om det beräknade ersättningsbeloppet visar sig vara övervärderat uppstår en avvecklingsvinst och om beloppet undervärderats uppstår på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Balansomslutning

Summan av samtliga tillgångar i balansräkningen.

Diskonterad reserv

Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration av försäkringsavtal. Kostnaderna för skadereglering redovisas under försäkringsersättningar.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat. I försäkringsersättningar ingår även administrativa kostnader för skadereglering.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring (brutto) utgör summan av avsättningarna för ej intjänade premier, kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

Försäkringstekniska avsättningar

för egen räkning (f e r) utgörs av försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring minskat med återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, ackumuleras hos bolaget kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital överförs i resultatredovisningen från finansrörelsen till försäkringsverksamheten.

Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen

Se "Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen" ovan.

Premieinkomst

Motsvarar i princip årets influtna premiebelopp utan korrigering för in- och utgående avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Premieintäkt

Baseras på den premieinkomst som hänförs till räkenskapsåret. Premieintäkten för året består av följande poster: avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker vid årets slut.

Skadebehandlingsreserv

De skador som ingår i avsättning för oreglerade skador kommer att medföra vissa driftskostnader. För dessa förväntade kostnader avsätts i bokslutet en skadebehandlingsreserv.

Säkerhetsreserv

Säkerhetsreserven är en obeskattad reserv med syfte att utjämna svängningar i riskförloppet och osäkerheten i beräkningsunderlaget för försäkringstekniska avsättningar. Maximibeloppet på avsättningen beräknas som andelar av premieinkomst och avsättning för oreglerade skador, i båda fallen för egen räkning och för enskild försäkringsgren. Säkerhetsreserven får användas för att täcka förluster i försäkringsverksamheten.

Uppskjuten skatt

Framtida skattekonsekvenser av handlingar som har beaktats i företagets redovisning eller deklaration. Beräknad skatt på realiserade vinster på placeringstillgångar samt på andra temporära skillnader.

Utjämningsfond

Belopp motsvarande redovisad vinst i försäkringsrörelsen kunde t o m 1990, utan att beskattas, överföras till en särskild utjämningsfond. Fonden får tas i anspråk endast för att täcka förlust i försäkringsrörelsen.

Övriga termer och nyckeltal Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteutgifter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och överskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas marknadsvärde.

Driftskostnadsprocent (brutto)

Driftskostnader dividerat med premieintäkten brutto, uttryckt i procent.

Driftskostnadsprocent f e r

Driftskostnader dividerat med premieintäkten för egen räkning (f e r), uttryckt i procent.

Kapitalbas

Ett försäkringsbolags kapitalbas är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Tillgängligt kapital är principiellt skillnaden mellan tillgångar och skulder inklusive försäkringstekniska avsättningar. Samtliga poster värderas i enlighet med Solvens II regelverket.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent.

Konsolideringskapital

En sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver samt uppskjuten skatteskuld.

Minimikapitalkrav (MCR)

Minimikapitalkravet utgör den minsta storlek på kapitalbas som krävs för att bolaget med 85 % sannolikhet ska täcka det värsta tänkbara scenariot, till exempel en börskrasch.

Skadekostnadsprocent (brutto)

Försäkringsersättningar brutto dividerat med premieintäkten brutto, uttryckt i procent.

Skadekostnadsprocent f e r

Försäkringsersättningar för egen räkning (f e r) dividerat med premieintäkten för egen räkning (f e r), uttryckt i procent.

Solvenskapitalkrav (SCR)

Solvenskapitalkravet är ett mått på det kapitalbehov (kapitalbas) som ett försäkringsbolag har för att klara av sin verksamhet samt täcka oförväntade förluster. Kravet ska omfatta alla kvantifierbara risker (skadeförsäkringsrisker, livförsäkringsrisker, marknadsrisker, motpartsrisker och operativa risker) och ska med minst 99,5 procent sannolikhet garantera att bolaget ska kunna uppfylla sina förpliktelser gentemot försäkringstagare under de kommande 12 månaderna.

Solvenskapitalkvot

Kapitalbasen dividerad med solvenskapitalkravet, uttryckt i procent.

Totalkostnadsprocent f e r

Summan av skadeprocent för egen räkning (f e r) och driftskostnadsprocent för egen räkning (f e r), uttryckt i procent.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året i procent av tillgångarnas genomsnittsvärde värderade till marknadsvärden.

Styrelse och revisorer

Stående:

Karin Söderqvist Lindoff, Född 1962, Eskilstuna. **Nuvarande sysselsättning:** Vd och ägare till Stenströms Cykel AB samt egen konsultverksamhet i Findmind AB. **Övriga uppdrag:** Ordförande i företagarföreningen Vi-i-Hallsta, styrelseledamot i Nordkinn Asset Management.

Cecilia Ingre, Född 1969, Nyköping. **Nuvarande sysselsättning:** Vd Invita Omvårdnad AB, Invita Restaurang AB och Invita Hemservice AB tillika delägare i moderbolaget Positor AB.

Viktoria Schmützer, Personalrepresentant SACO, född 1978, Nyköping. **Nuvarande sysselsättning:** Småföretagsrådgivare Bank.

Christian Castwall, Född 1967, Trosa. **Nuvarande sysselsättning:** VD QRIOS Minds & Insights AB. Delägare Leading Skills AB.

Peter Reuterström, Ordförande, född 1966, Eskilstuna. **Nuvarande sysselsättning:** Lantbrukare. **Övriga uppdrag:** Styrelseordförande i Öster-Rekarne Häradsallmänning och styrelseordförande i Häradskog AB.

Teresia Devell, Personalrepresentant Forena, född 1968, Nyköping. **Nuvarande sysselsättning:** Verksamhetsutvecklare.

Karin Bogen, Född 1959, Eskilstuna. **Nuvarande sysselsättning:** Deltid pensionär och konsult inom Nyföretagarstöd. **Övriga uppdrag:** Styrelseledamot i Nyföretagarcentrum i Eskilstuna, Vadstorp Invest AB och Seradkliniken AB samt medlem i Advisory Board för Målarplast AB.

Sittande:

Dan Nilsson, Vice ordförande. Född 1963, Nyköping. **Nuvarande sysselsättning:** Koncernchef och ägare för KWD Group AB. **Övriga uppdrag:** Ordförande i Nyföretagarcentrum Östra Sörmland.

Lena Högfeldt, Vd, född 1973, Bromma. **Nuvarande sysselsättning:** Vd i LF Sörmland. **Övriga uppdrag:** Styrelseledamot i LF Trygghetstjänster AB, styrelseledamot i LF Fondliv Försäkrings AB, styrelseledamot Safe4.

Lars Stensgård, Född 1972, Strängnäs. **Nuvarande sysselsättning:** Head of Group Insurance Risk Management, Ericsson. **Övriga uppdrag:** Verkställande direktör i Ericsson Insurance AB, Ordförande i Strängnäs Tennisklubb, ordförande i Vasahallen Ekonomisk Förening.

Revisor: Catarina Ericsson, auktoriserad revisor, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, Stockholm.

Företagsledning

Övre raden:

Christina Ek, HR-Chef.

Christina Israelsson, Ekonomichef, vice vd.

Erik Blomberg, Affärsområdeschef Bank.

Lotta Hellstadius Ledningskoordinator.

Annika Berglund, Affärsområdeschef Sakförsäkring.

Sittande:

Magnus Julin, Affärsområdeschef Liv & Hälsa.

Lena Högfeldt, Vd.

Maria Liljeblad, Verksamhetsutvecklingschef.

